

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET ISLAMSКИH NAUKA**

NASTAVNI PLAN I PROGRAM I CIKLUSA STUDIJA

Studijski program *Islamske vjeronauke i religijske pedagogije*

Juni 2019. godine

Program za islamsku vjeronauku i religijsku pedagogiju na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu koncipiran je na način da se studiju prve dvije godine čvrsto utemelji na teološkim sadržajima potencirajući predmete koji će biti u funkciji osposobljavanja stručnog profila religijskog odgajatelja i vjeroučitelja. Studijski program u trećoj i četvrtoj godini uvodi specijalističke predmete koji strukturom i sadržajem pokrivaju područje religijskog odgoja i vjerske nastave. Uvode se novi predmeti iz domena kur'anskog i sunnetskog koncepta odgoja, religijske pedagogije, religijske psihologije, metodike religijskog odgoja i vjerske nastave, potom predmeti iz područja opće pedagogije, didaktičko-metodički predmeti u cilju razvijanja pedagoško-psiholoških znanja, kompetencija i umijeća svršenika ovog studijskog programa te osposobljavanja za što lakšu i učinkovitiju transmisiju teoloških sadržaja u budućem odgojno-obrazovnom radu. Nakon završenog I ciklusa studenti stižu naziv: bečeler islamske vjeronauke i religijske pedagogije.

Na kraju studijskog programa islamske vjeronauke i religijskog odgoja student će moći:

1. interpretirati različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, studija religije, islamske etike, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije;
2. kroz pedagoško-psihološka znanja, kompetencije i umijeća vršiti učinkovitu transmisiju teoloških sadržaja u religijskom odgojno-obrazovnom radu;
3. analizirati i interpretirati osnovne koncepte religijskog odgoja i islamske pedagogije i psihologije utemeljene u izvorima islama kroz klasične i savremene interpretacije;
4. razumjeti, argumentirati i predočiti temeljne savremne izazove pedagoško-religijske teorije i prakse;
5. primijeniti opća pedagoško-psihološka znanja i vještine za uočavanje i praćenje različitih društveno-psiholoških i odgojnih fenomena koji se susreću u porodici, školi i društvu;
6. detektirati i rješavati obrazovno-odgojne probleme u radu s djecom, mladima i odraslima kroz sistemski religijski pedagoški rad, holistički pristup i savremene metode;
7. interpretirati i primijeniti saznanja o odgojno-obrazovnom radu u domskim uvjetima života;
8. interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama;
9. primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje u planiranju, organiziranju i izvođenju kreativne savremene vjeronaučne nastave na različitim nivoima;
10. jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne tekstove;
11. analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života;
12. razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije;
13. demonstrirati odgovornost u uvažavanju individualnih sposobnosti i cjelovitog razvoja svakog odgajnika u odgojno-obrazovnom procesu;
14. pokazati sposobnost razumijevanja i komunikacije na dva strana jezika (arapski i engleski jezik) na osnovnom nivou;
15. obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

TABELARNI PRIKAZ PREDMETA NA STUDIJSKOM PROGRAMU ISLAMSKA VJERONAUKA I RELIGIJSKA PEDAGOGIJA

	I SEMESTAR	Šifra	Sati	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			22		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 2101	1+1+1		5
2.	Terminologija tefsira	INTE 2101	2+0+1		5
3.	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>)	INAK 2101	2+0+1		5
4.	Uvod u šerijatsko pravo	INFI 2107	2+1+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 2101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge I	INAR 2101	2+2+1		5
	II SEMESTAR		21		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 2102	1+1+1		5
2.	Terminologija hadisa	INHA 2101	2+0+1		5
3.	Teme Kur'ana	INTE 2108	2+1+1		5
4.	Opća psihologija sa psihologijom ličnosti	INRP 2105	2+1+1		5
5.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)	INHA 2105	2+0+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge II	INAR 2102	2+1+1		5
	III SEMESTAR		21	2	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 2203	2+0+1		5
2.	Kur'anska kazivanja	INTE 2209	2+0+1		5
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat)	INFI 2208	3+0+1		5
4.	Pedagogija	INRP 2201	2+1+1		5
5.	Razvojna psihologija	INRP 2206	2+0+1	2	5
6.	Arapski jezik za pedagoge III	INAR 2203	2+1+1		5
	IV SEMESTAR		21		30
1.	Kur'anski koncept odgoja	INTE 2210	2+0+1		5
2.	Savremene fikhske teme	INFI 2209	2+1+1		5
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 2201	2+0+1		5
4.	Uvod u studij religije	INAK 2202	2+0+1		5
5.	Engleski jezik za pedagoge	INOP 2202	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge IV	INAR 2204	2+1+1		5
	V SEMESTAR		22	2	30
1.	Filozofija moralnog odgoja	INIF 2308	2+1+1		5
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 2304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 2302	2+1+1		5
4.	Sunnetski koncept odgoja	INHA 2306	2+0+1		4
5.	Religijska pedagogija	INRP 2307	2+0+1		5
6.	Didaktika	INRP 2308	2+1+1	2	6

VI SEMESTAR			20	4	30
1.	Tematski hadis	INHA 2307	2+0+1		5
2.	Bosanska kulturna historija	INIC 2306	2+1+1		5
3.	Učenje i podučavanje u predškolskom odgoju	INRP 2309	2+0+1	2	5
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 2303	2+1+1		5
5.	Metodika vjerske nastave I	INRP 2303	2+0+1		5
6.	Porodični odgoj	INRP 2310	2+0+1	2	5
VII SEMESTAR			20	8	30
1.	Teološka antropologija	INAK 2410	2+0+1		5
2.	Psihologija religioznosti	INRP 2411	2+1+1		5
3.	Socijalna pedagogija	INRP 2412	2+0+1	2	5
4.	Metodika vjerske nastave II	INRP 2404	2+0+1		5
5.	Praktikum Metodike vjerske nastave I	INRP 2417	1+0+3	6	6
6.	Izborni predmet	IN__04__	2+0+1		4
VIII SEMESTAR			21	10	30
1.	Metodika religijskog odgoja	INRP 2413	2+1+1	3	6
2.	Muslimanski doprinos civilizaciji	INIC 2407	2+1+1		5
3.	Psihologija obrazovanja	INRP 2414	2+0+1	2	5
4.	Religijski odgoj i okultna kultura	INRP 2415	2+0+1		5
5.	Praktikum Metodike vjerske nastave II	INRP 2418	1+0+3	5	5
6.	Inkuzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj	INRP 2416	2+0+1		4

	ZAJEDNIČKI IZBORNI PREDMETI ¹	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
1.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		4
2.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		4
3.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
4.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
5.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
6.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
7.	Islamska kultura na Balkanu	INIC 0409	2+0+1		5
8.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5
9.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5

¹ Silabusi zajedničkih izbornih predmeta se nalaze u dokumentu Nastavni plan i program I ciklusa studija Studijski program *Islamske teologije*.

10.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
11.	Kur'anski pravopis	INKI 0406	2+0+1		5
12.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
13.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
14.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		4
15.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5
16.	Teorije odgoja: islamska perspektiva	INRP 0424	2+0+1		4
17.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
18.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
19.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1		5
20.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5
21.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
23.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
24.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		4
25.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
26.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5
27.	Učenje judaizma i kršćanstva	INAK 0406	2+1+0		5
28.	Uvod u arabistiku	INAR 0409	2+0+1		5
29.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
30.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

Šifra predmeta: INKI 2101	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) I		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Poznavanje i praktičan izgovor arapskih harfova.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ponuditi osnovna saznanja o tedžvidskoj nauci; teorijski objasniti tvorbu i svojstva svih kur'anskih harfova, uputiti studente u vještinu njihove pravilne artikulacije.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u tedžvidsku nauku (definicija, ciljevi, znanstveno utemeljenje, šerijatski status i tedžvidske oblasti). 2. Melodioznost i ritamski nivoi u kiraetu. 3. Značenje osnovnih termina: kiraet, rivajet, tarik, vedžhi tilavet. Biografija imama Asima b. Ebi en-Nedžuda i Hafsa b. Sulejmana. 4. Kur'anski konsonanti – pravopisni oblici ivokalizacija. Glavni artikulacioni centri i njihova podjela (meharidž el-huruf). 5. Artikulacija konsonanata dužine (huruf el-dževf); artikulacija grlenih konsonanata (huruf el-halk). 6. Artikulacija konsonanata jezičke tvorbe (huruf el-lisan). 7. Konsonanti jezičkog tvorbenog centra (hurufeš-šefetejn). Nazalizacija (el-hajšum), definicija i načini realizacije. 8. Rekapitulacija/Test. 9. Podjela konsonanata prema stalnim svojstvima; zvučni i bezvučni konsonanti. 10. Otvoreni i zatvoreni, krupni i tanki konsonanti. 11. Kalkala – definicija, načini i nivoi artikulacije. 12. Pravila u vezi s krupnim i tankim izgovorom harfova. 13. Pravila u vezi s artikulacijom lama ira. 14. Definicija idgama – podjela i vrste; idgam dvaju istih harfova (el-mutemasilan); idgam dvaju srodnih harfova (el-mutedžanisejn). 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje obrađenih tedžvidskih pravila prema Hafsovom rivajetu; memoriranje sura iz 30. džuzua (od <i>ed-Duha</i> do <i>en-Nas</i>).</p> <p><i>Vještine:</i> korektan izgovor arapskih harfova i praktična realizacija obrađenih tedžvidskih pravila prema Hafsovom rivajetu. Solidno učenje Kur'ana prema Hafsovom rivajetu uz primjenu svih tedžvidskih pravila.</p> <p><i>Kompetencije:</i> mogućnost teorijskog objašnjenja i praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50% Vježbe: 50%		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezerijje</i>, El-Kalemi FIN, Sarajevo, 2019. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fadil Fazlić: <i>Tedžvid I – Pravila o učenju Kur'ana, a.š.</i>, El-Kalemi FIN, Sarajevo, 1997., 2. Abdul-Aziz Drkić, <i>Tedžvid – Predajni putevi Hafsovog rivajeta</i>, FIN, Sarajevo, 2017.

Šifra predmeta: INTE 2101		Naziv predmeta: Terminologija tefsira	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prezentirati najvažnije termine iz područja tefsira; predočiti glavne informacije o formi i sadržaju Kur'ana; prikazati značenja tefsirske terminologije i njezinu egzegetsku ulogu u odgonetanju poruke i značenja Kur'anskog teksta; podučavanje glavnim tefsirskim terminima u njihovom unutarnjem suodnosu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Definicija Kur'ana 2. sedmica: Objava Kur'ana 3. sedmica: Tertibu l-ājāti ve s-suver 4. sedmica: 'Ilmu l-munāsebāt i 'ilmu l-fevāsīl 5. sedmica: Istiftāh ve khavātim es-suver 6. sedmica: El-Hurūfu t-tehedždžī; el-vudžūh ve n-nezā'ir 7. sedmica: Sedam harfova; 'ilmu l-qirā'āt 8. sedmica: Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Historija Kur'ana 10. sedmica: Mekkanski i medinski ajeti 11. sedmica: Povodi Objave 12. sedmica: Tefsirska podjela ajeta 13. sedmica: Derogirani i derogirajući ajeti 14. sedmica: Jezik, stil i i'džaz Kur'ana 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti stiču uvid u značenje najvažnijih termina iz područja tefsira I stiču temeljna znanja o formi i sadržaju Kur'ana</p> <p><i>Vještine:</i> Razvijaju sposobnost da procijene značaj tefsirske terminologije i njezine uloge u tumačenju Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Stiču kompetenciju da definiraju najvažnije tefsirske termine; da opišu formu I sadržaj Kur'ana; da argumentiraju značaj tefsirskih termina u tumačenju Kur'ana.</p>		
Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni:</i></p> <p>Prva parcijala: 50 bodova;</p> <p>Završni ispit: 50 bodova</p> <p><i>Vanredni:</i></p>		

	<p>Prva parcijala: 50 bodova; Završni ispit: 50 bodova.</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prof. dr. Džemal Latić, <i>Terminologija Tefsira</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005. (str. 201-228; 241-259; 283-331; 381-437). 2. Prof. dr. Enes Karić, <i>Uvod u tefsirske znanosti</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1988. (str. 15-152; 177-182) 3. Dželaluddin Sujuti, <i>Itqan</i>, I dio, preveo s arapskog Almir Fatić, Sova Publishing, Sarajevo, 2012. (str. 34-38). <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nerkez Smailagić, <i>Uvod u Kur'an</i>, Zagreb, 1975. 2. Mehmed Handžić, <i>Uvod u tefsirsku i hadisku nauku</i>, Sarajevo, 1973. 3. Muhamed Tufo, <i>Temelji tefsirske nauke</i>, reprint izdanje, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004. 4. Jusuf Ramić, <i>Povodi objave Kur'ana</i>, Sarajevo, 1984.

Šifra predmeta: INAK 2101	Naziv predmeta: Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>)		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ponudi studentima potrebna znanja i predodžbe o sadržinskom opsegu islamske vjerujuće tradicije, te ponudi punovažne uvide u njihovu teološku interpretaciju koju je razvilo fundamentalno religijsko mišljenje islama.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica „Sadržaj tradicionalnog obrasca islamskog vjerovanja” 2. sedmica „Izvori islamskog vjerovanja” 3. sedmica „Temeljno pojmovlje islamskog vjerovanja” 4. sedmica „Bog u islamu” 5. sedmica „Meleki u islamu” 6. sedmica „Objava u islamu” 7. sedmica „Poslanstvo u islamu” 8. sedmica „Eshatologija u islamu” 9. sedmica „Sloboda volje u islamu” 10. sedmica „Svjedočanstvo islamskog vjerovanja” 11. sedmica „Molitva u islamu” 12. sedmica „Zekjat – obavezno udjeljivanje dijela imovine za siromašne i uboge” 13. sedmica „Post u islamu” 		
	<ol style="list-style-type: none"> 14. sedmica „Hodočašće i sveta geografija islama” 15. sedmica „Džihad u islamu” 		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Polaganjem ovoga predmeta svršenici će: a) steći znanje o temeljnim teološkim pojmovima) steći temeljna znanja, te mogućnost		

	<p>osnovnog teološkograzviđanjaimanskih i islamskih šarti.</p> <p><i>Vještine:</i> Polaganjem ovoga predmeta svršenci Fakulteta će biti u mogućnosti: a) adekvatno čitati osnovne akaidске tekstove na našem jeziku; b) kompetentno razgovarati o temeljnim doktrinama religije islama sa džematlijama, predstavnicima medija, ali i pripadnicima drugih religijskih tradicija; c) detektirati nove oblike interpretiranja temelja i stubova religije islama</p> <p><i>Kompetencije:</i> Pohađanjem i polaganjem ovoga kursa stječe se kompetencija za izvođenje nastave iz predmeta <i>Akaid</i> u medresama, ili pak Vjeronaukeu osnovnim i srednjim školama. Prilikom upoznavanja sa tematikom iz ovoga predmeta postižu se određene kompetencije za rad i u medijskom sektoru prilikom osnovnih predstavljanja temelja i stubova islama. Pored toga, stječu se i bazična znanja, koja omogućavaju budućim imamima da podučavaju vjernike imanskim i islamskim šartima.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. eks katedra 80 %</p> <p>2. workshops 10 %</p> <p>3. prezentacije 10 %</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <p>1. Prva parcijala 45 %</p> <p>2. Druga parcijala 45 %</p> <p>3. Vježbe 10 %</p> <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <p>1. Prva parcijala 50 %</p> <p>2. Druga parcijala 50 %</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Rešid Hafizović, <i>Teološki traktati 1: O načelima islamske vjere</i>, Sarajevo, 1996.; (drugo izd. pod naslovom: „Imanski šarti“, Sarajevo, 2006.; međutim, u ovome izd. nedostaje poglavlje „Uvod“, stoga ga treba preuzeti iz prvoga izd.)</p> <p>2. Rešid Hafizović, <i>Stubovi islama i džihad</i>, Sarajevo, 2015.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Muhammed Hamidullah, <i>Uvod u islam</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1977.</p> <p>2. Seyyed Hossein Nasr, <i>Srce islama, trajne vrijednosti za čovječanstvo</i>, el-Kalem, Sarajevo, 2002.</p>

Šifra predmeta: INFI 2107	Naziv predmeta: Uvod u šerijatsko pravo		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	a) Upoznati studente sa značenjem temeljnih pojmova islamske pravne nauke, kao što su: Šerijat, fikh, idžtihad i dr.; b) Elaborirati razvoj islamske pravne nauke i prakse, prema hrološkom kriteriju, od objave Kur'ana i poslaničkog perioda do savremenog doba; c) Analizirati faktore i okolnosti koje su utjecale na razvoj različitih pravnih škola u islamu, te njihove metodološke i druge osobenosti; d) Diskutirati promjene u pravnim sistemima muslimanskih zemalja do kojih je došlo uslijed procesa evropske kolonizacije i prihvatanja evropskih zakona, kodifikacije i reforme islamskog prava u 19. i 20. st.; e) Analizirati ključne teme metodologije islamskog prava (<i>usulu-l-fikh</i>), i to pravno pravilo (<i>hukm šer'i</i>), izvore prava (<i>edille šer'ijje</i>), pravni subjekt (<i>el-mahkumu 'alejhi</i>), originalno pravno zaključivanje (<i>idžtihad</i>), slijeđenje autoriteta u fikhu (<i>taklid</i>) i pravno mišljenje (<i>fetva</i>).		
Tematske jedinice:	1. Uvod u islamsku pravnu terminologiju. Karakteristike islamskog prava. Podjela islamskog prava. 2. Period objave Šerijata i period hulefai rašidina. 3. Period ranih škola šerijatskog prava. Fikh Imama Ebu Hanife. 4. Period klasičnih škola šerijatskog prava. Fikh imama Malika, Šafije i Ahmeda. 5. Period zaokruženja pravnog tumačenja i period slijeđenja pravnih škola (<i>taklid</i>). 6. Period recepcije stranih prava i pokušaja obnove islamske pravne misli 7. Kratak presjek historije šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini. 8. Parcijalni ispit I 9. Šerijatskopravna norma (<i>el-hukmu-š-šer'i</i>) I 10. Šerijatskopravna norma (<i>el-hukmu-š-šer'i</i>) II 11. Izvori šerijatskog prava (<i>edille šer'ijje</i>) I 12. Izvori šerijatskog prava (<i>edille šer'ijje</i>) II 13. Originalno pravno zaključivanje (<i>idžtihad</i>), slijeđenje pravnih škola (<i>taklid</i>)		

	<p>14. Pravno mišljenje (<i>fetva</i>)</p> <p>15. Rezime i evaluacija.</p>
Ishodi učenja:	<p>Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta biti u stanju da:</p> <p>a) definiraju ključne termine islamske pravne nauke, kao što su Šerijat, fikh, idžtihad i dr.;</p> <p>b) obrazlože historijski razvoj islamske pravne nauke i prakse i interpretiraju ključne karakteristike svake razvojne etape;</p> <p>c) razvrstaju kategoriju pravnog pravila (<i>hukm šer'i</i>) u podkategorije, definiraju ih i prepoznaju u konkretnim fetvama;</p> <p>c) objasne ulogu svakog pojedinog pravnog izvora u metodologiji islamskog prava i ilustriraju njihovu primjenu na primjeru konkretnih šerijatskih pravila (<i>ahkam šer'ijje</i>);</p> <p>d) prodiskutiraju o odnosu Šerijata, demokratije i temeljnih ljudskih prava.</p>
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivnost na predavanjima - 10 bodova - SeminarSKI rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 35 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 35 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja. <p><i>Vanredni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - SeminarSKI rad – 30 bodova - Parcijalni ispit I – 40 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fikret Karčić, <i>Historija šerijatskog prava</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005., 298 str. 2. Nedim Begović, <i>Pravni tekstovi: odabrani izvori za historiju šerijatskog prava (skripta)</i>. 3. <i>Usuli-fikh (hrestomatija)</i>, priredio: Enes Ljevaković, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005., str. 27-75, 111-264. 315-337, 347-370. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Džananović, <i>Idžtihad u prva četiri stoljeća islama</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 1999.

	<p>2. Mohammad Hashim Kamali, <i>Uvod u šerijatsko pravo</i>, prevela: Azra Mulović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2015.</p> <p>3. Fikret Karčić, <i>Društvenopravni aspekt islamskog reformizma</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1990.</p> <p>4. Fikret Karčić, <i>Šerijatski sudovi u Jugoslaviji 1918.-1941.</i>, El-Kalem, Sarajevo.</p> <p>5. Fikret Karčić, <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2011.</p> <p>6. Fikret Karčić, <i>Islamske teme i perspektive</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2009.</p> <p>7. Enes Durmišević, <i>Šerijatsko pravo i nauka šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini u prvoj polovini XX stoljeća</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008.</p> <p>8. Nedim Begović, <i>Doprinos Mehmeda Ali-ef. Ćerimovića šerijatsko-pravnoj nauci u BiH</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2007.</p> <p>9. Mohammad Hashim Kamali, <i>Principi islamske jurisprudencije</i>, preveo: Nedim Begović, CNS, Sarajevo, 2017.</p> <p>10. Mehmed Handžić, "Predavanja iz usuli fikha", u: <i>Mehmed Handžić - Izabrana djela</i>, knjiga V: Studije iz šerijatskog prava, ur. Enes Karić, Ogledalo, Sarajevo, str. 499-602.</p> <p>11. Enes Ljevaković, <i>Analogija (qiyas) u teorijskopравnim djelima Mustafe Ejubovića – Šejh Juje</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004.</p> <p>12. Džasir Avde, <i>Intencije Šerijata kao filozofija islamskog prava: sistemski pristup</i>, preveo: Nedim Begović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2009.</p> <p>13. Mohammad Hashim Kamali, <i>Uvod u šerijatsko pravo</i>, prevela: Azra Mulović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2015.</p> <p>14. Ahmed er-Rejsuni, <i>Ciljevi Šerijata: Eš-Šatibijeva teorija</i>, preveo: Enes Ljevaković, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2009.</p> <p>15. Mohammad Hashim Kamali i Jasser Auda, <i>Uvod u teoriju ciljeva Šerijata</i>, CNS, Sarajevo, 2015.</p> <p>16. Muhammed el-Gazali, <i>Vjerovjesnikov Sunnet između šerijatskih pravnika i znanstvenika hadisa</i>, prijevod: Nermin Čanić (i dr.), Muftijstvo tuzlansko, Tuzla, 1998.</p> <p>17. Tarik Ramadan, <i>Biti evropski musliman: izučavanje islamskih izvora u evropskom kontekstu</i>, prijevod: Fikret i Hamida Karčić, Udruženje ilmijje Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2002.</p> <p>18. Nedim Begović, "Kolektivni idžtihad", <i>Takvim za 2010.</i>, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2009., str. 67-80.</p>
--	--

Šifra predmeta: INOP 2101	Naziv predmeta: Uvod u metodologiju istraživanja		
Ciklus: I	Godina:1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet uvodi studente u metode istraživanja u islamskim naukama, tehniku pisanja seminarskih radova i izlaganja u Powerpointu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Uvod u sadržaj predmeta; ključni pojmovi 2. sedmica: Izabrana referentna djela za istraživanje 3. sedmica: Metod tekstualne analize 4. sedmica: Historijski metod 5. sedmica: Komparativni metod 6. sedmica: Etnografski metod/istraživanje na terenu 7. sedmica: Bibliotečko istraživanje; elektronske baze podataka 8. sedmica: Izrada istraživačkog projekta 9. sedmica: Vrste naučno istraživačkih tekstova; struktura seminarskog rada 10. sedmica: Prikupljanje građe; pravljenje bilješki 11. sedmica: Sastavljanje bibliografije 12. sedmica: Citiranje; plagijarizam 13. sedmica: Jezik I stil; lektura I korektura 14. sedmica: Pisanje sažetaka 15. sedmica: Rekapitulacija 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje znanja o metodama istraživanja u islamskim naukama i o pripremi i pisanju seminarskih radova.</p> <p><i>Vještine:</i> primjena odgovarajućih metoda i kritičko korištenje literature pri izradi seminarskih radova; vještine korištenja biblioteka, citiranja, parafraziranja i jasnog pismenog izražavanja; prezentiranje seminarskog rada u Powerpointu.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Samostalno i uspješno pisanje seminarskih radova u islamskim, humanističkim I društvenim naukama.</p>		

Metode izvođenja nastave:	1. Predavanja 60% 2. Bibliotečko istraživanje 25% 3. Prezentacije studenata 15%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Esej 25%; - Izrada zadataka 10% - Parcijalni ispit 30% (gradivo iz prvih sedam sedmica); - Parcijalni ispit 30% (gradivo za drugih sedam sedmica); <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fikret Karčić, <i>Metodi istraživanja u islamskim naukama: kratak uvod</i>, Sarajevo, El-Kalem, 2013/1434. 2. „Pravilnik o izradi i odbrani seminarских radova (eseja) na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu (opće odredbe)“ (za savladavanje vještine pisanja seminarских radova). 3. Martha Boeglin, <i>Akademsko pisanje korak po korak: od haosa ideja do strukturisanog teksta</i>, Novi Sad, 2010. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prvi dio III poglavlja pod naslovom „Akademski radovi“ u: Srebren Dizdar, <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja: Acribia et Scriptura Academica</i>, Sarajevo, University Press-izdanja Magistrat, 2015, str. 223-268 (sve do: „3.7 Završni diplomski rad: baccalauerat ili Bachelor degree thesis“). (za savladavanje vještine pisanje seminarских radova) 2. Midhat Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo: uvod u metodologiju i tehniku naučnoistraživačkog rada – opći pristup</i>, IP Svjetlost, Sarajevo, 2003.

Šifra predmeta: INAR 2101		Naziv predmeta: Arapski jezik za pedagoge I	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 75 Predavanja: 30 Vježbe: 30 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Ovladati pravilima arapske grafije kao i osnovama arapske fonetike i morfologije; -ovladati osnovnimjezičkim frazama u svakodnevnoj upotrebi; -ovladati osnovnim sintaksičkim zakonitostima na nivou sintagmi i elementarne imenske rečenice u svakodnevnim primjerima i na korpusu Kur'ani Kerima; - usvajati kontinuirano odgovarajuću jezičku terminologiju; - poticati na samostalno izražavanje, pismeno i usmeno, u okviru programskih sadržaja i predviđenog gramatičkog gradiva uz uvažavanje jezičke stvarnosti standarnog arapskog jezika ; -ovladavati vještinom korištenja rječnika i pripremanje prezentacija u okviru određenih tema; - kontinuirano pripremati studente za provjeru iz konverzacije, gramatike i snalaženja na tekstu; 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>Plan predmeta po sedmicama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osvrt na arapski jezik sa stanovišta lingvistike i različitih tipologizacija. Mjesto arapskog jezika u odnosu na druge svjetske jezike; Arapski jezik kao jezik Kur'ana; 2. Slog, vrste slogova po različitim kriterijima; Naglasak i mjesto naglašenog sloga u riječi; Pravila pisanja hemzeta; Dugi vokali- grafija; 3. Riječi i podjela po vrstama; Određeni i neodređeni vid imena; (sunčeva i mjesečeva slova); 4. Rod imena: imenice ženskog roda po obliku, značenju i upotrebi; imenice zajedničkog roda; 5. Pridjevi (vrste i funkcije); Atributivna sintagma; Podjela prema tipovima komparacije; Deklinacija (uopće o padežima); Funkcije u rečenici i padežni oblici; 6. Broj imena, dvojina i pravilna množina muškog i ženskog roda i njihova 		

	<p>padežna promjena; Primjeri iz Kur'ana; Nepravilna množina, najfrekventnije paradigme;</p> <p>7. Prosta imenska rečenica; Neodređeno ime kao subjekat imenske rečenice;</p> <p>8. Testovi</p> <p>9. Brojevi (podjela po vrstama); Glavni brojevi do 12, (samo vokabular, bez sintakse);</p> <p>10. Zamjenice; Lične i pokazne zamjenice; Lične odvojene i spojene - uz imenicu kao ekvivalent prisvojnoj zamjenici; Pokazne zamjenice u sintagmi sa imenicom i kao subjekat imenske rečenice;</p> <p>11. Pomoćni glagoli <i>كان / ليس</i> u okviru osnovne imenske rečenice i imenske rečenice u inverziji (<i>šibhu-l-gumla</i>); Promjena po licu, forma perfekta;</p> <p>12. Genitiv i funkcije genitiva; Genitivna veza; Dijelovi genitivne veze i njihovi dodaci; Imenice produžene deklinacije; Kvazigenitivna veza; Primjeri genitivnih veza iz Kur'ana; Tipične genitivne veze kojima se postiže značenje <i>neko, neki, cio, svi, svaki, i slične</i>;</p> <p>13. Izražavanje glagola <i>imati</i>; Prijedlozi <i>مع، عند، لدى، ل</i>; Poznavanje <i>milkiije</i> kao <i>šibhu-l-gumle</i> na bazi primjera iz Kur'ana;</p> <p>14. Glavni i redni brojevi 1-100, sintaksa; Primjeri brojeva u Kur'anu; Računanje vremena i starosne dobi - uvod; Nazivi dana; Neke upitne zamjenice; Upitna rečenica;</p> <p>15. Rekapitulacija;</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Ovladati osnovama fonetike i morfologije arapskoga jezika kao i osnovnim vokabularom baziranim na standardnom arapskom jeziku i kur'anskoj i hadiskoj leksici;</p> <p><i>Vještine:</i> Usvajati postepeno vještine čitanja, pisanja, slušanja i govora na arapskom jeziku u okviru određenih tema;</p> <p><i>Kompetencije:</i> Sposobnost samostalnog razumijevanja kraćih pisanih tekstova, samostalnog usmenog i pismenog izražavanja u okviru određenih tema te razumijevanja na osnovu slušanja.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja, prezentacije, rad natekstu, prezentiranje studentskih istraživanja u kur'anskom tekstu uz diskusiju, konverzacione vježbe sa lektorom.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p>Provjera iz konverzacije čini 20%, parcijalni ispit I za redovne 25 i za vanredne 30%, parcijalni ispit II 45 za redovne i 50% za vanredne te prisustvo nastavi za redovne studente uz određene aktivnosti do 10% konačne ocjene. Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na parcijalnim ispitima i u ukupnom bodovnom rezultatu.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:</p>

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jones, Alan Arabic Through The Qur'an, The IslamicTexts Society, Cambridge, PDF (link: https://archive.org/details/arabic-through-the-Quran-alan-jones) 2. Mustafa Galajini, Gami'u d-durus al-arabijja, I-II-III, Bejrut, 2005. (link: https://ia802504.us.archive.org/23/items/WAQ33751/01_33751.pdf) 3. Sikirić, Šaćir, Pašić Muhamed, Handžić Mehmed: Gramatika arapskog jezika, I-II, Sarajevo, 1936. 4. Uroosa, Izzath, Learning Arabic Language of the Qur'an, Darussalam, Rijad, 2009. ((link: https://archive.org/details/LearningArabicLanguageOfTheQuran.pdf) 5. Arapski tekstovi 1. i 2., priredile: Zehra Alispahić i Amira Trnka, Hrestomatija, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. 6. Muftić, Teufik, Arapsko-bosanski rječnik, El-Kalem, Sarajevo, 2004. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Attar, Samar: Modern Arabic – Gramamar In Context, Bejrut, 1998. 2. Božović, Rade: Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i rječnikom, Sarajevo, 1984. 3. Kico, Mehmed: Arapska gramatika u vremenu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2013. 4. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. 5. Tanasković, Darko – Anđelka Mitrović, Gramatika arapskog jezika, Beograd, 2005. 6. Tantavi, Muhammad Sajjid, Mu'gamu i'rabi alfazi al-Qur'ani I-Kerimi, Maktabatu Lubnan naš-irun, 1997; (link: https://media.tafsir.net/ar/books/7663.pdf)

Šifra predmeta: INKI 2102	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) II		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 15 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da se studenti teorijski upoznaju s problematikom pauzalnih i početnih formi u toku učenja Kur'ana te da se osposobe za praktičnu primjenu usvojenih načela.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravila idgama – određeni član (lam et-ta'rif); sunčevi konsonanti (eš-šemsijje) imjesečevi (el-kamerijje). 2. Pravila za nun sakini tenvin. 3. Pravila za mimsakin. 4. Dužine – definicija i podjela. 5. Specifična pravila/termini u Hafsovom rivajetu – imala, išmami teshil. 6. Pravila o učenju Istiaze i Besmele. 7. Važnost pauzalne forme (vakf). Podjela pauzalne forme prema mogućnostima i namjer iučača; podjela pauzalne forme prema kriteriju značenja kur'anskog teksta. 8. Rekapitulacija/Test. 9. Izborna, obavezujuća, pokusna i očekivana pauzalna forma. 10. Prikladna, potpuna i obavezna pauzalna forma. 11. Zadovoljavajuća i dobra pauzalna forma. 12. Neprikladne pauzalne forme. 13. Džibrilova pauzalna forma – značenje i ajeti u kojima se nalazi. 14. Sintaksički aspekti pauzalne forme. Znakovi stajanja u Mushafima. 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje obrađenih tedžvidskih pravila prema Hafsovom rivajetu; memoriranje <i>Ja-sin</i></p> <p><i>Vještine:</i> Praktična primjena obrađenih tedžvidskih pravila.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja i praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50% Vježbe: 50%		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.		

<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. DževadŠošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezerije</i>, El-Kalemi FIN, Sarajevo, 2019. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. FadilFazlić: <i>Tedžvid I – Pravila o učenju Kur'ana</i>, a. š., El-Kalemi FIN, Sarajevo, 1997., 2. 3. DževadŠošić, <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005.
---------------------------	--

Šifra predmeta: INHA 2101	Naziv predmeta: Terminologija hadisa		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • da studenti budu upoznati s temeljnom hadiskom terminologijom, povijesnim razvojem hadiske znanosti i najrenomiranijim hadiskim znanstvenicima u BiH i svijetu; • osposobiti studente za pravilno razumijevanje i korištenje hadiske terminologije. 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Općenito o tradiciji, njenom značaju, pojmovima hadis, sunnet, haber, eser, hadisi kuds. Mjesto hadisa u islamskom učenju. 2. Izučavanje hadisa u vrijeme Božijeg Poslanika, s.a.v.s. Odnos ashaba prema hadisu Božijeg Poslanika. Opreznost ashaba u prihvatanju i prenošenju hadisa. 3. Najpoznatije zbirke hadisa iz vremena ashaba. Hadis u vrijeme tabi'ina i posttabi'ina. 4. Hadis u 3. stoljeću po Hidžri. Hadiske zbirke nastale nakon 3. stoljeća po Hidžri. 5. Putovanja u potrazi za hadisom. Stručne škole za izučavanje hadisa. 6. Metode primopredaje hadisa. Doslovno i prenošenje hadisa po smislu. Zvanja hadiskih znanstvenika. 7. Izučavanje hadisa na našim prostorima. 8. Rekapitulacija/Test 9. Podjele hadiske znanosti. Znanost o pozitivnoj i negativnoj kritici prenosilaca. 10. Znanost o biografijama prenosilaca. Znanost o prividno kontradiktornim hadisima. 11. Znanost o derogaciji u hadisu. Znanost o nepoznatim riječima u hadisu. Znanost o povodima izricanja hadisa. Znanost o skrivenim mahanama u hadisu. 12. Podjela hadisa s obzirom na vjerodostojnost. Slabi hadisi zbog prekinutosti seneda. Slabi hadisi zbog suprotstavljanja vjerodostojnim predajama. 13. Slabi hadisi zbog nepreciznosti prenosilaca. Prenošnje i primjena slabih hadisa. Metruk hadisi i apokrifne predaje. Uzroci apokrifnosti u hadisu. Načini otkrivanja apokrifnosti. 14. Podjela hadisa s obzirom na kraj seneda. Podjela hadisa s obzirom na broj prenosilaca u jednoj generaciji. Hadiski učenjaci. 15. Rekapitulacija svih tema. 		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju adekvatno razumijevati i interpretirati temeljnu hadisku terminologiju i izložiti		

	<p>povijesni razvoj i najistaknutije ustanove i pojedince na polju hadiskih nauka.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno analizirati valjanost korištenja hadiske terminologije u elektronskim i štampanim medijima.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za valjano upotrebljavanje temeljne hadiske terminologije u usmenim obračanjima i pisanim stručnim radovima.</p>
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Terminologija hadisa</i> (hrestomatija), priredio: hfz. Aid Smajić, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2006. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Handžić Mehmed, <i>Uvod u tefsirsku i hadisku nauku</i>, III izdanje, Gazi Husrev-begova medresa, Sarajevo, 1972. 3. Mahmutović Mirsad, <i>Povodi nastanka Vjerovjesnikovih hadisa</i>, II dopunjeno izdanje, IC El-Kalem, Sarajevo, 2011. 4. Karalić Mahmut, <i>Hadis i hadiske znanosti</i>, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2010. 5. Kurdić Šefik, <i>Velikani hadiskih znanosti</i>, Islamska pedagoška akademija, Zenica, 2003. 6. Nakičević Omer, <i>Arapsko-islamske znanosti i glavne škole od XV do XVII vijeka (Sarajevo, Mostar, Prusac)</i>, Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 1988. 7. Nakičević Omer, <i>Uvod u hadiske znanosti: Hadis I</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1986. 8. Okić Muhammed Tajib, <i>Islamska tradicija: prilog izučavanju izvora šeriatskog prava</i>, Sarajevo, 1936. 9. Tufo, Muhammed, "Temelji hadiskih nauka", <i>Glasnik IVZ</i>, Sarajevo, 1938., br. 1-8.

Šifra predmeta: INTE 2108		Naziv predmeta: Teme Kur'ana	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prezentirati najvažnije ili glavne teme Kur'ana; predočiti metodologiju "tematiziranja" kur'anskog teksta; upoznati se sa "netematskim" ustrojem Kur'ana i komentatorskom potrebom da iz svoga vremena "tematiziraju Kur'an".		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Bog kao "tema" Kur'ana 2. sedmica: Svijet i stvaranje svijeta, svjetovi po Kur'anu, vidljivi i nevidljivi svjetovi 3. sedmica: Čovjek kao "tema Kur'ana", čovjek kao pojedinac, čovjek u društvu 4. sedmica: Ljudske zajednice u Kur'anu, narodi u Kur'anu, zajednice u Kur'anu 5. sedmica: Priroda na stranicama Kur'ana, nebo, zemlja, zvijezde 6. sedmica: Mineralni svijet i biljni svijet Kur'ana (flora), životinjski svijet Kur'ana 7. sedmica: Poslanstvo (risalat) i vjerovjesništvo (nubuwwat) kao tema Kur'ana 8. sedmica: Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Dobro i zlo kao tema Kur'ana, porijeklo zla i pitanje čovjeka 10. sedmica: Čovjek u raju 11. sedmica: Čovjek na Ovom svijetu i pitanje odgovornosti 12. sedmica: Brak i bračne zajednice, muž i žena kao "tema Kur'ana" 13. sedmica: Odnosi među ljudima (poslovanje) 14. sedmica: Duhovni svjetovi Kur'ana, meleki/anđeli, džini, demoni, sotone 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> studenti stiču uvid o najvažnijim ili glavnim temama Kur'ana i metodama "tematiziranja" Kur'ana.</p> <p><i>Vještine:</i> razvijaju sposobnost da procijene značaj tema i "tematiziranja" Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da definiraju najvažnije kur'anske teme; da opišu glavne teme Kur'ana; da argumentiraju klasične i savremene načine "komentatorskog tematiziranja" Kur'ana.</p>		

Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni:</i></p> <p>prezentacije: 20</p> <p>prva parcijala: 40 bodova</p> <p>završni ispit: 40 bodova</p> <p><i>Vanredni:</i></p> <p>prva parcijala: 50 bodova</p> <p>završni ispit: 50 bodova.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fazlur Rahman, <i>Glavne teme Kur'ana</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2012. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Enes Karić (priređio), <i>Semantika Kur'ana</i>, Bemust, Sarajevo, 1998.

Šifra predmeta: INRP 2105		Naziv predmeta: Opća psihologija sa psihologijom ličnosti	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog kolegija izučavaju se opći psihološki pojmovi sa posebnim osvrtom na njihovo značenje u kontekstu ličnosti kao cjelovitog psihičkog sistema i žarišnog područja u psihologiji. Cilj predmeta je upoznati studente sa osnovnim pojmovima iz opće psihologije i glavnim temama u izučavanju psihologije ličnosti, njene strukture, dinamike i razvoja.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predmet opće i psihologije ličnosti 2. Crte i taksonomije crta ličnosti 3. Razvoj ličnosti 4. Biologija i ličnost 5. Psihoanalitički pristupi ličnosti 6. Motivi i ličnost 7. Kognicije i ličnost 8. <i>Rekapitulacija / test</i> 9. Emocije i ličnost 10. Identitet i ličnost 11. Ličnost, kultura i socijalna interakcija 12. Stres i zdravlje 13. Poremećaji ličnosti 14. Islam i ličnost čovjeka 15. Rekapitulacija svih oblasti 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Pravilno navesti i opisati osnovne teme u psihološkoj nauci i psihologiji ličnosti. - Obrazložiti značenje ličnosti i njen značaj za razumijevanje ponašanja pojedinca. - Pojasniti glavne tipologije ličnosti, njene dinamične silnice i odrednice razvoja. - Razumijeti odnos ličnosti, kulture, socijalne interakcije i zdravlja. - Usvojiti temeljna saznanja o najčešćim poremećajima ličnosti i njihovoj etilogiji. - Obrazložiti islamsko razumijevanje strukture, dinamike i razvoja ličnosti. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja - Vježbe - Seminar(i) 		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvo i učešće u nastavi 10%, seminarski rad 10 %, prvi parcijalni ispit 30 %, drugi parcijalni ispit 50%		
Literatura:	<i>Obavezna:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Larsen, Randy i David Buss, <i>Psihologija ličnosti</i>, preveli Denis Bratko, Ana Butković i Ivana Hromatko, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2008, odabrana poglavlja. 2. Rot, Nikola, <i>Opšta psihologija</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 		

	<p>2004, odabrana poglavlja.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ali, Abbas Husein, „Gazalijev doprinos islamskoj koncepciji ličnosti“. <i>Novi muallim</i>, br. 18 (juni, 2004), str. 22-29. 2. Bezić, Ivan Bezić, „Pastoralna psihologija“. <i>Bogoslovska smotra</i>, vol. 60 (1990), str. 95-105. 3. Domazet, Anđelko, „Teologija i psihologija: mogućnosti i granice dijaloga“, <i>Filozofska istraživanja</i>, vol. 2 (2007), str. 261-278. 4. Fulgosi, Ante, <i>Psihologija ličnosti: teorije i istraživanja</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1985. 5. Hol, Kelvin i Gardner Lindzi, <i>Teorije ličnosti</i>, Nolit, Beograd, 1983. 6. Kaprara, Đ.V. i Danijel Červone, <i>Ličnost: determinante, dinamika i potencijali</i>. Dereta, Beograd, 2003. 7. Maslov, Abraham, <i>Motivacija i ličnost</i>, Nolit, Beograd, 1986. 8. Petz, Boris, <i>Uvod u psihologiju za nepsihologe</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2001.
--	--

Šifra predmeta: INHA 2105		Naziv predmeta: Životopis Muhammeda, s.a.v.s. (<i>Sira</i>)	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • studenti budu upoznati s uzornim životima Božijih poslanika, a.s., od Adema, a.s., do Muhammeda, a.s. • studenti kroz upoznavanje s besprijekornim djelovanjem Božijih poslanika, a.s., nastoje u njima otkriti svoje uzore u životu. 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definiranje pojma <i>sira</i>, izvori životopisa Božijih poslanika, a.s., značaj izučavanja i naš odnos prema Božijim poslanicima 2. Adem, a.s., i njegovi sinovi (Habil i Kabil) 3. Hud, a.s., i Salih, a.s. 4. Idris, a.s., i Nuh, a.s. 5. Ibrahim, a.s. (traganje za istinom, odnos prema roditelju i djetetu) 6. Musa, a.s., i Isa, a.s. 7. Rekapitulacija/Test 8. Rođenje Muhammeda, a.s., njegov odgoj, odrastanje i ženidba 9. Primanje objave i prvi muslimani, iskušenja pozivanja u vjeru, Isra i Miradž, 10. Hidžra (pripreme, tok, poruke) 11. Izgradnja društva i države (gradnja džamije, bratimljenje, Medinska povelja, status žene) 12. Oružane borbe protiv idolopoklonika (Bedr, Uhud, Hendek), Sporazum na Hudejbiji, Oslobođenje Meke, Hunejn 13. Oružane borbe protiv domaćih izdajnika i susjednih država (Benun-Nedir, Benu Kurejza, Mu'ta, Tebuk) 14. Oproštajni hadž i rezultati Muhammedovog, a.s., poslanstva 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studentima će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati s najznačajnijim detaljima iz uzornih života Božijih poslanika, a.s., od Adema, a.s., do Muhammeda, a.s..</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći jasno razlučiti pozitivno od negativnog individualnog i društvenog ponašanja te uočiti uzroke i razloge uspona i pada različitih društava i civilizacija.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za valjano razumijevanje pozitivnog i negativnog individualnog i društvenog ponašanja te uočiti uzroke i razloge uspona i pada različitih društava i civilizacija.</p>		

Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ramadan Tarik, <i>Stopama Božijeg Poslanika: pouke iz života Muhammeda, a.s.</i>, (prijevod s engleskog: Fikret Pašanović), Udruženje ilmijje Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2010; <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Armstrong Karen, <i>Muhammed: Poslanik za naše vrijeme</i>, (prijevod s engleskog: Mirnes Kovač), Buybook, Sarajevo, 2008.; 2. Hejkel Muhammed Husejn, <i>Život Muhammeda, a.s.</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2004.; 3. Ibn Kesir, <i>Kazivanja o vjerovjesnicima</i>, (prijevod s arapskog: Ahmed Adilović), Ilum d.o.o., Bužim, 2007.; 4. Lings Martin, <i>Muhammed: život njegov osnovan na vrelima najstarijim</i>, (prijevod: Rusmir Mahmutćehajić), Oslobođenje International, Sarajevo, 1996.; 5. Nasr Seyyed Hossein, <i>Muhammed – čovjek Božiji</i>, (prijevod s engleskog: Rešid Hafizović), Naučnoistraživački institut Ibn Sina, Sarajevo, 2007.

Šifra predmeta: INAR 2102		Naziv predmeta: Arapski jezik za pedagoge II	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>- usvajati kontinuirano vokabular (pravilni glagoli prve vrste) te odgovarajuću jezičku terminologiju;</p> <p>-ovladati osnovnim sintaksičkim zakonitostima na nivou glagolske rečenice u svakodnevnim primjerima i na korpusu Kur'ani Kerima;</p> <p>- poticati na samostalno izražavanje, pismeno i usmeno, u okviru programskih sadržaja i predviđenog gramatičkog gradiva uz uvažavanje jezičke stvarnosti standardnog arapskog jezika;</p> <p>-ovladavati vještinom korištenja rječnika (prepoznavanje korijena riječi) i pripremanje prezentacija u okviru određenih tema;</p> <p>- kontinuirano pripremati studente za provjeru iz konverzacije, gramatike i snalaženja na tekstu;</p>		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>Plan predmeta po sedmicama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovna imenska rečenica, ponavljanje; čestice tipa: إِنَّ ; 2. Perfekat, tvorba i upotreba; negacija perfekta partikulom MA -ما; 3. Present glagola; glagolska rečenica; glagolsko-imenska rečenica; koroborativi KULL كل , نفس - NEFS , جميع - 'GAMI' 4. Glavni brojevi, ponavljanje; redni brojevi (1-100) 5. Imperativ; particip aktivni i particip pasivni; Vokativ; 6. Odnosne zamjenice; odnosna rečenica; spojene lične zamjenice uz prijedloge; način izražavanja zamjenica svi, svaki; 7. Glagolski način konjunktiv; 8. Testovi 9. Glagolski način jusiv; prohibitiv ili izražavanje zabrane; 10. Pasiv perfekta, tvorba i upotreba u rečenici; 		

	<p>11. Pasiv prezenta, tvorba i upotreba u rečenici; Zbirne imenice;</p> <p>12. Odnosni pridjevi; deminutiv; masdar;</p> <p>13. Komparacija pridjeva; komparacija pridjeva oblika أفعل;</p> <p>14. Složena glagolska vremena;</p> <p>15. Rekapitulacija;</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Ovladati određenom terminologijom, vokabularom, sintaksom pravilnih glagola prve vrste te osnovnim jezičkim principima glagolske rečenice;</p> <p><i>Vještine:</i> Razvijati vještine samostalnog razumijevanja kraćih pisanih tekstova, samostalnog usmenog i pismenog izražavanja te razumijevanja na osnovu slušanja u okviru određene tematike;</p> <p><i>Kompetencije:</i> Sposobnost usmenog i pismenog izražavanja u okviru određenih tema, planiranih za obradu tokom semestra.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja, prezentacije, rad natekstu, prezentiranjestudentskihistraživanja u kur'anskomtekstuuздiskusiju, konverzacionevježbesalektorom;</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Provjera iz konverzacije čini 20%, parcijalni ispit I za redovne 25 i za vanredne 30%, parcijalni ispit II 45 za redovne i 50% za vanredne te prisustvo nastavi za redovne studente uz određene aktivnosti do 10% konačne ocjene. Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na parcijalnim ispitima i u ukupnom bodovnom rezultatu.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Jones, Alan Arabic Through The Qur'an, The Islamic Texts Society, Cambridge, PDF (link: https://archive.org/details/arabic-through-the-Quran-alan-jones)</p> <p>2. Mustafa Galajini, Gami'u d-durus al-arabijja, I-II-III, Bejrut, 2005.</p>

	<p>(link: https://ia802504.us.archive.org/23/items/WAQ33751/01_33751.pdf)</p> <p>3. Sikirić, Šaćir, Pašić Muhamed, Handžić Mehmed: Gramatika arapskog jezika, I-II, Sarajevo, 1936.</p> <p>4. Uroosa, Izzath, Learning Arabic Language of the Qur'an, Darussalam, Rijad, 2009. ((link: https://archive.org/details/LearningArabicLanguageOfTheQuran.pdf)</p> <p>5. Arapski tekstovi 1. i 2., priredile: Zehra Alispahić i Amira Trnka, Hrestomatija, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008.</p> <p>6. Muftić, Teufik, Arapsko-bosanski rječnik, El-Kalem, Sarajevo, 2004.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Attar, Samar: Modern Arabic – Gramamar In Context, Bejrut, 1998.</p> <p>2. Božović, Rade: Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i rječnikom, Sarajevo, 1984.</p> <p>3. Kico, Mehmed: Arapska gramatika u vremenu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2013.</p> <p>4. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998.</p> <p>5. Tanasković, Darko – Anđelka Mitrović, Gramatika arapskog jezika, Beograd, 2005.</p> <p>6. Tantavi, Muhammad Sajjid, Mu'gamu i'rabi alfazi al-Qur'ani I-Kerimi, Maktabatu Lubnan naš-irun, 1997;</p> <p>(link: https://media.tafsir.net/ar/books/7663.pdf)</p>
--	---

Šifra predmeta: INKI 2203	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) III		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 30	
		Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Da se studenti teorijski i praktično upoznaju s problematikom početnih formi u toku učenja Kur'ana;</p> <p>da se upoznaju s ajetima i hadisima koji govore o vrijednostima učenja Kur'ana;</p> <p>da usvoje pravila bontona prilikom učenja Kur'ana te da steknu osnovno znanje iz oblasti kiraetske nauke.</p>		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sekta – funkcija, mjesto i način primjene. Pozicija elifa u pauzalnoj i kontekstualnoj formi. 2. Početne forme – definicije i vrste. 3. Tedžvidska pravila u kur'anskim skraćenicama. 4. Spojeno i rastavljeno hemze. 5. Sedžda- tilavet – uvjeti i sastavni dijelovi sedžde. 6. Ajeti i hadisi o vrijednost i učenja Kur'ana. 7. Adabi učenja Kur'ana (bonton). 8. Rekapitulacija/Test. 9. Povijesni nastanak i razvoj kira'etske znanosti. 10. Autentični (mutevatir) i neautentični (šazz) kiraeti. Mišljenja pojedinih orijentalista o nastanku i razvoju kira'eta. 11. Kiraetski termini njihovo značenje. 12. Načini artikulacije hemzeta – tahkik, teshil, ibdalinakl. 13. Dužine, imaleiidgami u drugim kiraetima. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje obrađenih tedžvidskih pravila; memoriranje sura: <i>er-Rahman, el-Mulk i en-Nebe'</i>.</p> <p><i>Vještine:</i> Praktična primjena obrađenih tedžvidskih pravila.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja i praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>		
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja: 50%</p> <p>Vježbe: 50%</p>		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Teorija: pismena provjera (test)</p> <p>Praktična primjena: usmena provjera.</p>		
Literatura:			

	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezerije</i>, El-Kalemi FIN, Sarajevo, 2019., 2. Jahja b. Šeref en-Nevevi, <i>Adabi učenja Kur'ana</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1998. 3. Fadil Fazlić, <i>Komparacija između Hafsovog i Veršovog kiraeta</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2000. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Veza i između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005.
--	---

Šifra predmeta: INTE 2209		Naziv predmeta: Kur'anska kazivanja	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prezentirati pedagoške poruke kur'anskih kazivanja: likovi, fabule, dijalog, monolog i sl.;upoznati se sa narativnim slojem Kur'ana.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Pojam qissa; kazivanje ili pripovijedanje; duge i krake prozne forme; ciljevi (agrad) kur'anskih kazivanja; poetika kur'anskih kazivanja: fabula data in continuo; fabula data u „mozaiku“; ispreturanost vremena; pohvaljeni i prezreni narodi; univerzalni personaliteti; vrste kur'anskih likova: muškarci i žene; ljudi i životinje; meleci i džini; parabole; povijesna i umjetnička istina u kazivanjima o umemu'l-gabire – narodima koje je prekrila prašina 2. sedmica: Adem, a.s.: stvaranje; stvaranje Have; drama stvaranja čovjeka; meleci i stvaranje čovjeka; Iblis; boravak u Džennetu i izgon iz njega; susret sa Havom na Arefatu; Ademova smrt i oporuka sinu Šitu; kazivanje o Ademu – kazivanje o ljudskoj vrsti 3. sedmica:Idris, a.s.: prvi mi'radž; Nuh, a.s.: pokvarenost njegova naroda; njegova porodica; njegov post; pripreme za hidžru; Potop; Hud,a.s., i njegov narod; Salih,a.s.;njegov grješni narod; mudžiza sa devom; visoravan Hidžr i Muhammedov,s.a.v.s., prelazak preko nje 4. sedmica: Ibrahim, a.s.: njegov sukob sa širkom; njegova potraga za Istinom; njegova polemika sa „malim faraonom“; kažnjavanje u ognjenoj dolini; Sara i Hadžera; Ismail i Ishak; gradnja Kjabe;„žrtvovani sin“; kurban; Hadžerina dova; njegova dova 5. sedmica: Lut, a.s.: njegova veza sa Ibrahimom, a.s.: dolazak meleka; prijatna kaznom; pokvarenost njegova naroda; ostaci kraj Mrtvog mora 6. sedmica: Šuajb, a.s.: njegov Medjen; drumski razbojnici; „trostruka kazna“; Ismail i Ishak, a.s.: islam-kršćanstvo-judaizam o ovim vjerovjensicima; Biblija i Kur'an o njima; 7. sedmica: Israil (Jakub),a.s.: kur'anski govor o Benu Israilu; Rahela; Jusuf i Benjamin a. Jusuf,a.s.: njegov san, njegova braća, bacanje u bunar, život na dvoru, žensko zavođenje, zatvor, izlazak iz zatvora, oprost braći, veličanstveni epilog 8. Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Ejjub,a.s.: njegova kušnja; Rahma; oporavak; Zulkifl i rasprave o njemu; Narodi koji su potpuno uništeni: Ress; narod iz sure Jasina; Junus,a.s.: nesmotreni neposluh Allahu, dž.š.; boravak u tminama Huta; njegova dova i spas; njegova dva naroda 10. sedmica:Musa,a.s.: njegovo drmataično rođenje; njegova majka; 		

	<p>Faraonova žena-nerotkinja; Musa i Hidr; nehотиčno ubistvo; boravak kod Šuajba; vatra na brdu; Musa i Karun; Faraonova potjera; prelazak preko mora; pred Obećanom zemljom; Tur-i Sina; munadžat; sukob sa bratom Harunom</p> <p>11. sedmica: Jošua, a.s.: njegovo preuzimanje brige o Izraelićanima nakon Musaa i Haruna; Hidr i Ilijas, a.s.</p> <p>12. sedmica: Ilijas, Hezekijel. El-Jese', Samuel, Talut, Džalut i Davud, a.s.</p> <p>13. sedmica: Sulejman, a.s.: njegov hram; hudhud; Belkisa; Kur'an ispravlja Bibliju</p> <p>14. sedmica: rođenje Isaa, a.s.; sukob sa širkom; njegove mudžize; spuštanje sofre; njegov miradž; Merjemina tuga; Merjemin miradž (?); povijesna i globalna rasprava o Isau</p> <p>15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata.</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> studenti stiču znanje o podagoškim porukama kur'anskih kazivanja.</p> <p><i>Vještine:</i> razvijaju sposobnost da procijene značaj kur'anske pedagoške podloge kao najvažnijeg sredstva uodgajanju svojih odgajnika.</p> <p><i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da opišu najvažnije pedagoške poruke kur'anskih kazivanja; da analiziraju pedagoške poruke kur'anskih kazivanja; da analiziraju narativni sloj kur'anskog teksta.</p>
Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Redovni:</p> <p>prezentacije: 20</p> <p>prva parcijala: 40bodova</p> <p>završni ispit: 40bodova</p> <p>Vanredni:</p> <p>prva parcijala: 50 bodova</p> <p>završni ispit: 50 bodova.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Ibn Kesir, <i>Kazivanja o vjerovjesnicima</i>, preveo Ahmed Adilović, Zenica 1997.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Muhamed el-Gazali, <i>Tematski tefsir kur'anskih sura</i>, preveli dr. Džemaludin Latić i Zahid Mujkanović, Obzorja, Sarajevo, 2003. Ibn Džuzejj el-Kilbi, <i>Olakšani komentar Kur'ana</i>, preveli dr. Almir Fatić i hfz. Nedžad Čeman, I-VI, Libris, Sarajevo, 2014.</p>

Šifra predmeta: INFI 2208	Naziv predmeta: Islamsko obredoslovlje (Ibadat)		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 45 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	Da studenti budu upoznati s temeljnim pravilima i terminologijom iz Obredoslovlja i vjerskom praksom; osposobi studente za pravilno izvođenje vjerske prakse.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s predmetom i važnost ibadata; Obred u ime Allaha 2. Obredna čistoća i njena nužnost. 3. Namaz – stup vjere. 4. Sastavni dijelovi namaza i njihovi smislovi. 5. Pripadnost zajednici i džematu. 6. Post – sustezanje u ime Allaha. 7. Socijalni aspekti posta (Kefaret, Fidja i sadekatu'l-fitr, adabi posta). 8. Rekapitulacija/Test. 9. Odgojni aspekti posta na ličnost postača. 10. Kurban – pojam žrtve. 11. Musliman čisti i imetak; Zekat i briga za društvene i pojedinačne probleme. 12. Bosanskohercegovačko i međunarodno iskustvo menadžmenta zekata. 13. Obredi hadža – smisao i značaj. 14. Hadž – simbol jedinstva i različitosti. 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju da: <ol style="list-style-type: none"> a) definiše i objasni temeljne pojmove iz oblasti Obradoslovlja; b) izloži i klasifikuje znanja iz oblasti obredne čistoće, namaza; c) citira argumentehanefijske pravne škole o načinu obavljanja namaza; d) objasni zvanične stavove Islamske zajednice prema ibadetskim pitanjima 		

	<p>koje je donijela;</p> <p>e) poveže teorijsko znanje sa konkretnim pitanjima iz prakse.</p>
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Seminarski rad: 20 bodova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parcijalni ispit I: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost) - Parcijalni ispit II: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Madžidtr, <i>Hanefijsk ifikh</i>, preveo Asmir Imamović, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2014. 2. Mustafa Hasani, <i>Ibadat (Hrestomatija)</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009, str. 65-217 i 395-410. 3. Fetva o obavezi pridržavanja hanefijskog mezheba http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/193-fetva-o-obavezi-pridravanja-hanefijskog-mezheba 4. Fetva o spajanju namaza http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/2486-fetva-o-spajanju-namaza 5. Fetva o klanju kurbana http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/194-fetva-o-klanju-kurbana 6. Fetva Muftije travničkog o upotrebi kurbanskog mesa namijenjenog učenicima medrese u Travniku http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/18593-fetva-muftije-travnickog-o-upotrebi-kurbanskog-mesa-namijenjenog-ucenicima-medrese <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Enes Ljevaković, Elvir Duranović, Sumejaljevaković-Subašić, „Argumenti hanefijskog mezheba na određana sporna pitanja iz obredoslovlja i vjerske prakse muslimana u BiH“, u: <i>Islamska tradicija Bošnjaka na razmeđu stoljeća: Izazovi novih tumačenja islama</i>, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2018., str. 167-193. https://www.academia.edu/36289576/Argumenti_hanefijskog_mezheba_na_odre%C4%91ana_sporna_pitanja_iz_obredoslovlja_i_vjerske_prakse_muslimana_u_BiH?auto=download 2. Abdulhamid Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, I, preveli: Zuhdija Hasanović (...), Haris Grabus, Sarajevo, 2002. 3. Dr. VehbeEz-Zuhajli, <i>El-Fiqhu'l-islamijju ve edilletuhu</i>, I, Daru'l-Fikr, Damask, 1996. 4. Hasan ibn Ammareš-Šurunbulali, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Jusuf Džafić, PlanjaxKomerac, Tešanj, 2017. 5. Dr. Jusuf El-Kardavi, <i>Ibadet u islamu</i>, preveli Mesud Džajić i Numan Čosić, Konjic, 2001.

Šifra predmeta: INRP 2201	Naziv predmeta: Pedagogija		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminari: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Student će usvojiti najrelevantniju naučnu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja, osposobit će se za razumijevanje ciljeva odgoja i obrazovanja i kritičko gledanje na opća pitanja i probleme savremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogija, njezin predmet i područje istraživanja, savremeni izazovi pedagogije; Pedagogija i komplementarne znanosti. 2. Povijesna i tradicijska određenja pedagogije. 3. Osnovne pedagoške kategorije, pojmovi, terminološke raznolikosti (odgoj, obrazovanje, socijalizacija, učenje, poučavanje, pedagoško djelovanje/pedagoški odnos, razvoj čovjeka, škola, didaktika, nastava, kurikulum, učitelj, učenik, savjetovanje, interakcija, komunikacija). 4. Ljudska priroda i odgoj (pedagoško razumijevanje ljudske prirode, slike/predstave o odgoju, čovjek kao biće potreba, odgojivost djeteta). 5. Odnos kultura-odgoj-ličnost (sociokulturni korijeni odgoja i modeli učenja kulture, obrasci kulturalnog ponašanja i stilovi odgajanja djeteta). 6. Međuljudski odnosi u odgojnom procesu (faktori uspješnosti međuljudskog odnosa – empatija, socijalna percepcija, stavovi). 7. Interakcija i komunikacija u odgoju i obrazovanju. 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Metodika odgojnog rada – načela, metode i sredstva odgojnog rada. 10. Temeljna obilježja religijske pedagogije. 11. Odabrane teme iz područja porodičnog odgoja (funkcioniranje porodice, brak, roditeljstvo). 12. Pedagoška umijeća/vještine. 13. Temeljni pedagoški procesi. 14. Odgojno obrazovni i školski sistem. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit). 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvojiti relevantna određenja pedagoške znanosti, naučnu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja. ▪ Analizirati pedagoška razumijevanja ljudske prirode, odnosa odgoja i kulture. ▪ Razumjeti osnovna načela međuljudskih odnosa u procesu odgoja i obrazovanja. ▪ Razumjeti temeljne pedagoške procese i metodiku odgojnog rada. ▪ Analizirati fenomen odgoja na primjerima i slučajevima. 		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razviti i unaprijediti stručne pedagoške kompetencije i umijeća odgajatelja/nastavnika. ▪ Razumjeti temeljna obilježja religijske pedagogije. ▪ Analizirati savremene trendove u funkcioniranju porodice, braka i razvoju roditeljskih kompetencija. ▪ Osposobiti se za kritičko gledanje na opća pitanja i probleme savremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Presentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	5,5	10
	Kolokvij	22	40
	Završni ispit (pismeni i usmeni).	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, Marija (1991): <i>Mikropedagogija</i>. Školska knjiga, Zagreb (str. 45-155). 2. Gudjons, Herbert (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>. Educa, Zagreb (poglavlje 1: str. 17-24; poglavlje 4: str. 66-92; poglavlja 6, 7 i 8: str. 123-185). 3. Slatina, Mujo (2006): <i>Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja</i>. Dom Štampe, Zenica (prva dva dijela knjige: str. 9-147). 4. Vukasović, Ante (2001): <i>Pedagogija</i>. HKZ MI, Zagreb (str. 346-383). <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brajša, Pavao (1994): <i>Pedagoška komunikologija</i>. Školske novine, Zagreb. 2. Brajša, Pavao (1995): <i>Sedam tajni uspješne škole</i>. Školske novine, Zagreb. 3. Brajša, Pavao (1996): <i>Umijeće razgovora</i>. C.A.S.H., Pula. 4. Buzan, Toni (1999): <i>Mape uma</i>. Finesa, Beograd. 5. Buzan, Toni (2006): <i>Brzo čitanje</i>. Veble Commerce, Zagreb. 6. Canvez, P. (1999): <i>Odgojiti građanina</i>. Durieux, Zagreb. 7. Covey, Stephen (2006): <i>Sedam navika uspješnih obitelji</i>. Mozaik knjiga, Zagreb. 8. Cvetković, J. i Majurec, A. (1998): <i>Darovito je, što ću s njim</i>. Alinea, Zagreb. 9. Ćorić, Š. (1998): <i>Psihologija religioznosti</i>. Jastrebarsko, Zagreb. 10. Delors, J. i drugi (1998): <i>Učenje blago u nama</i>. Educa, Zagreb. 11. Dryden, Gordon i Vos, Jeannette (2001): <i>Revolucija u učenju</i>. Educa, Zagreb. 12. Ebu Gudde, Abdulfettah (2003): <i>Poslanik, a.s., kao učitelj</i>. El-Kelimeh, Novi Pazar. 		

13. Ekrem, Bešir i Rida, Bešir (2007): *Odgaj djece u svjetlu Kur'ana i Sunneta*. ILLUM, Bužim.
14. Filipović, I. (1994): *Kako biti bolji roditelj*. Alinea, Zagreb.
15. Glasser, William (1994): *Kvalitetna škola*. Educa, Zagreb.
16. Goleman, Daniel (1998): *Emocionalna inteligencija*. Geopoetika, Beograd.
17. Gone, Ž. (1998): *Obrazovanje i mediji*. Clio, Beograd.
18. Gossen, C.D. (1994): *Restitucija – Preobrazba školske discipline*. Alinea, Zagreb.
19. Greene, B. (1996): *Nove paradigme*. Alinea, Zagreb.
20. Gudjons, Herbert (1994): *Pedagogija – temeljna znanja*. Educa, Zagreb.
21. Hohnjec, N. (1991): *Čovjek kao biće odnosa*. Glas koncila, Zagreb.
22. Janković, J. (1996): *Zločesti đaci genijalci*. Alinea, Zagreb.
23. Juul, J. (1998): *Vaše kompetentno dijete*. Educa, Zagreb.
24. Katz i McClellan (1997): *Poticanje razvoja dječije socijalne kompetencije*. Educa, Zagreb.
25. Konig i Zedler (2001): *Teorije znanosti o odgoju*. Alinea, Zagreb.
26. Košiček, Marijan (1986): *Antiroditelji*. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.
27. Legrand, L. (1995): *Moralna izobrazba*. Educa, Zagreb.
28. Mahmud, Ali Abd al-Halim (2008): *Osnovi islamske pedagogije*. El-Kelimeh, Novi Pazar.
29. Miller, Alice (1995): *Drama djetinjstva*. Educa, Zagreb.
30. Mougnotte, A. (1995): *Odgajati za demokraciju*. Educa, Zagreb.
31. Neill, Sean (1994): *Neverbalna komunikacija u razredu*. Educa, Zagreb.
32. Pašalić-Kreso, Adila (2012): *Koordinate obiteljskog odgoja*. Filozofski fakultet, Sarajevo.
33. Peroti, A. (1995): *Interkulturalni odgoj i obrazovanje*. Educa, Zagreb.
34. Pranjić, Marko (1996.): *Religijska pedagogija*. Katehetski salezijanski centar, Zagreb.
35. Pranjić, Marko (2001): *Pedagogija: Suvremena stremljenja*. Nakladnik, Zagreb.
36. Resman, M. (2000): *Savjetodavni rad u vrtiću i školi*. HPKZ, Zagreb.
37. Salovey i Sluyter (1999): *Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija*. Educa, Zagreb.
38. Savater, F. (1998): *Etika za Amadora*. Educa, Zagreb.
39. Seitz, M. i Hallawachs, U. (1977): *Montessori ili Waldorf?* Educa, Zagreb.
40. Vukasović, Ante (1993): *Pedagogija*. Školska knjiga, Zagreb.
41. Winkel, Rainer (1996): *Djeca koju je teško odgajati*. Educa, Zagreb.
42. Wood, David (1995): *Kako djeca misle i uče*. Educa, Zagreb.

Šifra predmeta: INRP 2206		Naziv predmeta: Razvojna psihologija	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog kolegija izučavaju se predmet i metodologija razvojne psihologije, utjecaj nasljednih i okolinskih faktora na razvoj, važnije teorije o različitim aspektima čovjekovog razvoja, periodizacija razvoja, prenatalni razvoj, razvoj u djetinjstvu, adolescenciji, srednoj i kasnoj odrasloj dobi. Cilj predmeta je upoznati studente sa osnovnim pojmovima iz razvojne psihologije, obrazcima i odlučujućim društveno-psihološko-biološkim faktorima čovjekovog cjeloživotnog razvoja u njegovim različitim aspektima. Također je cilj da studenti ovladaju primjenom pojedinih metoda istraživanja u razvojnoj psihologiji.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Uvod u razvojnu psihologiju - metode istraživanja razvoja 3. Utjecaj nasljednih i okolinskih faktora na razvoj 4. Važnije teorije o različitim aspektima čovjekovog razvoja (Erikson, teorija učenja, Piaget) 5. Važnije teorije o različitim aspektima čovjekovog razvoja (Vigotski, Kohlberg, ostale teorije) 6. Periodizacija čovjekovog razvoja; prenatalni razvoj 7. Rođenje 8. Novorođenče i dojenče 9. <i>Rekapitulacija / Test</i> 10. Rano djetinjstvo 11. Pripremljenost i zrelost djece za školu 12. Srednje djetinjstvo 13. Pubertet i adolescencija 14. Srednje odraslo doba 15. Kasno odraslo doba 16. Islamsko razumijevanje čovjekovog razvoja 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Pravilno navesti i opisati osnovne teme, teorije i metode istraživanja u razvojnoj psihologiji. - Obrazložiti značenje i faze cjeloživotnog razvoja u njegovim različitim segmentima. - Pojasniti obrasce društveno-psihološkog i fizičkog razvoja od začeća do smrti. - Identificirati glavne faktore čovjekovog razvoja i pojasniti obrasce njihovog uticaja. - Prepoznati poremećene obrasce razvoja i obrazložiti moguće izvore negativnog uticaja. - Obrazložiti islamsko razumijevanje razvojne psihologije. - Ovladati primjenom metode opažanja u razvojnoj psihologiji. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja - Vježbe - Praktični/terenski rad 		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvo i učešće u nastavi 10%, izvještaj sa terenske vježbe-posmatranje djeteta, 10 %, prvi parcijalni ispit 30 %, drugi parcijalni ispit 50%
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L. (2005). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>. Školska knjiga, Zagreb. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Despot-Lučanin, J. (2003). <i>Iskustvo starenja</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. 2. Duran, M. (2004). <i>Dijete i igra</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. 3. Lacković-Grgin, K. (1999). <i>Samopoimanje mladih</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Scahie, K.W., Willis, S.L. (2001). <i>Psihologija zrele dobi i starenja</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. 6. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. 7. Zvizdić, S., Smajić, A. (2005). <i>Razvojna psihologija</i>, Hrestomatija. Fakultet islamskih nauka, Sarajevo.

Šifra predmeta: INAR 2203		Naziv predmeta: Arapski jezik za pedagoge III	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati studente sa osnovama sintakse pravilnih glagola različitih proširenih glagolskih vrsta; - usvajati kontinuirano vokabular (pravilni glagoli proširenih vrsta) te odgovarajuću jezičku terminologiju; -ovladavati osnovnim sintaksičkim zakonitostima na nivou glagolske rečenice u primjerima preuzetim iz odgovarajućih tekstova kao i na korpusu Kur'ani Kerima; - poticati na samostalno izražavanje, pismeno i usmeno, u okviru programskih sadržaja i predviđenog gramatičkog gradiva uz uvažavanje jezičke stvarnosti standardnog arapskog jezika; -ovladavati vještinom korištenja rječnika (prepoznavanje korijena riječi) i pripremanje prezentacija u okviru određenih tema; - kontinuirano pripremati studente za provjeru iz konverzacije, gramatike i snalaženja na tekstu; 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnost i organizacionih jedinica)</i>	Plan predmeta po sedmicama: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ponavljanje I vrste pravilnih glagola kroz sve glagolske oblike obrađene tokom II semestra; 2. Komparacija pridjeva (ponavljanje i proširivanje gradiva komparacijom pridjeva oblika أفعل); 3. Pasiv glagola I vrste, tvorba, značenje i upotreba -ponavljanje الفعل المبني للمجهول; 4. II glagolska vrsta باب التفعيل, tvorba, značenje i upotreba; Brojevi preko 100; 5. III glagolska vrsta, باب المفاعلة, tvorba, značenje i upotreba; Primjeri frekventnih glagola; Brojevi, ponavljanje; 6. IV glagolska vrsta باب الإفعال, tvorba, značenje i upotreba; Primjeri frekventnih glagola; Masdari (مصدر الميم مصدر المرة-); Deverbalna imena (اسما المكان، اسما الآلة، اسما المهن) 		

	<p>7. V glagolska vrsta, tvorba, značenje i upotreba; باب التفعّل ; Primjeri frekventnih glagola; Izražavanje starosne dobi i vremena;</p> <p>8. Testovi</p> <p>9. VI glagolska vrsta باب التفاعل ; Primjeri frekventnih glagola; Genitivna veza, proširivanje;</p> <p>10. VII glagolska vrsta i primjeri frekventnih glagola; باب الانفعال ; Rečenice s dvojnim veznicima;</p> <p>11. VIII glagolska vrsta باب الافتعال ; Karakteristični vezni izrazi koji upućuju na vrijeme realiziranja sadržaja i primjeri u rečenicama;</p> <p>12. IX i X glagolska vrsta باب الفعلاّل و باب الاستفعال ;</p> <p>13. Prelazni i neprelazni glagoli; Akuzativi – objekat;</p> <p>14. Četverokonsonantski glagoli, prva i proširene vrste;</p> <p>15. Rekapitulacija.</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Ovladati određenom terminologijom, vokabularom te sintaksom proširenih pravilnih glagola;</p> <p><i>Vještine:</i> Razvijati vještine samostalnog razumijevanja pisanih tekstova, samostalnog usmenog i pismenog izražavanja u okviru određenih tema te razumijevanja na osnovu slušanja u okviru planirane tematike;</p> <p><i>Kompetencije:</i> Sposobnost usmenog i pismenog izražavanja u okviru određenih tema, planiranih za obradu tokom semestra.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja, prezentacije, rad natekstu, prezentiranjestudentskihistraživanja u kur'anskomtekstuuздiskusiju, konverzacionevježbesalektorom;</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Provjera iz konverzacije čini 20%, parcijalni ispit I za redovne 25 i za vanredne 30%, parcijalni ispit II 45 za redovne i 50% za vanredne te prisustvo nastavi za redovne studente uz određene aktivnosti do 10% konačne ocjene. Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na parcijalnim ispitima i u ukupnom bodovnom rezultatu.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;</p>

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jones, Alan Arabic Through The Qur'an, The IslamicTexts Society, Cambridge, PDF (link: https://archive.org/details/arabic-through-the-Quran-alan-jones) 2. Mustafa Galajini, Gami'u d-durus al-arabijja, I-II-III, Bejrut, 2005. (link: https://ia802504.us.archive.org/23/items/WAQ33751/01_33751.pdf) 3. Sikirić, Šaćir, Pašić Muhamed, Handžić Mehmed: Gramatika arapskog jezika, I-II, Sarajevo, 1936. 4. Uroosa, Izzath, Learning Arabic Language of the Qur'an, Darussalam, Rijad, 2009. ((link: https://archive.org/details/LearningArabicLanguageOfTheQuran.pdf)) 5. Arapski tekstovi 1. i 2., priredile: Zehra Alispahić i Amira Trnka, Hrestomatija, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. 6. Muftić, Teufik, Arapsko-bosanski rječnik, El-Kalem, Sarajevo, 2004. 7. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Attar, Samar: Modern Arabic – Gramamar In Context, Bejrut, 1998. 2. Božović, Rade: Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i rječnikom, Sarajevo, 1984. 3. Kico, Mehmed: Arapska gramatika u vremenu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2013. 4. Kico, Mehmed: Arapska jezikoslovna znanost, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2003. 5. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. 6. Tanasković, Darko – Anđelka Mitrović, Gramatika arapskog jezika, Beograd, 2005. 7. Tantavi, Muhammad Sajjid, Mu'gamu i'rabi alfazi al-Qur'ani I-Kerimi, Maktabatu Lubnan naš-irun, 1997; (link: https://media.tafsir.net/ar/books//7663.pdf)

Šifra predmeta: INTE 2210		Naziv predmeta: Kur'anski koncept odgoja	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslovzaupis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prezentirati glavne etičke i odgojne termine Kur'ana; prikazati glavne planove etičkih učenja Kur'ana; predstaviti klasična i savremena djela iz područja islamskoga odgoja i etičkih vrijednosti islama.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Čovjek kao biće koje je potrebno da se odgaja 2. sedmica: Odgoj po Kur'anu i pitanje dobra (hayr) i zla (šarr) 3. sedmica: Bog kao "odgajatelj" po Kur'anu 4. sedmica: Kategoriziranje ljudskih djela po Kur'anu 5. sedmica: Odgojna uloga porodice po Kur'anu 6. sedmica: Znamenite porodice u Kur'anu 7. sedmica: Kur'ansko i odgoj vjerske svijesti, odnos nevjerovanja i vjerovanja 8. Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Pitanje odgoja u Kur'anu i kategoriziranje ljudi kao grešnika 10. sedmica: Pitanje odgoja u Kur'anu i kategoriziranje ljudi kao mu'mina (vjernika) 11. sedmica: Kur'ansko institucionaliziranje harama (zabranjenog) i halala (dopuštenog) 12. sedmica: Odgoj po Kur'anu i pitanje husna (ljepote) i su'a (onog ružnog) 13. sedmica: Razvijanje odgojne "estetike" po Kur'anu 14. sedmica: Odgoj i moral, sloboda i zakon po Kur'anu 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> studenti stiču znanje o glavnim etičkim učenjima Kur'ana i terminima odgojne i etičke naravi u Kur'anu.</p> <p><i>Vještine:</i> razvijaju sposobnost da analiziraju glavne planove etičkih učenja Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da opišu najvažnija etička učenja Kur'ana; da definiraju glavne odgojne i etičke termine kur'ana.</p>		
Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni:</i> Prezentacije: 20		

	<p>Prva parcijala: 40 bodova završni ispit: 40 bodova</p> <p><i>Vanredni:</i></p> <p>Prva parcijala: 50 bodova Završni ispit: 50 bodova.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fazlur Rahman, <i>Glavne teme Kur'ana</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2012. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Enes Karić (priređio), <i>Semantika Kur'ana</i>, Bemust, Sarajevo, 1998.

Šifra predmeta: INFI 2209	Naziv predmeta: Savremene fikhske teme		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj predmeta:	<p>Ovaj predmet bavi se izučavanjem različitih fikhskih tema sa religijsko-pravnog aspekta s naglaskom na društvenu angažiranost i prisutnost problema u našem društvu. Izučavaju se koncept porodice i braka te druga pitanja iz domena personalnog prava, zatim različite teme iz savremenog života s ciljem da se ukaže na njihovu društvenu prisutnost ali i utjecaj na ljudsko ponašanje u društvu.</p> <p>Ciljevi predmeta su da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studenti budu upoznati s temeljnim pojmovima, znanjima i vjerskom praksom iz različitih savremenih fikshskih tema; - osposobi studente za pravilno izvođenje vjerske prakse i nastave. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i struktura porodice, 2. Planiranje porodice (Pravo na rođenje i abortus) 3. Ciljevi braka u šerijatskom pravu 4. Da li je institucija braka u krizi? 5. Nasilje u braku (Medijacija) 6. Islamski nasljedni red i zaštita ženskih lica 7. Testament – posljednja volja 8. Rekapitulacija/Test 9. Vakuf – lična odgovornost prema društvu i Islamskoj zajednici 10. Pitanje halal zarade i potrošnje u savremenim okolnostima 11. Pitanje ishrane i hrane u savremenom okruženju 12. Problem siromaštva i socijalne ne/osjetljivosti 13. Pitanje ekologije 14. Odnos prema bolesti i bolesniku (Prevenција i liječenje bolesti u šerijatskom pravu; Estetska hirurgija; Toksikomanije u savremenom dobu) 15. Rekapitulacija svih oblasti 		

Ishodi učenja:	<p>Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budu upoznati s temeljnim pojmovima, znanjima i vjerskom praksom iz različitih savremenih fikshskih tema; - budu osposobljeni za pravilno izvođenje vjerske prakse i nastave.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja; prezentacije; vježbe; tekstualne analize
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni i vanredni studenti:</i></p> <p>Seminarski rad: 20 bodova</p> <p>Parcijalni ispit I: 40 bodova</p> <p>Parcijalni ispit II: 40 bodova</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. <i>Savremene fikhske teme (hrestomatija)</i> priir. Enes Ljevaković, str. 17-51; 217-248; 3. Mustafa Hasani, „Mehanizmi alternativnog rješavanja sporova u šerijatskom pravu“, <i>Glasnik</i>, br. 1-2, 2015, str. 47-58. 4. Hassan Hathout, <i>Čitanje muslimanskog uma</i>, prijevod Naida Hota-Muminović, Dobra knjiga, 2013, str. 126-141; 5. Nedim Begović, „Testament u islamskom pravu“, <i>Glasnik</i>, br. 11-12, 2002., str. 1147-1158. 6. Nedim Begović, „El_Mu'alleka: problem 'visećeg braka' u kontekstu primjene šerijatskih normi u sekularnoj državi, <i>Glasnik</i>, 2013, br. 1-2, str. 33-48. 7. Mustafa Hasani, „Problem 'visećih brakova' kod nas“, <i>Glasnik</i>, 2013, br. 3-4, str. 188-196. 8. Mustafa Hasani, <i>Tumačenje i primjena šerijatskog prava o mješovitim brakovima u Bosni i Hercegovini u periodu od 1930. do 1940. godine</i>, FIN, str. 13-83. 9. Jusuf Karadavi, <i>Halal i haram</i>, prijevod Džemaludin Latić i Seid Smajkić, str. 77-124. 10. Mehmed-Ali Ćerimović, <i>Šerijatsko nasljedno pravo</i>, „Islamski nasljedni red“, str. 1-40. 11. M. Hasani i N. Begović, „Praksa šerijatskih vjenčanja u Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini“, <i>Glasnik</i>, LXXIII, Rijaset IZ u BiH, novembar- decembar 2011, br. 5-6, str. 1124-1137. 12. <i>Savremene fikhske teme (hrestomatija)</i> pror. Enes Ljevaković, str. 169-194; 249-305; 331-370; 383-446. 13. Jusuf Karadavi, <i>Islam i siromaštvo</i>, prijevod Amrudin Hajrić, 2003. 14. M. A. Ćerimović, <i>O vakufu</i>. 15. F. Karčić, "Vakufi i reprivatizacija", <i>Glasnik</i>, 1991, str. 267-272. 16. Mustafa Hasani, „Vakuf i zekat: fondovi Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini“, <i>Zbornik radova Vakufske direkcije</i>

	<p>za 2015, str. 21-35.</p> <p>17. Jusuf Karadavi, <i>Halal i haram</i>, prijevod Džemaludin Latić i Seid Smajkić, str. 181-207.</p> <p>18. Enes Ljevaković, „Konzumiranje alkohola u svjetlu šerijatskih propisa“, <i>Glasnik</i>, 7-8, 2003. str. 642-654.</p> <p>19. Enes Ljevaković, „Zloupotreba droga u svjetlu šerijatsko pravnih propisa“, <i>Glasnik</i>, 1-2, 2003. str. 49-58.</p> <p>20. Nedim Begović, „Ka islamskome kološkom pravu“, <i>Zbornik radova FIN-a</i>, 2007, br. 12, str. 161-179.</p>
--	--

Šifra predmeta: INIC 2201	Naziv predmeta: Uvod u studije islamske civilizacije		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kurs počinje definicijama pojmova kulture i civilizacije. Nakon kratkih napomena o historiji ljudske civilizacije kurs govori o mjestu islamske civilizacije među drugim civilizacijama, njenoj suštini i stanju muslimanskog svijeta danas. Kurs zatim obrađuje podsisteme i krizu islamske civilizacije, te odnose između nje i savremenog Zapada. Cilj predmeta je uvesti studente u glavne teme studija islamske kulture i civilizacije.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Definicije pojmova kultura i civilizacija; Odnos vjere i kulture 2. sedmica: Mjesto islamske civilizacije među svjetskim civilizacijama 3. sedmica: Svijet islama danas: pregled osnovnih društvenih pokazatelja 4. sedmica: Temelji i suština islamske civilizacije 5. sedmica: Podsistemi islamske civilizacije: političko-administrativni sistem 6. sedmica: Podsistemi islamske civilizacije: ekonomski sistem 7. sedmica: Žena u muslimanskim društvima; Nemuslimani u islamskoj civilizaciji 8. sedmica: Rekapitulacija/Semestralni ispit 9. sedmica: Kriza islamske civilizacije: tradicionalistička i modernistička perspektiva 10. sedmica: Kriza islamske civilizacije: selefijska i reformistička perspektiva 11. sedmica: Muslimanski svijet i Zapad: historija susretanja 12. sedmica: Muslimanski svijet i Zapad: Orijentalizam i muslimansko otkriće Evrope 13. sedmica: Muslimanski i zapadni doprinos svjetskoj civilizaciji 14. sedmica: Sukob civilizacija? 15. sedmica: Rezime: Muslimani u eri globalizacije		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Temeljno poznavanje glavnih tema iz oblasti studija islamske civilizacija i različitih viđenja tih tema. <i>Vještine:</i> Identificirati glavna pitanja i argumente za različita stajališta po svakoj		

	<p>obrađenoj temi.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student bi nakon odslušanog predmeta trebao biti sposoban pratiti i konstruktivno učestvovati u razgovorima o islamskoj civilizaciji, njenoj prošlosti, stanju i perspektivama te odnosima među civilizacijama.</p>
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja 60% 2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente učešće u konsultativnoj nastavi) 10%; - Zadaci (za vanredne studente zadaci sa asistenticom) 20%; - Parcijalni ispit 35% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 35% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hrestomatija <i>Uvod u studije islamske civilizacije</i>, ur. Ahmet Alibašić, Sarajevo, 2017. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lewis, Bernard. "Muslimansko otkriće Evrope: dodir i sudar" u Karić, prir. <i>Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate</i>, 43-97. 2. Lewis, Bernard. "Povijest drugih naroda" u <i>Islam and the West</i>. New York: Oxford University Press, 1993, 119-30. (Preveo Fikret ef. Pašanović). 3. Hodžić, Dževad, ur. <i>Atlas islamskoga svijeta</i> (Sarajevo: Udruženje ilmijje IZ u BiH, 2003). 4. Huntington, Samuel. "Sukob civilizacija" u Enes Karić, ed. <i>Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate</i>. Sarajevo: Pravni centar, 1996: 99-129. 5. Said, Edward W. <i>Orijentalizam</i>. Zagreb: Konzor, 1999.

Šifra predmeta: INAK 2202	Naziv predmeta: Uvod u studij religije		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente sa osnovnim teorijama iz oblasti znanstvenoga razumijevanja religijskoga fenomena, te osposobiti studenta adekvatno prezentiraju fenomen religije, napose islama, u suvremenom javnom diskursu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Plan kolegija po sedmicama: <ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: „Obrazloženje tematskih jedinica i semestralnih obaveza studenata“ 2. i 3. sedmica: „Univerzalnost i povijesno-kulturna relevantnost religije“ 4. sedmica: „Pojam i definicija religije“ 5. sedmica: „Klasifikacija religije“ 6. sedmica: „Vjera i religija“ 7. sedmica: „Znanstveni pristup porijeklu religije (M. Müller, E. B. Tylor, R. Otto)“ 8. sedmica: „Znanost o religijama (povijest religija, komparativna povijest religija, teologija religija, fenomenologija religije, teologija i filozofija religije)“ 9. Prvi parcijalni ispit 10. sedmica: „Zajedničke dimenzije religije“ 11. sedmica: „Osnovne razlike politeističkih i monoteističkih religija (uporedna analiza)“ 12. sedmica: „Međusobni utjecaji religije i geografije (religije i prostora)“ 13. sedmica: „Kulturna i socijalna iskazivanja religije (odijevanje, stanovanje, ishrana)“ 14. sedmica: „Religioznost New Age-a i kriza religijskog identiteta u današnjem svijetu“ 15. sedmica: „Religije i iskustvo dijaloga“ 		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješnoga okončanja ovoga kursa, studenti će: a) steći osnovna znanja o definicijama vjere, religije i religioznosti b) biti upoznati sa fundamentalnim pravcima, tj. najzastupljenijim religioškim disciplinama, poput komparativne historije religija/e, teologije religija, fenomenologije religija ili pak		

	<p>filozofije religije c) biti u mogućnost analizirati i detektirati brojne metamorfoze polju tradicionalne religioznosti</p> <p><i>Vještine:</i> Poslije završetka ovoga kursa studenti će a) biti u mogućnosti samostalno iščitavati temeljna religiozološka djela na našem jeziku b) moći diferencirati religiozološke od teoloških pristupa i metoda prilikom govora o fenomenu religije, tj. religija.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Ovim kursom studenti stječu sposobnosti za izvođenje nastave u javnim ustanovama iz nekoliko predmeta poput <i>Kulture religija, Historije religija, Vjeronauke</i> i sličnih. Upoznavanjem sadržaja iz ovoga predmeta stječu se kompetencije, također, za izvođenje nastave iz predmeta <i>Akaid</i> u medresama. Poslije od slušanja ovog kursa budući imami će moći u svome imamskom djelovanju vršiti osnovnu edukaciju u polju međureligijskog dijaloga.</p>
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. eks katedra 70 % 2. workshops 20 % 3. prezentacije 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aktivnost na času (prisustvovanje i prezentacija) 20 % 2. Prva parcijala 40 % 3. Druga parcijala 40 % <p><i>Vanredni studenti</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prva parcijala 50 % 2. Druga parcijala 50 %
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. John Bowker, <i>Religije svijeta</i>, Znanje, Zagreb, str. 18-32.; 54-68.; 88-110. 2. Aldo Natale Terrin, <i>Uvod u komparativni studij religija</i>, KS, Zagreb, 2006., str. 15-27; 39-51; 79-87) 3. Jakov Jukić, <i>Lica i maske svetog</i>, KS, zagreb, 1997., str. 21-65. 4. Mijo Škvorc, <i>Vjera i nevjera</i>, Zagreb, 1982., str. 27-29; 43-57. 5. Hrvoje Lasić, „New Age-Nova religija modernog doba“, <i>Novi religijski pokreti</i>, Zagreb, 1997., str. 181-200. (priredio M. Nikić) 6. Adnan Silajdžić, »Islamska pobožnost«, <i>Znakovi vremena</i> (15/2002.), 7. Adnan Silajdžić, »Međureligijski dijalog pred izazovima modernog svijeta«, <i>Forum Bosna</i> (7-8/2010.), str. 103-111. 8. Orhan Jašić, <i>Učenje islama u teologiji religije Hansa Künga</i>, (doktorska disertacija odbranjena na Fakultetu islamskih nauka 2016.), Sarajevo, str. 6-13. 9. Orhan Jašić, »O religiji i religioznosti«, <i>Logos – časopis za filozofiju i</i>

	<p><i>religiju2</i> (4/2014.), str. 83-112.</p> <p>10. Orhan Jašić, »Fenomenologija religije kao grana religiologije« <i>Znakovi vremena</i> 15 (2012/55.), str. 215-226.</p> <p>11. Sumeja Ljevaković, Orhan Jašić, »Religioznost i kultura prehrane« <i>Preporodov Journal</i> (118/2010.), str. 4-5.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adnan Silajdžić, »Nema istinskog kršćansko-muslimanskog dijaloga bez zrele i odgovorne vjere u Boga«, pogovor u knjizi Miroslava Wolfa, <i>Allah, kršćanski odgovor</i>, Ex libris / Synopsis, Rijeka / Sarajevo, 2015. 2. Adnan Silajdžić, <i>Muslimani u traganju za identitetom</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu i el-Kalem, Sarajevo, 2006. 3. Adnan Silajdžić, <i>Islam u otkriću kršćanske Europe. Povijest međureligijskog dijaloga</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2003. 4. <i>Enciklopedija živih religija</i>, Beograd, 1981. 5. Klaus Hock, <i>Einführung in die Religionswissenschaft</i>, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt, 2008. 6. Fritz Stolz, <i>Gründzüge der Religionswissenschaft</i>, Vandenhoeck und Ruprecht, Göttingen, 2001 7. L. Milin, <i>Naučno opravdanje religije I i II</i>, Beograd, 1976/7. 8. E. O. Ćems, <i>Uporedna religija</i>, Beograd, 1961.
--	--

Šifra predmeta: INOP 2202	Naziv predmeta: Engleski jezik za pedagoge		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Odgovorni nastavnik	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - uvesti studenta u islamski pedagoški žanr na engleskom jeziku s kojim će se u budućnosti susretati te unaprijediti jezičke kompetencije, prije svega u govornoj produkciji studenta kao samostalnog korisnika engleskog jezika prema Zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ/CEFR, Common European Framework of Reference for Languages), bez obzira na pojedinačni nivo znanja postignut tokom prethodnog obrazovanja. - Navedeno se postiže obradom tematskih sadržaja u vidu tekstova iz područja islamske pedagogije, kao i korištenjem raznovrsnog autentičnog i aktualnog materijala iz različitih (pisanih i govornih) medija, didaktički prilagođenog upravo s ciljem razvijanja četiriju temeljnih jezičkih vještina (čitanje, slušanje, pisanje i govor), te usvajanjem i proširivanjem specifičnog profesionalnog vokabulara i morfosintaktičkih struktura za efikasno komuniciranje na engleskom jeziku. - Težište predmeta je na receptivnim jezičkim vještinama (čitanje i slušanje), kako bi se olakšalo korištenje stručne literature na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, kao i razumijevanje usmenog diskursa iz područja islamske pedagogije. Nadalje, obaveza održavanja kraćih usmenih prezentacija te sudjelovanje u diskusijama o zadanoj islamsko-pedagoškoj temi imaju za cilj dovesti do određenog razvijanja produktivnih jezičkih vještina (tj. usmeno izražavanje) s ciljem osiguranja temelja za buduće aktivno sudjelovanje u kreiranju nove slike Islama u Zapadnom svijetu, čemu mogu doprinijeti svršenici Studijskog programa islamske vjeronauke i religijske pedagogije na FIN-u. - Jedan od važnih ciljeva jeste priprema svršenika za aktivno učešće u međureligijskom dijalozu na granici BiH. Cilj predmeta jeste potaknuti studente da samostalno razvijaju komunikacijske kompetencije i ovladaju vještinama za uspješno vođenje konverzacije u kojoj će biti u stanju da, na osnovu stajališta Islama po određenom pitanju, artikuliraju svoje mišljenje o raznim aktualnim pedagoškim temama. 		
Tematske jedinice po sedmicama: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s planom i koncepcijom vježbi, materijalima te načinom ocjenjivanja. Definiranje ESP-a (<i>English for Specific Purposes / Engleski za posebne namjene</i>). Uvodne vježbe. 2. Tematska jedinica: Travelling Abroad, Muslims in non-Muslim countries; Jezičke vještine u fokusu: razumijevanje značenja riječi na osnovu 		

<p>organizacionih jedinica)</p>	<p>konteksta, rječničke definicije, oblici direktnih i indirektnih upitnih rečenica, glagolski obrasci u konverzaciji.</p> <p>Pregled glagolskih vremena 1</p> <p>3. Tematska jedinica: Marriage (wedding traditions, relationship problems)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: ista riječ u različitim kontekstima, složeni glagoli, upotreba kondicionala za izražavanje mogućnosti i vjerovatnoće, nudenje savjeta, mišljenja</p> <p>Pregled glagolskih vremena 2.</p> <p>4. Tematska jedinica: Islamic Art and Culture (islamic arts and crafts, history of islamic art, islamic music)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: Sinonimija, izvođenje pridjeva iz imenica, izražavanje različitih opcija, slaganja, neslaganja; unaprijeđenje vještine slušanja uz pomoć pretpostavki.</p> <p>Pregled glagolskih vremena 3.</p> <p>5. Tematska jedinica: Social Relationships in Islam (principles of the Muslim social system, Islamic social institutions, motherhood)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: mind-mapping, objašnjenja i definicije, koncizno zapisivanje uz upotrebu kratica, upotreba rječnika, enciklopedija i Interneta prilikom istraživanja</p> <p>Pregled glagolskih vremena 4.</p> <p>6. Tematska jedinica:</p> <p>Zapadnjačka kultura mladih (youth culture) vs. islamski odgoj djece.</p> <p>Jezičke vještine u fokusu:</p> <p>Upotreba kondicionala prilikom izražavanja mogućnosti i vjerovatnoće. Poređenje i kontrastiranje. Koherentnost teksta.</p> <p>Pregled kondicionala.</p> <p>7. Tematska jedinica: The Prophethood of Muhammad (PBUH)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: biografija/životopis, 'flow charts' u svrhu hronološkog prikaza događaja</p> <p>8. Parcijalni ispitl</p> <p>9. Tematska jedinica: Islam and Science</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: činjenice i mišljenja (objektivno vs. subjektivno), pripreme za učešće u seminaru, pojašnjavanje i traženje pojašnjenja, razlike između neutralnog i emotivnog jezika/registra (stilistika)</p> <p>10. Tematska jedinica: Financial matters (Islamic finance and economics)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: brojive i nebrojive imenice, različite vrste</p>
---------------------------------	---

	<p>govornog diskursa, učestvovanje u formalnom razgovoru i debati.</p> <p>11. Tematska jedinica: A Healthy Lifestyle (lifestyle choices, healthy living in the Qur'an and modern science, Qur'anic attitudes towards mental and spiritual health)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: organiziranje vokabulara, mind mapping, brzo čitanje za suštinom teksta/za posebnom informacijom - vrste čitanja, planiranje akademskog teksta u smislu teme, strukture i stila</p> <p>12. Tematska jedinica: Narrative in Islam (storytelling in the Islamic tradition, characters, plot, themes and morals, the story of Yusuf)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: praćenje priče uz pomoć tragova, ekstenzivno slušanje za općom informacijom, prepričavanje priče na osnovu bilješki, upotreba tempa, ritma, intonacije i naglaska u svrhu efikasnog donošenja priče.</p> <p>13. Tematska jedinica: Children's Rights (human rights legislation, children's rights in Islam, children's responsibilities to their parents)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: upotreba imeničkih složenica, poređenje različitih mišljenja i stavova, parafraziranje/sažimanje informacije u tekstu, priprema i sastavljanje izvještaja</p> <p>14. Tematska jedinica: Islam and Environment</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: parafraziranje informacije, izvještavanje na osnovu sekundarnih izvora, identificiranje funkcije članka/teksta, različiti načini strukturiranja teksta i argumentacije</p> <p>15. Prezentacije studenata (odabrane islamsko-pedagoške teme)</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Student poznaje ključne pojmove i specifični profesionalni vokabular koji odlikuje islamsko-pedagoški žanr na engleskom jeziku.</p> <p><i>Vještine:</i> Student se samostalno koristi autentičnim i aktualnim medijskim materijalom koji tretira različite teme iz oblasti islamskih studija – islamske pedagogije, te stručnom literaturom na engleskom jeziku u svrhu istraživanja. Sposoban je pripremiti i održati kraću usmenu prezentaciju te sudjelovati u diskusijama o navedenim temama.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je, prije svega, u svojoj govornoj produkciji, sposoban adekvatno komentirati/tumačiti opća pedagoška pitanja sa stajališta islama, oslanjajući se pritom na Kur'an i hadis, Poslanikov s.a.v.s. život i praktični život vjernika u svrhu argumentiranog iznošenja vlastitog stava na najpozitivniji mogući način, kako bi doprinio boljem razumijevanju između</p>

	muslimana i drugih Evropljana.
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja: kroz prezentacije - Vježbe Vježbe se izvode u stalnoj interakciji nastavnika sa studentima, bez obzira na vrstu nastavne aktivnosti. Vježbe integrisanih vještina čitanje/pisanje, slušanje/govorenje, npr. vježba govorenja po saslušanom predavanju, odnosno vježba izražavanja u pisanoj formi kao odgovor/reakcija na pročitani tekst. Učešće u diskusiji na času. Timski rad. - Konverzacija Vježbe konverzacije se izvode u stalnoj interakciji izvornog govornika (lektora) sa studentima. Zadaci kroz koje će studenti vježbati da govore o prvenstveno islamsko-pedagoškim temama. Diskusije. Timski rad. - Samostalni zadaci Usmena prezentacija
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Učešće u nastavi 5%, usmeni test iz konverzacije 20%, parcijalni 30%, i završni ispit 45% konačne ocjene.</p> <p>Vanredni:</p> <p>Konverzacija: 25;</p> <p>Prva parcijala: 30 bodova;</p> <p>Završni ispit: 45 bodova.</p> <p>Student je obavezan na svim provjerama znanja, vještina i sposobnosti ostvariti minimalno 55 % od predviđenog broja bodova.</p> <p>Konačna ocjena formira se sabiranjem bodova ostvarenih u okviru različitih provjera znanja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skripta odabranih tekstova i materijala za vježbe: <i>Engleski jezik za Program islamske pedagogije</i> <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruqaiyyah Waris Maqsood, <i>Examining Religions - Islam</i> 2. Amna Bedri, Fiona McGarry, <i>English for Islamic Studies</i> 3. Gramatika engleskog jezika 4. Jednojezični rječnik engleskog jezika 5. Murata, Sachiko, Chittick, William C., <i>The Vision of Islam</i>, Suhail Academy, Lahore, 2005. 6. Yusuf Hamza, <i>Purification of the Heart – Signs, Symphoms and Cures of the Spiritual Diseases of the Heart.</i>

Šifra predmeta: INAR 2204		Naziv predmeta: Arapski jezik za pedagoge IV	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>- upoznati studente sa osnovama sintakse nepravilnih glagola prve različitih proširenih glagolskih vrsta te sa različitim tipovima akuzativa u arapskom jeziku;</p> <p>- ovladavati osnovnim sintaksičkim zakonitostima na nivou glagolske rečenice u primjerima preuzetim iz odgovarajućih tekstova kao i na korpusu Kur'ani Kerima;</p> <p>- usvajati kontinuirano vokabular (nepravilni glagoli proširenih vrsta) te odgovarajuću jezičku terminologiju;</p> <p>- poticati na samostalno izražavanje, pismeno i usmeno, u okviru programskih sadržaja i predviđenog gramatičkog gradiva uz uvažavanje jezičke stvarnosti standardnog arapskog jezika;</p> <p>-ovladavati vještinom korištenja rječnika (prepoznavanje korijena riječi) i pripremanje prezentacija u okviru određenih tema;</p> <p>- kontinuirano pripremati studente za provjeru iz konverzacije, gramatike i snalaženja na tekstu;</p>		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifično stiorganizacionih jedinica)</i>	<p>Plan predmeta po sedmicama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modalni / pomoćni glagoli; 2. Prelazni i neprelazni glagoli; Akuzativ objekta - المفعول به 3. Akuzativ uzroka - المفعول لأجله 4. Apsolutni akuzativ - المفعول المطلق 5. Akuzativ stanja (<i>hal</i>); Halija rečenica; 6. Prilozi (akuzativi) mjesta i vremena – ظرف الزمان والمكان; Akuzativ specifikacije - التمييز 7. Realna i irealna pogodbeno rečenica; Akuzativ uz „ve,, - المفعول معه ; 8. TESTOVI 9. Nepravilni glagoli – المضاعف ; Primjeri nepravilnih mudaaf glagola u 		

	<p>rečenicama i</p> <p>najfrekventniji primjeri proširenih vrsta;</p> <p>10. Polupravilni glagoli-(المهموز) ;</p> <p>11. Nepravilni glagoli-(المثال)</p> <p>12. Nepravilni glagoli – الأجوف ; Primjeri nepravilnih edvef glagola u rečenicama, participi</p> <p>prve vrste i najfrekventniji primjeri proširenih vrsta ovog tipa nepravilnih glagola;</p> <p>13. Nepravilni glagoli – الناقص ;Primjeri nepravilnih nakis glagola u rečenicama, forma</p> <p>participa prve vrste i najfrekventniji primjeri proširenih vrsta; Dvostruko nepravilni اللغيف glagoli</p> <p>14. Glagoli kojima se hvali ili kudi, نعم- بئس ;Prijedlozi – pravi i imenički; Sintaksa prijedloga; Glagoli kojima se iskazuje čuđenje, admirativ, forma – ما أفعال</p> <p>15. Rekapitulacija.</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Ovladati određenom terminologijom, vokabularom, sintaksom nepravilnih glagola prve i proširenih vrsta;</p> <p><i>Vještine:</i> Razvijati vještine samostalnog razumijevanja pisanih tekstova, samostalnog usmenog i pismenog izražavanja u okviru određenih tema te razumijevanja na osnovu slušanja u okviru planirane tematike;</p> <p><i>Kompetencije:</i> Sposobnost usmenog i pismenog izražavanja u okviru određenih tema, planiranih za obradu tokom semestra;</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja, prezentacije, rad na tekstu, prezentiranje studentskih istraživanja u kur'anskom tekstu uz diskusiju, konverzacione vježbe sa lektorom;</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Provjera iz konverzacije čini 20%, parcijalni ispit I za redovne 25 i za vanredne 30%, parcijalni ispit II 45 za redovne i 50% za vanredne te prisustvo nastavi za redovne studente uz određene aktivnosti do 10% konačne ocjene. Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na parcijalnim ispitima i u ukupnom bodovnom rezultatu.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jones, Alan Arabic Through The Qur'an, The IslamicTexts Society, Cambridge, PDF (link: https://archive.org/details/arabic-through-the-Quran-alan-jones) 2. Mustafa Galajini, Gami'u d-durus al-arabijja, I-II-III, Bejrut, 2005. (link: https://ia802504.us.archive.org/23/items/WAQ33751/01_33751.pdf) 3. Sikirić, Šaćir, Pašić Muhamed, Handžić Mehmed: Gramatika arapskog jezika, I-II, Sarajevo, 1936. 4. Uroosa, Izzath, Learning Arabic Language of the Qur'an, Darussalam, Rijad, 2009. ((link: https://archive.org/details/LearningArabicLanguageOfTheQuran.pdf) 5. Arapski tekstovi 1. i 2., priredile: Zehra Alispahić i Amira Trnka, Hrestomatija, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. 6. Muftić, Teufik, Arapsko-bosanski rječnik, El-Kalem, Sarajevo, 2004. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Attar, Samar: Modern Arabic – Gramamar In Context, Bejrut, 1998. 2. Božović, Rade: Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i rječnikom, Sarajevo, 1984. 3. Kico, Mehmed: Arapska gramatika u vremenu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2013. 4. Kico, Mehmed: Arapska jezikoslovna znanost, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2003. 5. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. 6. Tanasković, Darko – Anđelka Mitrović, Gramatika arapskog jezika, Beograd, 2005. 7. Tantavi, Muhammad Sajjid, Mu'gamu i'rabi alfazi al-Qur'ani I-Kerimi, Maktabatu Lubnan naš-irun, 1997; (link: https://media.tafsir.net/ar/books/7663.pdf)

Šifra predmeta: INIF 2308		Naziv predmeta: Filozofija moralnog odgoja	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studenata sa temeljnim pojmovima, glavnim temama i različitim pristupima najpoznatijih evropskih i islamskih filozofa pitanjima moralnog odgoja.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u filozofiju moralnog odgoja; pojašnjenje pojmova 2. Moralni odgoj u horizontima tradicionalne i moderne filozofije 3. Posbenost moralnog odgoja u odnosu na druge vrste odgoja: estetskog, tjelesnog, znanstvenog, političkog 4. Ideja moralnog odgoja u filozofijama drevnog Istoka: Vede, Upanišade, Konfucije, Buda 5. Moralni odgoj u antičkoj grčkoj filozofiji: Pitagora, Sofisti, Sokrat 6. Platonova i Aristotelova filozofija moralnog odgoja; Paideja -odgoj i obrazovanje kao neraskidiva cjelina 7. Moralni odgoj u izvorima islama; objavljeno iskustvo i poslanički model moralnog odgoja 8. Provjera znanja 9. Moralni odgoj u mišljenju tradicionalnih islamskih filozofa: al-Farabi, Ihvanu-s-Saffa, Miskavejh 10. Moral, moralni odgoj i morane vrijednosti u mišljenju Ibn Sinaa, al-Gazalija, Suhraverdija i Dželaudin Rumija 11. Ž. Ž. Ruso i njegova filozofija moralnog odgoja 12. Moralni odgoj u modernom dobu i njegovo reflektiranje u filozofiji 13. Dž. Džuijeva filozofija moralnog odgoja i duh pragmatizma 14. Mogućnost moralnog odgoja u dobu informacionih tehnologija i elektronskih medija; prijetnje iščezavanju moralnog odgoja 15. Recentni intelektualni interes za moralni odgoj u Bosni i Hercegovini 		
Ishodi učenja:	Poznavanje problema i temeljnih ideja filozofije moralnog odgoja Kritičko promišljanje problema filozofije odgoja i situacije filozofije odgoja danas; rasprave o edukacijskim ciljevima; Stručno razumijevanje problema moralnog odgoja i obrazovanja		
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, vježbe, seminar		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Predavanje, aktivnost u nastavi i konsultacije 10% Esej/ Seminarski rad 20%		

	Dva parcijalan ispita po 35% = 70%
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ali Khani, M. F., Fasihizadah, A. R. (2008). <i>Stavovi islamskih mislilaca o edukaciji i odgoju</i>(svezak 1). Sarajevo: Fondacija "Mula Sadra". (odbrana poglavlja) 2. Behešti, M., Dža'feri, M. (2009) <i>Stavovi islamskih mislilaca o odgoju i obrazovanju</i> (svezak2). Sarajevo: Fondacija "Mula Sadra". (odabrana poglavlja) 3. Djui, Džon, <i>Vaspitanje i demokratija: uvod u filozofiju vaspitanja</i>, Obod, Cetinje, 1966. (odabrana poglavlja) 4. Isanović, Nusret, <i>Refleksije o kulturnim I društvenim fenomenima: odgoj, realnosti, tolerancija, islamofobija</i>, El-Kalem : CNS, Sarajevo, 1016. (Odabrana pglavlja) 5. Miliša, Zlatko / Mirela Tolić, „Križa odgoja i ekspanzija suvremenih ovisnosti“, <i>Medianali</i>, 4 (8/2010), str. 135-164) 6. Nasr, Seyyed Hossein, <i>Tradicionalni islam u modernom svijetu</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1994. (odabrana poglavlja) 7. Platon, <i>Država</i>, Kultura, Beograd, 1969. 8. Ruso, Žan Žak, <i>Emil ili O vaspitanju</i>, Znanje, Beograd, 1950. (Odabrana pglavlja) 9. Veljačić, Čedomir, <i>Filozofija istočnih naroda I i II</i>, Nakladni zavod Matice Hrvatske, Zagreb, 1982. (odabrana poglavlja) <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aristotel, <i>Nikomahova etika</i>, Kultura, Beograd, 1970. 2. Platon, <i>Odbrana Sokratova</i>, u: Platon, <i>Dijalozi</i>, Kultura, Beograd, 1970. 3. Polić, Milan, <i>Odgoj i svije(s)t</i>, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb, 1993,

Šifra predmeta: INFI 2304	Naziv predmeta: Šerijatsko personalno pravo		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe. 15 Seminari: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	Cilj ovog kursa je da upozna studente sa mjestom i ulogom braka i porodice u islamu. Uključuje pitanja: obaveznost braka, glavni uvjeti braka, bračne zabrane, pitanja prestanka braka i posljednice braka. Sve navedeno je ilustrirano primjerima iz sudske prakse šerijatskih sudova. Upoznati studente sa osnovama šerijatskog nasljednog prava.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Personalno pravo; Porodica i njena struktura. 2. sedmica: Definicija braka i ciljevi braka u šerijatskom pravu. 3. sedmica: Uvjeti za brak, Vrste braka (Poligamija; mješoviti brak, fiktivni brak, muta veza). 4. sedmica: Mehr; Medijacija – rješavanje bračnih nesuglasica. 5. sedmica: Prekid braka (Vrste: Sudski prekid braka, Sporazumni prekid braka, Lian, Fesh). 6. sedmica: Talak-repudijacija. 7. sedmica: Posljedice braka; Iddet . 8. sedmica: Rekapitulacija/Test. 9. sedmica: Imovinski i zdaci nakon smrti ostavitelja; Dioba imovine 10. sedmica: Vasijet – posljednja volja. 11. sedmica: Specifičnosti važnost nasljednog prava; Predislamski i islamski nasljedni red – reforme. 12. sedmica: Kategorije nasljednika u šerijatskom pravu; Mogućnosti nasljednika. 13. sedmica: Naslijeđivanje ženskih lica. 14. sedmica: Specifični slučajevi naslijeđivanja. 15. sedmica: Rekapitulacija svih oblasti. 		

Ishodi učenja:	Student je kompetentan za uključivanje u rad bračnih i predbračnih savjetovališta, pripremanje ili obavljanje šerijatskih vjenčanja, savjetovanja vezana za rješavanje bračnih sukoba i sl.
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Seminarski rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 40 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Džananović, Primjena šerijatskog porodičnog prava kroz praksu Vrhovnog šerijatskog suda u sarajevu, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu. 2. Mustafa Hasani, <i>Tumačenje i primjena normi šerijatskog prava o mješovitim brakovima u Bosni i Hercegovini u periodu 1930-1940. godina</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, neobjavljen doktorski rad. 3. F. Karčić E. Karić, <i>Šerijatsko pravo u savremenom dobu</i>, Pravni centar, Sarajevo, 1998, str. 333-357. 4. Begović Nedim: "Testament u islamskom pravu", Glasnik, LXIV/2002, br. 11-12, str.1147-1158. 5. Mehmed Begović, <i>Šerijatsko bračno pravo</i>. 6. M. A. Ćerimović, <i>Šerijatsko nasljedno pravo</i>. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, II. 2. Hasib Muratbegović, <i>Tumač šerijatskih propisa hanefijskog mezheba o ženitbi, obitelji i nasljedstvu, ?</i> 3. Džananović Ibrahim, "Odsutnost i nestalost muža kao razlog za rastavu braka", Takvim 1997, Udruženje Imijje BiH, Sarajevo, 1996, str. 31-43. 4. Hukuki alie karanamesi, <i>Ženitbeni zakonik</i>. 5. Abdulah Ajni Bušatlić, <i>Porodično i nasljedno pravo muslimana</i>. 6. M. Hasani, "Jedna interesantna vasijetnama iz Gračanice iz 1936. godine", Takvimz a 2006, Sarajevo, 2005. 7. N. Traljići S. Babić, <i>Bračno pravo</i>. 8. M. Hasanii N. Begović, „Praksa šerijatskih vjenčanja u Islamskoj zajednici u Bosni I Hercegovini“, <i>Glasnik</i>, LXXIII, Rijaset IZ u BiH, novembar–decembar 2011, br. 5-6, str. 1124-1137.

Šifra predmeta: INIC 2302		Naziv predmeta: Historija islamske civilizacije do 1700.	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminari: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>U okviru ovog predmeta prati se nastanak, razvoj i transmisija islamske kulture i civilizacije na različitim geografskim prostorima; daje se pregled glavnih kulturnih zona islama sa njihovim karakteristikama i ostvarenjima u različitim segmentima do 18. stoljeća. Posebno se prate kulturni među-uticaji, nastanak, glavne karakteristike i historijski razvoj osnovnih političkih, vojnih, pravosudnih, privrednih, obrazovnih i znanstvenih institucija u ovom razdoblju. Glavni ciljevi predmeta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studente upoznati s glavnim procesima, događajima, ličnostima i institucijama iz historije islamske kulture i civilizacije do perioda kolonijalizma; ▪ Studente upoznati s glavnim temama iz historije islamske civilizacije ovog perioda koje i danas snažno određuju muslimanski svijet i njegove odnose sa drugim civilizacijama. 		
Tematske jedinice:	<p>1. sedmica: Uvod; Faktori promjene</p> <p>2. sedmica: Vrijeme Hulefairašidina i emevijski period</p> <p>3. sedmica: Islamska civilizacija 750-945.</p> <p>4. sedmica: Islamska civilizacija 945-1405.</p> <p>5. sedmica: Islam u Španiji i južnoj Italiji</p> <p>6. sedmica: Institucije ranog i klasičnog doba islamske civilizacije</p> <p>7. sedmica: Institucije ranog i klasičnog doba islamske civilizacije</p> <p>8. sedmica: Osmanska država 1300-1700.</p> <p>9. sedmica: Osmanska država 1300-1700.</p> <p>10. sedmica: Klasične osmanske institucije</p> <p>11. sedmica: Islam u Iranu od 13-18. st.</p> <p>12. sedmica: Islam u južnoj i jugoistočnoj Aziji prije kolonizacije</p> <p>13. sedmica: Islam u centralnoj Aziji, Rusiji i Kini do 18. st.</p> <p>14. sedmica: Islam u podsaharskoj Africi prije kolonizacije</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija</p>		

Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih znanja o najznačajnijim događajima, procesima, institucijama i ličnostima islamske civilizacije od njenog nastanka do 1700. godine</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih događaja, ličnosti i procesa;</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih tema historije islamske civilizacije iz više perspektiva; sposobnost predstavljanja kontinuiteta i promjene u islamskoj civilizaciji do 1700. godine; sposobnost uočavanja veza među civilizacijama; razumijevanje uzroka uspona i pada muslimanskih država</p>
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja 60% 2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 10%; - Kvizovi (za vanredne studente zadaci sa asistenticom) 15%; - Parcijalni ispit 30% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 45% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hrestomatija <i>Historija islamske kulture i civilizacije 610-1700</i>, ur. Ahmet Alibašić, 2018. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ansary, Tamim, <i>DestinyDisrupted: A History of the World Through Islamic Eyes</i>, New York, Public Affairs, 2010. 3. Esposito, John L., prir., <i>Oksfordska historija islama</i>, Sarajevo, CNS, 2018. 4. Esposito, John L., prir., <i>The Oxford Encyclopedia of the Islamic World</i>, New York, Oxford University Press, 2009 (izbor). 5. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008. 6. James A. Dator, John A. Sweeney, Aubrey M. Yee, <i>Mutative Media: Communication Technologies and Power Relations in the Past, Present, and Futures</i>, Springer, 2015, 133-139. 7. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i>, Sarajevo, Libris, 2019. 8. Turkiye Diyanet Vakfi, <i>Institucije islamske civilizacije</i>, Sarajevo, CNS, 2017.

Šifra predmeta: INHA 2306	Naziv predmeta: Sunnetski koncept odgoja		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • studenti upoznaju sa sunnetskim konceptom odgoja, temeljnim odgojnim područjima te Poslanikovim, s.a.v.s., metodama i sredstvima odgoja; • studenti osposobe da u odgojnom radu primjenjuju metode i sredstva kojima se koristio Muhammed, s.a.v.s. 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definiranje sunnetskog koncepta odgoja 2. Temeljna odgojna područja u islamu (duhovni i moralni odgoj) 3. Temeljna odgojna područja u islamu (intelektualni, radni i estetski odgoj) 4. Odgojna uloga ibadeta (namaz, post) 5. Odgojna uloga ibadeta (zekat, hadž) 6. Rekapitulacija/Test 7. Poslaničke metode odgoja 8. Poslanikova, s.a.v.s., metoda poučavanja 9. Savjet – temeljno sredstvo odgoja 10. Poslanikova, s.a.v.s., metoda uvjeravanja 11. Poslanikova, s.a.v.s., metoda navikavanja 12. Poslanikova, s.a.v.s., metoda poticanja 13. Poslanikova, s.a.v.s., metoda sprečavanja 14. Tjelesna kazna 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studentima će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati sa sunnetskim konceptom odgoja, temeljnim odgojnim područjima te Poslanikovim, s.a.v.s., metodama i sredstvima odgoja.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći uočavati jasnu razliku između odgojnih sredstava i metoda i primjenjivati najprimjerenije u svoj radu.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da u odgojnom radu primjenjuju metode i sredstva kojima se koristio Muhammed, s.a.v.s.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.		
Metode provjere znanja sa	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu		

strukturuom ocjene:	neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ali Abdulhalim Mahmud, <i>Osnovi islamske pedagogije: elementi islamskog pedagoškog tretiranja formativnog perioda djetinjstva i mladosti</i>, (prijevod s arapskog: Mehmed Kico), Islamski pedagoški fakultet u Zenici, Zenica; El-Kelimeh, Novi Pazar, 2008. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bešir Ekrem i Muhammed Rida, <i>Odgoj djece u svjetlu Kur'ana i sunneta (sa praktičnim primjerima za razne uzraste)</i>, (s engleskog preveo: Amir Mehić), Ilum, Bužim, 2007. 2. Kurdić Šefik, <i>Pedagogija Muhammeda, a.s.: prikaz odgojnih metoda posljednjeg Allahovog Poslanika</i>, Islamski pedagoški fakultet u Zenici, Zenica, 2011. 3. Kutb Muhamed, <i>Menhedžut-terbijjetil-islamijja</i>, Daruš-šuruk, Bejrut. 4. Muhamed Nur ibn Abdilhafiz, <i>Menhedžut-terbijjetin-nebevijja lit-tifl</i>, Darul-vefa..., El-Mensura, 1993. 5. Mursi Muhammed, <i>Umijeće podizanja djece. Praktična islamska pedagogija za savremeno doba</i>, Srebreno pero, Sarajevo, 2004. 6. Ulvan Abdullah Nasih, <i>Terbijjetul-evlad fil-islam</i>, Darus-selam, El-Kahira, 1996.

Šifra predmeta: INRP 2307	Naziv predmeta: Religijska pedagogija		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cilj predmeta je ovladati temeljnim kompetencijama razumijevanja religijske pedagogije općenito. ▪ Pružiti studentima uvide u temeljna obilježja islamske pedagogije. ▪ Kritički razmotriti različite pristupe u definiranju koncepta islamskog odgoja/obrazovanja. ▪ Istražiti glavne obrise obrazovne filozofije u sklopu tradicionalnog i savremenog muslimanskog mišljenja. ▪ Analizirati teoriju i praksu religijskog odgoja i obrazovanja. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam religije i pedagogije u religijskoj pedagogiji. 2. Epistemološki status religijske pedagogije u interdisciplinarnoj vezi teoloških i odgojnih nauka. 3. Predmet religijske pedagogije (religijska pedagogija kao teorija religijskog odgoja i obrazovanja, religijskog učenja i poučavanja i kao didaktička teorija vjerske nastave). 4. Muslimanske, jevrejske i kršćanske perspektive i pogledi o edukaciji i religijskoj pedagogiji. 5. Formuliranje teorije islamske pedagogije na temelju Kur'ana i Sunneta (epistemologija, izvori i značenja). 6. Islamski svjetonazor i koncept islamskog odgoja/obrazovanja u tradicionalnom muslimanskom mišljenju (El-Gazali, Burhanuddin Ez-Zernudži i dr.). 7. Islamski svjetonazor i koncept islamskog odgoja/obrazovanja u sklopu savremenog muslimanskog mišljenja (pokret "islamizacije znanja"; Syed Muhammad Naquib al-Attas; Isma'il Farouqi; Seyyed Husein Nasr; A.H. Abu Sulayman i dr.). 8. Definiranje i razumijevanje relevantnosti islamske pedagogije (određenja islamske pedagogije – terbijet, edeb, ta'lim; ciljevi i svrha islamskog odgoja/obrazovanja). 9. Temeljna obilježja islamskog odgoja/obrazovanja (Rabbani priroda islamskog obrazovanja, odgoj/obrazovanje svojstveno istinskoj prirodi čovjeka – <i>fitrah</i>). 10. Sveobuhvatni karakter islamskog odgoja i obrazovanja (odgoj cjelovite ličnosti, razvoj svih životnih snaga kroz odgoj/obrazovanje u raznim odgojnim područjima; briga o individui i grupi, cjeloživotno učenje). 11. Univerzalni karakter islamskog odgoja i obrazovanja (promoviranje univerzalno važećih vrijednosti u odgoju i obrazovanju; odgoj i obrazovanje za svakog). 12. Teološko, antropološko-pedagoško, povijesno-kulturno i društveno-kulturno 		

	<p>utemeljenje religijskog odgoja i vjerske nastave.</p> <p>13. Teorija i praksa religijskog odgoja i obrazovanja u prilikama bosanskohercegovačkih muslimana (religijski odgoj u porodici, mektebska nastava, medrese, religijski odgoj u predškolskim institucijama, školska vjeronauka).</p> <p>14. Teorija i praksa religijskog odgoja i obrazovanja u modernom muslimanskom svijetu i muslimanskim zajednicama na Zapadu.</p> <p>15. Religijski odgoj i vjerska nastava pred savremenim izazovima (odgoj mladih, obrazovanje muslimanske djece na Zapadu i sl.).</p>		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razumjeti temeljna određenja religijske pedagogije. ▪ Komparativno analizirati perspektive i poglede o edukaciji i religijskoj pedagogiji u monoteističkim religijama (judaizam, kršćanstvo, islam). ▪ Analizirati temeljna obilježja islamske pedagogije. ▪ Kritički razmotriti različite percepcije i određene pristupe u tradicionalnom i savremenom muslimanskom mišljenju. ▪ Analizirati teoriju i praksu religijskog odgoja i obrazovanja u prilikama bosanskohercegovačkih muslimana, modernom muslimanskom svijetu i muslimanskim zajednicama na Zapadu (na primjerima). 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	11	20
	Seminarski rad	16,5	30
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sijamhodžić-Nadarević Dina (ur.), <i>Religijska pedagogija – islamska perspektiva (hrestomatija)</i>, CNS, Sarajevo, 2018. 2. Pranjić, Marko (1996): <i>Religijska pedagogija: Naziv, epistemologija, predmet i omeđenje. (prvo poglavlje, str. 8-40)</i>, Katehetski salezijanski centar, Zagreb. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abd Al-Halim Mahmud, Ali (2008): <i>Osnovi islamske pedagogije: elementi islamskog pedagoškog tretiranja formativnog perioda djetinjstva i mladosti</i>. El-Kelimeh, Novi Pazar. 2. Al-Attas, Syed Muhammed Naquib (1997): <i>The Concept of Education in Islam: A Framework for an Islamic Philosophy of Education</i>. Kazi Publications Incorporated. 		

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Al-Attas, Syed Muhammed Naquib (2003): <i>Islam i sekularizam</i>. (str. 193-251), Bosančica-print, Sarajevo. 4. Al-Gazali, Abu Hamid (2008): <i>Ejjuhel-veled</i>. Tuzlansko muftijstvo, Gračanica. 5. Al-Zeera, Zahra (2001): <i>Wholeness and Holiness in Education: An Islamic Perspective</i>. The International Institute of Islamic Thought, and Biddles Limited. 6. Bešir, Ekram i Bešir, Muhammed Rida (2007): <i>Odgoj djece u svjetlu Kur'ana i Sunneta</i>. Ilum d.o.o., Bužim. 7. Ebu Sulejman, Abdul Hamid Ahmed (2010): <i>Kriza islamske civilizacije: Korijeni u kulturi i odgoju</i>. El-Kalem i CNS, Sarajevo. 8. Ebu Sulejman, Abdulhamid Ahmed (2004): <i>Kriza muslimanskog mišljenja</i>. (poglavlja 5. i 6.) El-Kalem, Sarajevo. 9. Ez-Zernudži, Burhanuddin: "Uputa učeniku na putu sticanja znanja". U: <i>Takvim</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1981, str. 273. 10. Grimmitt, M. (ed.) (2000): <i>Pedagogies of Religious Education</i>. Great Wakering, Essex, Mc Crimmons. 11. Jasin, Muhammed (2003): <i>Priroda čovjeka u islamu</i>. Libris, Sarajevo. 12. Nasr, Seyyed Hossein (1994): <i>Tradicionalni islam u modernom svijetu</i>. (poglavlje 3: <i>Muškarac i žena u islamskoj perspektivi</i>, str. 47-57; poglavlja 8 i 9: <i>Islamsko obrazovanje, filozofija i nauka, Pogledi islamskih filozofa na obrazovanje</i>, str. 118-153), El-Kalem, Sarajevo. 13. Nasr, Seyyed Hossein (2002): <i>Srce islama</i>. (poglavlje: <i>Samilost i ljubav, mir i dobrota</i>, str. 257-298; poglavlje: <i>Ljudske odgovornosti i ljudska prava</i>, str. 353-389), El-Kalem, Sarajevo. 14. Sahin, Abdullah (2013): <i>New Directions in Islamic Education: Pedagogy and Identity Formation</i>. (str. 167-244), KUBE publishing, UK. 15. Sijamhodžić-Nadarević, Dina: "Pojmovi 'edeb' i 'terbijet' u definiranju islamskog odgoja i obrazovanja", <i>Novi Muallim/Časopis za odgoj i obrazovanje</i>, god. IX, br. 35, Sarajevo, 29. septembar 2008, str. 42-48. 16. Waghid, Yusef (2011): <i>Conceptions of Islamic Education: Pedagogical Framings</i>. Peter Lang, New York. 17. Wan Mohd Nor Wan Daud (2010): <i>Syed Muhammad Naquib Al-Attas – Obrazovna filozofija i praksa</i>. Tugra, Sarajevo.
--	--

Šifra predmeta: INRP 2308	Naziv predmeta: Didaktika		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6 (2 ECTS praksa)
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminari: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje i razumijevanje temeljnih područja didaktike. Studenti će biti kompetentni analizirati, kritički raspravljati te praktično demonstrirati razumijevanje smisla, suštine i različitih etapa odgoja i obrazovanja u okrilju škole.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorijska polazišta i terminologija didaktike (didaktika, kurikulum, metodika, metodologija, nastava, nastavni plan i program, nastavne metode, tehnike i sadržaji, mediji, strategije...) Predmet i zadaci didaktike. Veza didaktike sa drugim naučnim disciplinama i područjima. 2. Pogled na razvojni put didaktičke misli (do 17. stoljeća i od 17. stoljeća do danas). Teoretičari koji su posebno uticali na razvoj didaktičke misli od njenog osamostaljenja do danas. 3. Nastavni proces (određenje, funkcija, smisao, struktura i vrste nastave), učesnici u nastavnom procesu (učenik i nastavnik) i ciljevi nastave (značaj ciljeva i Bloomova taksonomija). 4. Nastavni sadržaji (definiranje, podjela, didaktičko-metodičke dimenzije, primjerenost, odnos kvaliteta i kvantiteta, usklađenost sa didaktičkim sistemima, raspoređivanje u nastavnim programima, nastavni plan, nastavni program). 5. Didaktički principi (zornosti, apstraktnosti, aktivnosti, razvoja, sistematičnosti, postupnosti, primjerenosti, individualizacije, socijalizacije, racionalizacije, ekonomičnosti...), klasifikacija i međusobna povezanost didaktičkih principa. 6. Didaktički sistemi (razredno-predmetno-satni sistem, heuristička, programirana, egzemplarna, problemska, mentorska nastava, jena plan, dalton plan, škola bez razreda, projekt-metoda, Montessori sistem, Waldorfska škola...); definiranje, značaj i klasifikacija didaktičkih sistema. 7. Organizacija i dinamika nastave (vanjska i unutrašnja organizacija). 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Socijalni oblici u odgojno-obrazovnom procesu (oblici nastavnog rada: frontalni, grupni, individualni, individualizirani, rad u tandemu, timska nastava, kombinacija nastavnih oblika). 10. Nastavna sredstva i mediji u nastavnom procesu (pojmovna određenja, klasifikacija: vizuelni, auditivni, programirani, simulacija, demonstracija, internet, multimedij; udžbenik kao nastavno sredstvo) i njihova uvjetovanost. 		

	<p>11. Odgojno-obrazovne strategije u nastavi (pristupi; strategije odgoja: egzistencija, socijalizacija, individuacija; strategije obrazovanja: učenje i podučavanje, vježbanje, stvaranje; izbor strategija).</p> <p>12. Nastavna umijeća (određenje, vrste, umijeće slušanja, nastavnik i nastavna umijeća).</p> <p>13. Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnog procesa (veza planiranja i pripremanja nastave, organizacija i realizacija nastavnog sata: obrada novog sadržaja, vježbanje, ponavljanje, provjeravanje i ocjenjivanje).</p> <p>14. Vrednovanje nastavnog rada (pojmovno određenje, shvatanja i karakter ocjenjivanja, zahtjevi za pravilnije ocjenjivanje, vrste ocjenjivanja, tri pitanja u procesu ocjenjivanja, specifičnosti ocjenjivanja).</p> <p>15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje. Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).</p>		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravilno interpretirati i opisati temeljne pojmove didaktike, pravce razvoja i modele. ▪ Razumjeti savremene koncepcije nastave i didaktičke sisteme. ▪ Interpretirati didaktičke principe. ▪ Analizirati nastavne metode i oblike rada i obrazložiti izbor na primjerima konkretnih tema. ▪ Koristiti i obrazložiti izbor nastavne tehnologije. ▪ Usvojiti temeljna saznanja/umijeća o procesu planiranja i pripremanja nastave. ▪ Usvojiti temeljna saznanja o vrednovanju u procesu nastave, te osmisliti tehnike ocjenjivanja postignuća učenika. ▪ Provesti i interpretirati jednostavnije istraživačke zadatke iz područja didaktike. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	3	5
	Kolokvij	11	20
	Praktikum	14	25
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bognar, L., Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i> (II izmijenjeno izdanje). Školska knjiga, Zagreb. (str. 37-68; 233-262; 267-294; 323-352.) 2. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. CNS, Sarajevo. (cijela knjiga, izuzev str. 38-73.) 		

3. Poljak, V. (1991. i kasnije). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb. (str. 144-154; 199-217.)

Dopunska:

4. Bandur, V. (1985). *Učenik u nastanom procesu*. Veselin Masleša, Sarajevo.
5. Bojanin, S. (1999). *Škola kao bolest*. Biblioteka XX vijek, Beograd.
6. Borić, E., Peko, A. (2003). *Mogućnost simetrične nastavne komunikacije*. Napredak, Zagreb.
7. Brajša, P. (1996). *Umijeće razgovora*. C.A.S.H., Pula.
8. Bratanić, Marija (1997). *Susreti u nastavi – mikropedagoški pristup*. Školska knjiga, Zagreb.
9. Brkić, M. (1999). *Temeljna obilježja i učinkovitost programirane nastave*. Sarajevo.
10. Bunčić, K., Ivković, I. i ostali (1994). *Igrom do sebe – 102 igre za rad u grupi*. Alinea, Zagreb.
11. Delors J. i drugi (1998). *Učenje blago u nama*. Educa, Zagreb.
12. Desforges, C. (2001). *Uspješno učenje i poučavanje: psihologijski pristupi*. Educa, Zagreb.
13. Dryden, G. i Vos, J. (2001). *Revolucija u učenju*. Educa, Zagreb.
14. Furlan, I. (1990). *Psihologija poučavanja*. Školska knjiga, Zagreb.
15. Glasser, W. (1999). *Nastavnik u kvalitetnoj školi*. Educa, Zagreb.
16. Jelavić, F. (1995). *Didaktičke osnove nastave*. Jastrebarsko: Naklada Slap, Zagreb.
17. Jensen, E. (2003). *Super-nastava*. Educa, Zagreb.
18. Jurčić, M. (2012). *Pedagoške kompetencije suvremenog učitelja*. Recedo, Zagreb.
19. Kelly, Melissa (2004). *The Everything New Teacher Book: Increase Your Confidence, Connect with Your Students, and Deal with the Unexpected*. Adams Media Corporation, MA, USA.
20. Klafki i dr. (1992). *Didaktičke teorije*. Educa, Zagreb.
21. Klipert, H. (2001). *Kako uspješno učiti u timu*. Educa, Zagreb.
22. Knežević, V. (1986). *Strukturne teorije nastave*. Prosveta, Beograd.
23. Kyriacou, C. (2001). *Temeljna nastavna umijeća*. Educa, Zagreb.
24. Marcy, P. D. (2005). *Psychology of Learning for Instruction*. Pearson, Boston.
25. Marsh, C. J. (1994). *Kurikulum*. Educa, Zagreb.
26. Marzano, Robert J., Pickering, Debra J. i Pollock, Jane E. (2006). *Nastavne strategije. Kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija*. Educa, Zagreb.
27. Matijević, M. (2004). *Ocjenjivanje u osnovnoj školi*. Tipex, Zagreb.
28. Matte, W. (2007). *Nastavne metode. 75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike*. Naklada Ljevak, Zagreb.
29. Meyer, H. (2002). *Didaktika-razredne kvake*. Educa, Zagreb.
30. Meyer, Hilbert (2005). *Što je dobra nastava?* Erudita, Zagreb.
31. Muminović, H. (2000). *Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi*. DES, Sarajevo.
32. Neill, S. (1994). *Neverbalna komunikacija u razredu*. Educa, Zagreb.
33. Peko, A., Sablić, M. (2004). *Projektna nastava*. Osijek.
34. Silberman, Mel (1996). *Active Learning: 101 Strategies To Teach Any*

	<p><i>Subject.</i> Pearson.</p> <p>35. Slatina, M. (1998). <i>Nastavni metod</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo.</p> <p>36. Sternberg, R. J.(1999). <i>Uspješna inteligencija</i>. Barka, Zagreb.</p> <p>37. Stevanović, Marko (2000). <i>Modeli kreativne nastave</i>. R&S, Tuzla.</p> <p>38. Terhart, E. (2001). <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Educa, Zagreb.</p> <p>39. Wood, D. (1995). <i>Kako djeca misle i uče</i>. Educa, Zagreb.</p>
--	--

Šifra predmeta: INHA 2307		Naziv predmeta: Tematski hadis	
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet	
Preduslov za upis:		-	
Cilj (ciljevi) predmeta:		<ul style="list-style-type: none"> • da se studenti upoznaju s osnovnim principima pravilnog razumijevanja hadisa Božijeg Poslanika, s.a.v.s.; • da se studenti osposobe za valjano razumijevanje i prezentiranje glavnih tema islamskog vjerovanja i prakse. 	
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Termin, definiranje, područje i ciljevi hermeneutike 2. Važnost i definiranje kompetentnog tumačenja sunneta 3. Principi kompetentnog razumijevanja sunneta. Razumijevanje sunneta u kontekstu kur'anskih ajeta. 4. Ostvarivanje cjelovitog uvida u vjerodostojne hadiske tekstove i autentični sunnet Muhammeda, s.a.v.s. 5. Utvrđivanje univerzalnosti poruke hadisa. 6. Razumijevati sadržaj hadisa u okviru intencija šerijata i pravnih pravila. Uvažavanje kosmičkih zakona, historijskih i naučnih činjenica. 7. Rekapitulacija/Test 8. Konsultiranje interpretativne tradicije islama, posebno tradicije prvih generacija. 9. Otkrivanje višeslojnih smislova hadisa (doslovni smisao, preneseno, simboličko i metafizičko značenje). 10. Tumačenje hadisa o snazi vjernika i perfektnosti 11. Tumačenje hadisa o Allahu, dž.š., i Njegovim melecima 12. Tumačenje hadisa o objavama i poslanicima 13. Tumačenje hadisa o Sudnjem danu i sudbini 14. Tumačenje hadisa o namazu i postu 15. Tumačenje hadisa o zekatu i hadžu 	
Ishodi učenja:		<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju pravilno razumijevati hadise Božijeg Poslanika, s.a.v.s., i izlagati glavne teme islama iz hadiske perspektive.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno analizirati sadržaj hadisa i valjano govoriti o glavnim temama islama.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za valjano razumijevanje, prenošenje temeljnih poruka hadisa o glavnim temama islama drugima i istrajno življenje po njegovim uputama.</p>	
Metode izvođenja nastave:		Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama	

	studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karadavi (El-) Jusuf, <i>Razumijevanje sunneta: metodološke smjernice i pravila</i>, (s arapskog: Ahmet Alibašić), BEMUST, Sarajevo, 2001.; 2. Nevevi (En-), <i>El-Erbeina en-Nevevija</i>, (komentar: Muhammed Siddik el-Menšavi), Darul-fedila, Kairo, 1997. 3. SilajdžićAdnan, <i>40 hadisa sa komentarom</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2005. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Enis Tahir, <i>Pravila ispravnog razumijevanja sunneta</i>, (s arapskog: Salih Zukić), Udruženje bošnjačkih studenata Islamskog univerziteta u Medini; 2. Ghamidi Javed Ahmad, "Principles of Understanding the Hadith", http://www.renaissance.com.pk/JulHadi2y6.htm (1. 6. 2014) 3. Gormez Mehmed, "İşkâliyetu'l-Menhec fi Fehmi's-Sunne ve'l-Ahâdis", el-Buhus el-İslâmiye, Amman, 2004.; http://www.mehmetgormez.com/dosyalar/1_57632577_8309408.doc (27. 5. 2014); 4. ItrNuruddin, <i>Fi zilalil-hadis</i>, (bez izdavača), Damask, 2000. 5. Nakičević Omer, <i>Hadisi sa komentarom</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 1998. 6. Ruhajli (Er-) Abdullah ibn Dajfullah, <i>Menhedžija fikhis-sunna en-nebevija: kavaid ve muntalekat nezariija ve emsila tatbikija</i>, (bez mjesta izdanja i izdavača), 2009.; 7. Sabuni (Es-) Muhammed Ali, <i>Min kunuzis-sunna</i>, Mekteba Rehhab, Alžir, 1986. 8. Vaezi Ahmad, <i>Uvod u hermeneutiku</i>, (s perzijskog: Sabahudin Šarić), Fondacija "Mulla Sadra" u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2014.

Šifra predmeta: INIC 2306	Naziv predmeta: Bosanska kulturna historija		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminari: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studentima sažeto predstaviti bogato kulturno naslijeđe koje baštine Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do danas. Opširnije obraditi utjecaj osmanskog razdoblja na kulturni život u Bosni. Posebno ukazati na najznačajnija ostvarenja u svakodnevnom životu, arhitekturi, književnosti, nauci i umjetnosti.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Mjesto i značaj kulturne historije u historiografiji; uvod u bosansku kulturnu historiju 2. sedmica: Prahistorija 3. sedmica: Antičko doba 4. sedmica: Kulturni život u srednjovjekovnoj Bosanskoj državi 5. sedmica: Crkva bosanska, „prihvatanje islama“ i akulturacija 6. sedmica: Jezik i književnost u Bosni osmanskog doba 7. sedmica: Franjevačke hronike; Svakodnevni život u Bosni osmanskog doba 8. sedmica: Parcijalni ispit 9. sedmica: Zanatstvo i trgovina u Bosni osmanskog doba 10. sedmica: Školstvo i obrazovanje u Bosni osmanskog doba 11. sedmica: Umjetnost i arhitektura u Bosni osmanskog doba 12. sedmica: Bosanska kultura u Austro-ugarskom razdoblju 1878-1918. 13. sedmica: Bosanska kultura u Kraljevini SHS (1918-1941), Nezavisnoj Državi Hrvatskoj (1941-1945) i u socijalističkoj Jugoslaviji 1945-1992. 14. sedmica: Rat protiv Bosne 1992-95: rat protiv kulture 15. sedmica: Rekapitulacija		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih saznanja o najznačajnijim historijskim događajima, pitanjima, promjenama, razdobljima u bosanskoj kulturnoj historiji od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; stjecanje jasne slike o cjelovitosti, bogatstvu		

	<p>i polifoničnosti bosanske kulture kroz historiju.</p> <p><i>Vještine:</i> vještina jasnog prezentiranja temeljnih pitanja iz bosanske kulturne historije; vještina kritičkog promišljanja obrađenih tematskih cjelina.</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih tema bosanske kulturne historije; razumijevanje historijskih promjena.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Dvodnevna ekskurzija kroz Bosnu i Hercegovinu; posjeta muzejima i čitanje originalnih izvora 25%</p> <p>3. Prezentacije studenata 15%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Esej 25%; - Parcijalni ispit 35% (građivo iz prvih sedam sedmica); - Parcijalni ispit 35% (građivo za drugih sedam sedmica); <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vesna Mušeta-Aščerić, <i>Uvod u historijsku nauku</i>, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, 2014, str. 111-129. 2. <i>Kulturna historija Bosne i Hercegovine</i>, A. Benac i dr., drugo dopunjeno izdanje, Veselin Masleša, Sarajevo, 1984, str. 435-450. 3. Noel Malcolm, „Rase, mitovi i porijeklo: Bosna do 1180. godine“ u <i>Bosna: kratkapovijest</i> (Buybook, Sarajevo, 2001), str. 44-61; 121-148; 184-205 4. Ivan Lovrenović, <i>Unutamja zemlja: kratki pregled kulturne povijesti Bosne i Hercegovine</i>, 4. prošireno izdanje, Zagreb, Sarajevo, 2010., str. 31-99; 149-193; 209-266. 5. Ines Aščerić-Todd, „The Noble Traders: the Islamic Tradition of ‘Spiritual Chivalry’ (futuwwa) in Bosnian Trade Guilds (16th-19th Centuries)“, <i>The Muslim World</i> 97/2(2007), str. 159-173. 6. Sulejman Grozdanić, „Pisana riječ na orijentalnim jezicima i alhamijado“ u <i>Pisana riječ u Bosni i Hercegovini od najstarijih vremena do 1918. godine</i>, Sarajevo, 1918, str. 85-117. 7. <i>Bosanska ćirilčna pisma</i>, ur. Lejla Nakaš, <i>Forum Bosnae</i> 53-54 (2011), str. 5-32. 8. „Bošnjačka epika je jači svjedok od pisane historije“, ekskluzivni intervjue s prof.dr. Zlatanom Čolakovićem u: Čolaković, Zlatan and Marina Rojč-Čolaković, eds., <i>Mrtva glava jezik progovara</i> (Podgorica: Almanah, 2004), str. 499-508. 9. Alija Bejtić, „Lični i kućni komfor u Bosni i Hercegovini XVIII vijeka“, <i>Jugoslavenski istorijski časopis</i> 3-4 (1974), str. 147-167. 10. Ismet Kasumović, <i>Školstvo i obrazovanje u Bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave</i> (Mostar: Islamski kulturni centar Mostar, 1999), str. 76-83; 131-151. 11. Fikret Karčić, <i>Bošnjaci i izazovi modernosti: kasni osmanlijski i habsbuški</i>

period, El-Kalem, Sarajevo, 1425/2004, str.107-153.
12. Bosanske franjevačke hronike.

Dopunska:

1. Adem Handžić, *Studije o Bosni: historijski prilozi iz Osmansko-Turskog perioda*, Istanbul: Research Centre For Islamic History, Art and Culture, 1994.
2. Alija Bejtić, "Spomenici osmanlijske arhitekture u Bosni i Hercegovini", *Prilozi za orijentalnu filologiju*, 3-4, 1952, 229-297
3. Andrej Andrejević, *Islamska monumentalna umetnost – Kupolne džamije*, Beograd, 1984.
4. Avram Pinto, *Jevreji Sarajeva i Bosne i Hercegovine*, Sarajevo, 1987.
5. Behija Zlatar, *Zlatno doba Sarajeva (XVI stoljeće)*, Sarajevo, 1996.
6. Džemal Čelić i Mehmed Mujezinović, *Stari mostovi u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 1998.
7. Džemal Čehajić, *Derviški redovi u jugoslovenskim zemljama*, Orijentalni institut, Sarajevo, 1986.
8. Enver Imamović, *Antički kulturni i votivni spomenici u Bosni i Hercegovini*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1977.
9. Enver Mulahalilović, *Vjerski običaji muslimana u Bosni i Hercegovini*, El-Kalem, Sarajevo, 2013.
10. Hamdija Kreševljaković, *Izabrana djela I-IV*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1990.
11. Herta Kuna, *Srednjovjekovna bosanska književnost*, *Forum Bosnae*45, 2008.
12. Ilijas Hadžibegović, *Bosanskohercegovački gradovi na razmeđu 19. i 20. stoljeća*, Institut za istoriju u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
13. Kerima Filan, "Turski jezik u Bosni u osmansko doba", *Anali XXXV* (2014), str. 151-178.
14. Lamija Hadžiosmanović i dr., *Pisana riječ u Bosni i Hercegovini od najstarijih vremena do 1918. godine*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1982.
15. Mahmud Traljić, Muhamed Hadžijahić i Nijaz Šukrić, *Islam i muslimani u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo, 1977.
16. Madžida Bećirbegović, *Džamije sa drvenim munarama u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo Publishing, Sarajevo.
17. Mula Mustafa Ševki Bašeskija, *Ljetopis (1764-1804)*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1987.
18. Šefik Bešlić, *Stećci – kultura i umjetnost*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1982.
19. Zagorka Janc, *Umjetnost na tlu Jugoslavije: Islamska minijatura*, Jugoslavija/Beograd, Spektar/Zagreb, Prva književna komuna/Mostar, 1985.
20. Zijo Kućukalić, *The Development of Musical Culture in Bosnia and Herzegovina*, Sarajevo, 1967.

Šifra predmeta: INRP 2309	Naziv predmeta: Učenje i podučavanje u predškolskom odgoju		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5 (2 ECTS praksa)
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Razvoj i unapređenje metodičkih kompetencija studenata kako bi kao odgajatelji na djelotvoran i konstruktivan način mogli organizirati odgojno-obrazovni proces sa aspekta holističkog pristupa dječijem razvoju i uvažavanja principa razvojne primjerenosti, te kreirati podsticajno okruženje i klimu koja doprinosi stvaranju optimalnih uvjeta za rast i razvoj svakog djeteta (kognitivnog, afektivnog, psihomotoričkog i konativnog).		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontekstualnost ranog odgoja (rani porodični odgoj, rani institucionalni odgoj). 2. Organizacija života u predškolskoj ustanovi (artikulacija dnevnih aktivnosti, aktivnosti u zatvorenom i na otvorenom prostoru). 3. Odgajatelj u ranom odgoju (nekada i sada, implicitna pedagogija odgajatelja, kompetencije odgajatelja). 4. Osobenost ranog odgoja i razvoj unutarnje motivacije (M. Rosenberg i W. Glasser). 5. Mehanizmi usmjeravanja dječijeg ponašanja (elementi nenasilne komunikacije, skrbna ponašanja). 6. Strategije/modeli učenja djece predškolskog uzrasta, Bloomova taksonomija odgojnih ciljeva, metode, principi i oblici rada sa djecom predškolskog uzrasta. 7. Učenje u funkciji cjelovitog rasta i razvoja djeteta. Zakonitosti i mehanizmi razvoja djece predškolskog uzrasta. 8. Odgojno-obrazovne aktivnosti (perceptivno-motoričke; otkrivačke; posmatračke i receptivne; zdravstveno-higijenske; praktične životne i radne aktivnosti, društvene aktivnosti, aktivnosti rezonovanja, uviđanja i izumijevanja; aktivnosti predstavljanja izražavanja i stvaranja). 9. Centri aktivnosti (art centar, blok centar, dramsko-obiteljski centar, centar za početno čitanje i pisanje, manipulativni centar, centar za aktivnosti sa pijeskom i vodom, naučni centar). 10. Odgojno-obrazovna područja (Razvoj govora, Razvoja početnih matematskih pojmova, Upoznavanje moje okoline, Likovni odgoj, Muzički odgoj, Tjelesni odgoj). 11. Sadržaji odgojno-obrazovnih područja u odnosu na uzrast djeteta. Pisana priprema za zajedniče aktivnosti. 12. Psihofizičke karakteristike djece ranog uzrasta (razvojna mapa po godinama). 		

	Ishodi razvoja i učenja.	
	13. Opserviranje i praćenje dječijeg razvoja i ponašanja (tehnike posmatranja i praćenje, dječiji portfolio).	
	14. Terapijske tehnike u ranom odgoju (elementi art terapije, biblioterapija, tehnike disanja i relaksacije).	
	15. Pismeni ispit / Evaluacija kolegija.	
Ishodi učenja:	<p>Nakon izvršenih studijskih obaveza studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojasniti temeljne pojmove Metodike ranog odgoja, ▪ pojasniti artikulaciju dnevnih aktivnosti u predškolskoj ustanovi, koje doprinose sveobuhvatnom podsticaju dječijeg razvoja, ▪ organizirati podsticajno okruženje – prostor i materijale u funkciji realizacije odgojno-obrazovnih zadataka, ▪ kreirati podsticajnu klimu koristeći elemente nenasilne komunikacije i brižna ponašanja, ▪ pojasniti osnovne procesa učenja i razvoja djece predškolskog uzrasta u institucionalnom predškolskom odgoju i obrazovanju, ▪ pojasniti principe, metode i oblike rada, vrste igara i aktivnosti, te ih birati u skladu sa postavljenim odgojno-obrazovnim zadacima, ▪ pojasniti sadržaje odgojno-obrazovnih područja i birati ih u skladu sa uzrastom djece i odgojno-obrazovnim zadacima, ▪ koristiti pojedine tehnike opserviranja i evidentiranja opserviranog ponašanja s ciljem unapređenja odgojne prakse, ▪ koristite elemente art i biblio-terapije s ciljem optimiziranja uvjeta za rast i razvoj svakog djeteta. 	
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza/aktivnost:	Ukupno 100 %
	1. Prisustvo nastavi (5 predavanja + 5 vježbe)	5 %
	2. Pedagoška vrtička praksa i izrada Dnevnika pedagoške vrtičke prakse	25 %
	3. Seminarski rad iz učenja i podučavanja u predškolskom odgoju	15 %
	4. Izrada prezentacije teorijskog sadržaja i prezentiranje na predavanjima	5 %
	5. Završni (pismeni i usmeni) ispit	50 %

<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bognar, L., Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Kamenov, E. (2000). <i>Metodika vaspitno-obrazovnog rada sa predškolskom decom</i> (odabrana poglavlja), Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva 3. Meduoz, S. & Kešdan A. (2000). <i>Kako pomoći djeci da uče</i>, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva (odabrana poglavlja) 4. Meyer, H. (2002), <i>Što je dobra nastava</i>. Zagreb: Educa. 5. Slunjski E. (2003). <i>Kad djeca pišu, broje, računaju ... – Neobične igre običnim materijalima</i>, Varaždin: Stanek. 6. Slunjski, E. (2006). <i>Kad djeca istražuju ---: neobične igre običnim materijalima: zbirka igara od recikliranih materijala za djecu, koje mogu izraditi odrasli s djecom</i>. Varaždin: Stanek. 7. Slunjski, E. (2011): <i>Kurikulum ranog odgoja – istraživanje i konstrukcija</i>, Zagreb: Školska knjiga. 8. Slunjski, E. (2012). <i>Tragovima dječjih stopa: istraživačka perspektiva djeteta u radu na projektu</i>, Zagreb: Profil international (monografija). 9. Spasojević, P. (2013). <i>Metodika predškolskog vaspitanja i obrazovanja: teorija i praksa cjelovitih programa predškolskog učenja</i>, Banja Luka: IP „Nova škola plus“ i Filozofski fakultet. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Došen-Dobud, A. (1995). <i>Malo dijete veliki istraživač</i>, Zagreb: Alinea. 2. Grupa autora (1997). <i>Korak po korak 1</i>, Beograd: Kreativni centar. 3. Grupa autora (1997). <i>Korak po korak 2</i>, Beograd: Kreativni centar. 4. Grupa autora (2000): <i>Kreativni materijal za rad u učionicama usmjerenim na dijete od 3–6</i>, Sarajevo: COI. 5. Grupa autora (2000). <i>Stvaranje učionica u kojima dijete ima centralnu ulogu</i>, Sarajevo: COI. (odabrana poglavlja) 6. Kamenov E. (1991). <i>Igre opažanja</i>, Beograd: Nova prosveta, Stanić. 7. Kirsten, A., Hansen i dr., (1998). <i>Obrazovanje i kultura demokratije</i>, Sarajevo: COI. (odabrana poglavlja) 8. Marsh, J.C. (1994). <i>Kurikulum: temeljni pojmovi</i>; Zagreb: Educa. 9. Pozderović, E. (2003). <i>Dijete u centru aktivnosti</i>, Tuzla: Denfas. 10. Rosenberg, M. (2006). <i>Nenasilna komunikacija – jezik suosjećanja</i>. Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava.(odabrana poglavlja) 11. Slunjski, E., (2001). <i>Integrirani predškolski kurikulum</i>, Zagreb: Mali profesor. (odabrana poglavlja) 12. Slunjski, E. (2003). <i>Devet lica jednog odgajatelja/roditelja</i>. Zagreb; Čakovec : Mali profesor: Visoka učiteljska škola (priručnik). 13. Stanić-Bojković D. 1990: <i>Upoznavanje predškolske dece s okolinom</i>, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 14. Terhart, E. (2001), <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Zagreb: Educa.
---------------------------	---

Šifra predmeta: INIC 2303		Naziv predmeta: Historija islamske civilizacije nakon 1700.	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>U okviru ovog predmeta prate se procesi slabljenja islamske civilizacije, kolonizacije i dekolonizacije. Posebna pažnja posvećena je misliocima i pokretima obnove, susretu sa zapadno-evropskom civilizacijom i odgovorima na nju, te problemima i mogućnostima islamskog svijeta danas. Pitanja kontinuiteta i promjene u institucijama islamske civilizacije su centralna na ovom predmetu. Glavni ciljevi predmeta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studente upoznati s glavnim procesima, događajima, ličnostima i institucijama iz historije islamske kulture i civilizacije za vrijeme i nakon kolonijalizma; ▪ Studente upoznati s glavnim temama iz historije islamske civilizacije ovog perioda koje i danas snažno određuju muslimanski svijet i njegove odnose sa drugim civilizacijama. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Uspon Evrope i zaostajanje muslimanskog svijeta 2. sedmica: Evropska kolonizacija muslimanskog svijeta 3. sedmica: Osmanska država 1700-1922. 4. sedmica: Osmanske institucije u doba reformi 5. sedmica: Islam u Iranu, Južnoj Aziji i JI Aziji nakon 1750. godine 6. sedmica: Islam u i Kini, C. Aziji, na Kavkazu i Africi nakon 1700. godine 7. sedmica: Dekolonizacija i kolonijalno naslijeđe 8. sedmica: Revizija i semestralni ispit 9. sedmica: Islamski pokreti u 18. i 19. st.: Postavljanje temelja za obnovu i reformu 10. sedmica: Ukidanje hilafeta i obnoviteljski pokreti u 20. stoljeću 11. sedmica: Povratak islama na javnu scenu u drugoj polovini 20. st. 12. sedmica: Arapsko proljeće 13. sedmica: Osmansko naslijeđe na Balkanu 14. sedmica: Islam u Evropi i Americi 		

	15. sedmica: Rekapitulacija
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih znanja o najznačajnijim događajima, procesima, institucijama i ličnostima islamske civilizacije od 1700. god. do danas;</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih događaja, ličnosti i procesa;</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predavljanja ključnih tema historije islamske civilizacije iz više perspektiva; sposobnost predavljanja kontinuiteta i promjene u islamskoj civilizaciji nakon 1700. godine; sposobnost uočavanja veza među civilizacijama; razumijevanje uzroka uspona i pada muslimanskih država.</p>
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja 60% 2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente učešće u konsultativnoj nastavi) 10%; - Esej 20% (na temu odobrenu od nastavnika); - Parcijalni ispit 30% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 40% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hrestomatija <i>Historija islamske kulture i civilizacije poslije 1700</i>, ur. Ahmet Alibašić, 2018. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ansary, Tamim, <i>Destiny Disrupted: A History of the World Through Islamic Eyes</i>, New York, Public Affairs, 2010. 3. Esposito, John L., prir., <i>Oksfordska historija islama</i>, Sarajevo, CNS, 2018. 4. Esposito, John L., prir., <i>The Oxford Encyclopedia of the Islamic World</i>, New York, Oxford University Press, 2009 (izbor). 5. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008. 6. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i>, Sarajevo, Libris, 2019. 7. Turkiye Diyanet Vakfi, <i>Institucije islamske civilizacije</i>, Sarajevo, CNS, 2017. 8. Dragoljub R. Živojinović, <i>Uspon Evrope (1450-1789)</i>, Matica srpska, 1985.

Šifra predmeta: INRP 2303	Naziv predmeta: Metodika vjerske nastave I		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa znanstvenim utemeljenjem metodike, sa didaktičko-metodičkim zakonitostima nastave islamske vjeronauke. ▪ Upoznavanje sa principom konstruktivnog usklađivanja u nastavi i primjenom obrazovnih taksonomija u kreiranju nastave vjeronauke. ▪ Razrada savremenih nastavnih strategija i strategija učenja u vjeronaučnoj nastavi. ▪ Upoznavanje sa temeljnim nastavnim metodama u vjeronauci. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorijsko određenje metodike i terminološka razgraničenja. 2. Specifičnosti i principi metodike islamske vjeronauke. 3. Metode podsticanja i vođenja aktivnosti učenika u nastavi vjeronauke. 4. Konstruktivno usklađivanje u sistemu nastave (ishodi/ciljevi učenja, nastavne aktivnosti, evaluacija). 5. Implementiranje obrazovnih taksonomija u kreiranju nastave vjeronauke. 6. Primjena savremenih nastavnih strategija u nastavi vjeronauke. 7. Oblici nastave i tipovi nastavnih sati; Nastavna sredstva i pomagala u vjeronauci. 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Nastavne metode u vjeronauci. 10. Nastavne metode u vjeronauci (nastavak). 11. Temeljna nastavna umijeća (Planiranje i priprema nastavnog sata – teorijske postavke). 12. Temeljna nastavna umijeća (Artikulacija i tok časa). 13. Vjerska nastava usmjerena na kompetencije. 14. Inkluzija učenika u nastavi vjeronauke. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit). 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvojiti osnovna znanstvena utemeljenja, te naučnu i stručnu terminologiju nastavne metodike. ▪ Razumjeti didaktičko-metodičke zakonitosti nastave islamske vjeronauke. ▪ Analizirati savremena teorijska i praktična dostignuća metodike nastavnog rada uopće i metodike vjerske nastave. ▪ Analizirati savremene strategije učenja/pučavanja. ▪ Analizirati oblike nastavnog rada, tipove nastavnih sati i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala. ▪ Usvojiti osnovne teorijske spoznaje o temeljnim nastavnim umijećima. ▪ Izraditi sekvence nastavne pripreme. 		

Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	5,5	10
	Kolokvij	11	20
	Izrada sekvenci nastavne pripreme	11	20
Završni ispit (pismeni i usmeni).	27,5	50	
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćatić, Refik i Pehlić, Izet (2004): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>. Islamska pedagoška akademija, Zenica. (str. 13-107.) 1. Kyriacou, Chris (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Educa, Zagreb. (odabrana poglavlja) 2. Sijamhodžić-Nadarević, Dina, "Didaktičko-metodičke ideje Burhanudina Ez-Zernudžija", u: <i>Novi Muallim – Časopis za odgoj i obrazovanje</i>. God. VIII, br. 32, Sarajevo, 29. decembar 2007, str. 80-86. 3. Slatina, Mujo (1998): <i>Nastavni metod</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo. 4. Zimić-Gljiva, Mujesira (2005): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke – hrestomatija</i>. Fakultet islamskih nauka, Sarajevo (str. 13-30; 59-78; 115-139; 189-192; 245-249; 257-270). <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrić, V. (2001): <i>Samostalno učenje</i>. Jastebarsko, Naklada Slap, Zagreb. 2. Bežen, Ante (2008): <i>Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>, Učiteljski fakultet, Zagreb. 3. Bratanić, Marija (1997): <i>Susreti u nastavi – mikropedagoški pristup</i>. Školska knjiga, Zagreb. 4. Bunčić, K., Ivković, I. i ostali (1994): <i>Igrom do sebe – 102 igre za rad u grupi</i>. Alinea, Zagreb. 5. Cowley, S. (2006): <i>Tajne uspješnog rada u razredu – Vještine, tehnike i ideje</i>. Školska knjiga, Zagreb. 6. Jensen, Eric (2003): <i>Super nastava</i>. Educa, Zagreb. 7. Jurčić, M. (2012): <i>Pedagoške kompetencije suvremenog učitelja</i>. Recedo, Zagreb. 8. Kuburić, Zorica i Dačić, Snežana (2004): <i>Metodika Verske nastave</i>. CEIR, Novi Sad, Čigoja štampa, Beograd. 9. Matijević, Milan (2004): <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Tipex, Zagreb. 10. Meyer, Hilbert (2005): <i>Što je dobra nastava?</i> Erudita, Zagreb. 		

	<ol style="list-style-type: none">11. Pranjić, Marko (1997): <i>Metodika vjeronaučne nastave: teorijske osnove i praktični modeli</i>, Katehetski salezijanski centar, Zagreb.12. Stevanović, Marko (2000): <i>Modeli kreativne nastave</i>. R&S, Tuzla.13. Terhart, E. (2001): <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Educa, Zagreb.14. Vrgoč, H. (ur.) (2002): <i>Praćenje i ocjenjivanje školskog uspjeha</i>. HPKZ, Zagreb.
--	--

Šifra predmeta: INRP 2310	Naziv predmeta: Porodični odgoj		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5 (2 ECTS praksa)
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sticanje najnovijih naučnih saznanja o utjecaju roditelja i cjelokupnog porodičnog okruženja na odgoj i obrazovanje djeteta. ▪ Upoznavanje temeljnih principa islamskog porodičnog odgoja. ▪ Usvajanje temeljnih pojmova o porodici. ▪ Sticanje znanja o različitim teorijskim pristupima u proučavanju odgojne uloge porodice i njene uloge u razvoju društva. ▪ Upoznavanje sa karakteristikama, funkcijama i promjenama u savremenoj porodici. ▪ Analiza struktura, funkcionalnosti, porodičnih odnosa i tipova porodica. ▪ Upoznavanje sa koncepcijama i dimenzijama roditeljstva, ulogama majke i oca u odgoju, odgojnim metodama, principima i propustima u porodičnom odgoju. ▪ Sticanje iskustava i saznanja kroz terenski rad u vidu posjete ustanovama čija je djelatnost vezana za rad s porodicama i za rad s djecom bez roditeljskog staranja. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorijski pristupi u proučavanju porodice. 2. Porodica kao odgojna i temeljna društvena zajednica (Pojmovi porodična pedagogija, obitelj, porodica, brak, srodstvo, odnos brak-porodica, porodica-društvo. Značenje porodičnog odgoja za razvoj dječije ličnosti. Kriza porodičnog odgoja u razvijenom svijetu. Prava roditelja i prava djeteta). 3. Temeljni principi islamskog porodičnog odgoja. 4. Temeljni principi islamskog porodičnog odgoja. 5. Porodica i društvene promjene (Promjene u porodici tokom povijesti. Kriza savremene porodice. Nova uloga žene i muškarca u porodici i društvu. Podruštvljavanje porodičnih uloga. Alternative porodičnog života). 6. Struktura, funkcionalnost i porodični odnosi (Odgojno funkcionalna/disfunkcionalna porodica. Psihodinamika porodičnih odnosa. Porodična klima i njezin utjecaj na razvoj djeteta. Ličnost roditelja, partnerski odnosi, odnos roditelj-dijete. Odgojni stilovi u porodici i ponašanje djeteta – autoritarni, popustljivi i demokratski stil odgoja roditelja. Poželjno ponašanje roditelja – ljubav, privrženost i kontrola. Odgojni postupci roditelja i dob djeteta). 7. Tipovi porodica (Potpune porodice. Porodice s jednim roditeljem. Djeca u porodicama razvedenih roditelja. Smrt roditelja. Odgoj djeteta u jednoroditeljskim porodicama. Rastava braka roditelja i moguće posljedice na dijete. Roditeljstvo usvojene djece). 8. Koncept i dimenzije roditeljstva (Motivacija za roditeljstvo. Osobine roditelja. Pretpostavke uspješnog roditeljstva - znanje, stavovi prema djetetu, porodici, vještine, mreža društvene podrške. Problemi savremenog roditeljstva - 		

	<p>siromaštvo, ravnoteža između angažmana u porodici i izvan porodice).</p> <p>9. Uloge majke i oca u odgoju.</p> <p>10. Metode, sredstva i principi porodičnog odgoja.</p> <p>11. Problemi i greške u porodičnom odgoju.</p> <p>12. Nasilje u porodici.</p> <p>13. Religijske norme u prevenciji porodičnih kriza i disfunkcionalnosti porodice(kriza autoriteta, identiteta, praznina odgojne odlučnosti, mehanizmi prenošenja vrijednosti, međusobni odnosi supružnika, nasilje u porodici, razvodi...).</p> <p>14. Posjeta ustanovi čija je djelatnost vezana za rad s porodicama i za rad s djecom bez roditeljskog staranja.</p> <p>15. Zaključna razmatranja (Analiza ostvarenog i vrednovanje pojedinih segmenata).</p>		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati temeljne pojmove iz područja porodične pedagogije (npr. porodična pedagogija, porodični odgoj, roditeljstvo, stilovi odgoja...). ▪ Prezentirati rezultate referentnih teorijskih istraživanja o odgojnoj ulozi porodice. ▪ Obrazložiti važnost sistemskog pristupa i cjelovitog razumijevanja porodice. ▪ Interpretirati karakteristike, funkcije i promjene u savremenoj porodici. ▪ Analizirati strukturu, funkcionalnosti, porodične odnose i tipove porodica. ▪ Elaborirati koncepcije i dimenzije roditeljstva, uloge majke i oca u odgoju, odgojne metode. ▪ Identificirati moguće posljedice lošeg porodičnog odgoja na ponašanje i razvoj djeteta. ▪ Analizirati temeljne principe islamskog porodičnog odgoja. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	3	5
	Individualni/timski projekat	11	20
	Praktikum	13,5	25
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pašalić-Kreso, A. (2012), Koordinate obiteljskog odgoja, Sarajevo: Filozofski fakultet. 2. Alić, A. (2012), Struktura i dinamika obiteljske kulture, Sarajevo: CNS. 3. Abdulah Nasih Ulvan (2014), Odgoj djece u islamu, Bužim: ILUM (odabrana poglavlja). 		

Dopunska:

1. Ekram Bešir i Muhammed Rida Bešir (2007), Odgoj djece u svjetlu Kur'ana i Sunneta, Bužim: ILUM.
2. Brajša, P. (1995), Očevi, gdje ste? Zagreb: Školske novine.
3. Ekerman, N. (1987), Psihodinamika porodičnog života. Podgorica: Pobjeda.
4. Covey, S. R. (1998), 7 navika uspješnih obitelji, Zagreb: Mozaik knjiga.
5. Gordon, T. (1997), Umeće roditeljstva – kako podizati odgovornu decu, Beograd: Kreativni centar.
6. Gordon, T. (1996), Škola roditeljske djelotvornosti, Zagreb: Poduzetništvo Jakić.
7. Grandić, R. (2006), Prilozi porodičnoj pedagogiji. Novi Sad: Savez pedagoških.
8. Janković, J. (2004), Pristupanje obitelji. Zagreb: Alinea.
9. Juul, J. (1996), Vaše kompetentno dijete. Zagreb: Educa.
10. Maleš, D. (1988), Obitelj i uloga spolova. Zagreb: Školske novine.
11. Rosić, V., Zloković, J. (2002) Prilozi obiteljskoj pedagogiji. Rijeka: Grafrade.
12. Obitelj - škola - društvo (zbornik radova) (1999) Zagreb: HPKZ.
13. Ruqayyah Waris Maqsood (2003), Vodič za muslimanski brak, Živinice: Selsebil.
14. Ruqayyah Waris Maqsood (2014), Korisni savjeti roditeljima u odgoju muslimanske omladine, Bužim: Ilum.
15. Stanojlović, B. (1994), Porodica i vaspitanje dece. Beograd: Naučna knjiga.
16. Tufekčić, A. (2012), Osnove etnopedagogije, Sarajevo: Dobra knjiga.
17. Vilotijević, N. (2002), Porodična pedagogija. Beograd: Učiteljski fakultet. Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača.
18. Vukasović, A. (1994), Obitelj – vrelo i nositeljica života, Zagreb.
19. Winkel, R. (1996), Djeca koju je teško odgajati. Zagreb: Educa.

Šifra predmeta: INAK 2410	Naziv predmeta: Teološka antropologija		
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje osnovnih znanja iz antropologije i osposobljavanje za potpunije razumijevanje čovjeka i njegove naravi, te, u određenoj mjeri, upoznavanje s osnovnim trendovima pozitivističkog izučavanja muslimanskih društava i zajednica.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	I Temat: Uvod u studij antropologije 1. sedmica: Uvod u nauku antropologije: historijski razvoj, ključni problemi, i terminologija 2. sedmica: Teološka antropologija: Izvori i značenje II Temat: Muslimanska teološka antropologija 3. sedmica: Koncepti „islamske antropologije“ i „antropologije islama“ 4. sedmica: Kritika postojećih koncepata „islamske antropologije“ i „antropologije islama“ III Temat: Doktrinarni nauk o čovjeku 5. sedmica: Fenomeni života (<i>ḥayāt</i>) i smrti (<i>mawt</i>) 6. sedmica: Eikono-antropologija: čovjekova <i>odabranost</i> IV Temat: Pneumatološki nauk o čovjeku 7. sedmica: Duh (<i>rūḥ</i>) i egzistencija duhovnih bića 8. sedmica: Odnos: duh, um (<i>‘aql</i>) i strast (<i>hawā</i>) 9. sedmica: I parcijalni ispit (zavisno od rokova) V Temat: Psihološko-teološki nauk o čovjeku 10. sedmica: Narav čovjekove duše (<i>nafs</i>) 11. sedmica: Kategorije čovjekove duše (<i>al-aṭwār as-sab‘a</i>) VI Temat: Teologija biološke dimenzije ljudske egzistencije 12. sedmica: Metafizičnost ljudskoga tijela 13. sedmica: Ljubav i seksualni identitet čovjeka		

	<p>VII Temat: Antropologija muslimanskih društava</p> <p>14. sedmica: Savremeni pristupi izučavanju muslimanskih zajednica na Zapadu</p> <p>15. sedmica: REKAPITULACIJA</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Tradicionalno interpretiranje naravi čovjeka studentima će omogućiti potpunije razumijevanje značenja pojma čovjekovog dostojanstva, percipiranog kako kroz duhovnu tako i krajnju, bilošku dimenziju čovjekove egzistencije. Pored ovoga, studenti će biti uvedeni u opći studij antropologije, kao i antropološki studij muslimanskih društava i zajednica.</p> <p><i>Vještine:</i> Uspješnim savladavanjem gradiva, studenti će steći mogućnost adekvatnoga korištenja literature iz opće te teološke antropologije, kao i biti u stanju, u strogo teoretskoj razini, interpretirati osnovne komponente čovjeka kao entitete na koje trebaju biti usmjerene odgojno-pedagoške aktivnosti.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Nakon ovoga kursa, studenti će moći biti angažirani u odgojno-pedagoškome procesu, i to ne samo kao izvoditelji tih aktivnosti već i kao konsultanti u radu.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>- eks katedra: 60%</p> <p>- razgovori (potpitanja i blicpitanja): 20%</p> <p>- vježbe: 20%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <p>1. aktivnost na času (prisustvovanje, pripreme...) 10 %</p> <p>2. Prva parcijala 45 %</p> <p>3. Druga parcijala 45 %</p> <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <p>- Prva parcijala 50 %</p> <p>- Druga parcijala 50 %</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Ugo Fabijeti, Roberto Maligeti, Vinčenco Matera, „Proučavanje. Predmeti i teorije“, u knjizi: <i>Uvod u antropologiju: Od lokalnog do globalnog</i>, Beograd, Clio, 2002., str. 11.-28.</p> <p>2. Ugo Fabijeti, Roberto Maligeti, Vinčenco Matera, „Analiza. Kulturni procesi“, u knjizi: <i>Uvod u antropologiju: Od lokalnog do globalnog</i>, Beograd, Clio, 2002., str. 53.-70.</p> <p>3. Angelo Scola, Gilfredo Marengo, Javier Prades Lopez, „Temelji za teološki govor o čovjeku“, u knjizi: <i>Čovjek kao osoba: Teološka antropologija</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2003., str. 7.-20.</p>

4. Rešid Hafizović, „Anthropo-eikonologija ili anthropologia spiritualis“, u knjizi: *Imanski šarti – U svjetlu klasičnog muslimanskog mišljenja*, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka i El-Kalem, 2006., str. 142.-157.
 5. Nerkez Smailagić, „Učenje o čovjeku“, u knjizi: *Klasična kultura islama: Teologija, filozofija, znanost*, Zagreb, vlastita naklada, 1973., tom I, str. 60.-68.
 6. Seyyed Hossein Nasr, „Čovjek i univerzum: Trajnost sred prividne promjene“, u knjizi: *Živi sufizam: Ogledi o sufizmu*, Sarajevo, Naučnoistraživački institut „Ibn Sina“, 2004., str. 120.-135.
 7. Toshihiko Izutsu, „Čovjek kao mikrokozmos“, u knjizi: *Sufizam i taoizam*, Sarajevo, Sarajevo – Pubsihing, 1995., str. 217.-234.
 8. Nedim El-Džisir, „Porijeklo čovjeka“ i „O razumu i duši“, u knjizi: *Vjerovanje u Boga u svjetlu filozofije, nauke i Kur'ana*, Sarajevo, Starješinstvo Islamske zajednice u SR Bosni i Hercegovini, 1976., str. 90.-92.
 9. Samir Beglerović, „Iḥsān – nauk o sedam stepena duša“, u knjizi: *‘Abd Al-Qādir Al-Ġaylānī i derviški red kaderija*, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka i Hadži Sinanova tekija u Sarajevu, 2009., str. 222.-262.
 10. Abd Al-Wahab Bouhdiba, „Kur'an i pitanje seksualnosti“, *Vrt milovanja: Fenomen seksualnosti u islamu*, Sarajevo, Ljiljan, 1994., str. 7.-13.
 11. Abd Al-Wahab Bouhdiba, „Kriza seksualnosti i kriza vjere u današnjem arapsko muslimanskom svijetu“, *Vrt milovanja: Fenomen seksualnosti u islamu*, Sarajevo, Ljiljan, 1994., str. 241.-261.
 12. Muhamed Hadžijahić, *Posebnost Bosne i Hercegovine i stradanje muslimana*, Sarajevo, Centar za bosanskomuslimanske studije, 1991., str. 7.-23.
- Dopunska:*
1. Luka Tomašević, „Teološki pogled na dostojanstvo ljudske osobe“, *Kačić: Zbornik u čast Emilija Marina*, god. XLI-XLIII, 2009.-2011., str.1165-1196.
 2. *Antropologija, religije i alternativne religije: Kultura identiteta (zbornik radova)*, Beograd, Srpski genealoški centar, 2011.

Šifra predmeta: INRP 2411		Naziv predmeta: Psihologija religioznosti	
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog kolegija izučavaju se psiho-socijalna značenja, očitovanja i uslovljenosti religioznosti iz perspektive društveno-psihološke nauke. Ovaj predmet za cilj ima 1) upoznati studente sa naučnim pristupom religiji u njenim psiho-socijalnim značenjima, očitovanjima i uslovljenostima i 2) tematizirati mogućnosti dvosmjernog odnosa između religioznosti i psihologije u kontekstu aktualnih kulturno-društvenih dešavanja te potreba i interesovanja savremenog čovjeka.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Religioznost i duhovnost i moderna nauka 2. Socio-psihološki pristup religiji i duhovnosti 3. Čovjekova priroda u religijskim sistemima 4. Poimanje zrele religioznosti 5. Religioznost u kulturalnom kontekstu i vremenu svjetovnosti 6. Religija, emocije i smisao u vremenu egzistencijalne anksioznosti 7. Religija i duhovnost sa stajališta psihologije ličnosti 8. Psihološke dimenzije religioznosti djece, mladih i odraslih. 9. Test / Prvi parcijalni ispit 10. Religioznost i suočavanje s nevoljama 11. Duhovnost i mentalno zdravlje 12. Fenomenologija religijske tolerancije 13. Psihologija religioznog preobraćenja 14. Psihologija dušebrižništva. 15. Rekapitulacija svih oblasti 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Pravilno navesti i opisati specifičnosti naučnog tematiziranja religioznog fenomena. - Obrazložiti odnos nauke naspram religije i duhovnosti kroz povijest. - Identificirati i obrazložiti društveno-psihološka značenja i uslovljenosti religioznih izričaja i formi. - Obrazložiti aktualne potrebe i tendencije u kontekstu dušebrižničkog rada. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja - Vježbe - Seminar(i) 		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvo i učešće u nastavi 10%, seminarski rad 10 %, prvi parcijalni ispit 30 %, drugi parcijalni ispit 50%		
Literatura:	<i>Obavezna:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Artić, M. Transformacija tradicionalnih religijskih identiteta. <i>Nova prisutnost</i>, 6 (2008), str. 85-105. 		

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Ćorić, Š. Š. <i>Psihologija religioznosti</i> (Jastrebarsko: Naklada Slap, 1998), odabrana poglavlja. 3. Jukić J. „Religija u vremenu krize svjetovnosti“, u knjigama <i>Budućnost religije</i> (Split, 1991) i <i>Povratak svetoga</i> (Split, 1988). 4. Kuburić, Z. i Sremac, S. (Ur.) <i>Konverzija i kontekst: Teorijski, metodološki i praktični pristupi religijskoj konverziji</i>, Centar za empirijska istraživanja religije, Novi Sad, 2009, odabrana poglavlja. 5. Seligman, A. B. „Prema fenomenologiji religijske tolerancije“, <i>Forum Bosnae</i>, br. 9-10 (2000), str. 9-29. 6. Sinanović, O., Hafizović, R. i Pajević, I. <i>Duhovnost i mentalno zdravlje</i> (Sarajevo, 2002), str. 31-46. 7. Skelić Dž. <i>Psihološki aspekti religioznosti</i> (Zenica: Hijatus, 2014), odabrana poglavlja. 8. Smajić A. <i>Religioznost i međuetnička tolerancija u BiH</i> (Sarajevo: el-Kalem, 2017), odabrana poglavlja. 9. Šagi, B.Z. „Dušobrižnik u vrtlogu društvenih promjena“, <i>Bogoslovna smotra</i> (1996), br. 2-3, str. 373-385. 10. Yasien M. <i>Priroda čovjeka u islamu</i> (Sarajevo, ?), odabrana poglavlja. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seligman, A. B. „Tolerancija i tradicija“, <i>Forum Bosnae</i>, br. 9-10 (2000), str. 31-48. 2. Gehlen, Arnold. <i>Duša u tehničkom dobu: socijalno-psihološki problemi u industrijskom dobu</i> (Zagreb, 2004). 3. Giddens, Anthony. <i>Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age</i> (Stanford, 1991). 4. Betelhajm, Bruno i Viktor Frankl, <i>Ubijanje duše</i> (Beograd, 2003). 5. Gellner, Ernest. „Religijski fundamentalizam“, u knjizi <i>Postmodernizam, razum i religija</i> (Zagreb, 2000). 6. Rambo, Lewis. <i>The Psychology of Religious Conversion</i>, http://www.religiousfreedom.com/conference/Germany/rambo.htm. 7. Hamilton, Malcom. <i>Sociologija religije: teorijski i uporedni pristup</i>, s engleskog Đorđe Trajković (Beograd, 2003). 8. Lakhdar, Mounia. „Conversion to Islam among French Adolescents and Adults: A Systematic Inventory of Motives“, <i>The International Journal for the Psychology of Religion</i>, 17 (1), str. 1-15. 9. Džemaludinović, Muhamed. „Potreba ispitivanja islamske religioznosti“, <i>Takvim</i> (1979). 10. Hafizović, Rešid. „Tolerancija i kultura dijaloga u perspektivama islama“, <i>Forum Bosnae</i>, br. 9-10 (2000), str. 131-158. 11. James, William. <i>The Varieties of Religious Experience</i> (New York, 1902). 12. Miller, William R. (ured.), <i>Integrating Spirituality into Treatment</i> (Washington DC, 1999).
--	---

Šifra predmeta: INRP 2412	Naziv predmeta: Socijalna pedagogija		
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 5 (2 ECTS praksa)
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobiti studente da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na vježbama i seminarima ovladaju temeljnim spoznajama u području specijalne pedagogije, utemeljenja osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja u području odgoja i socijalizacije djece, mladih i odraslih osoba i preveniranja poremećaja u ponašanju.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj socijalne pedagogije. 2. Savremena socijalna pedagogija kao znanost o odgoju (intencionalnoj socijalizaciji) osoba s poremećajima u socijalnom ponašanju. 3. Odnos socijalne pedagogije prema ostalim znanstvenim disciplinama o poremećajima u ponašanju. 4. Zadaće socijalne pedagogije. 5. Pojmovi i termini: socijalno učenje, odgoj, preodgoj, socijalizacija, resocijalizacija, integracija, reintegracija, rehabilitacija, rehabilitacija, tretman. 6. Priroda poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja. 7. Temelji, moć i granice odgoja osoba s poremećajima u ponašanju. 8. Savremena shvaćanja etimologije poremećaja u ponašanju. 9. Ovisničko ponašanje djece i mladih: postupci i procesi pedagoške prevencije. 10. Programi prevencije. 11. Uloga religijskog odgajatelja u području socijalizacije djece, mladih i odraslih osoba i planiranju i realiziranju preventivnih djelatnosti. 12. Odnos društva prema osobama s poremećajima u ponašanju kroz povijest. 13. Temeljna polazišta savremenog odnosa prema osobama s poremećajima u ponašanju. 14. Primjeri sociopedagoškog djelovanja u vrtiću, školi, domovima, zajednici. 15. Antipedagogija i pedagoška viktinologija u odgoju i obrazovanju: preopterećenje učenika, školske fobije, apsentiranja od nastave, nasilje, agresivnost, bullying u školi – uzroci, pojave, posljedice, prevencija i terapija. 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentirati temeljne spoznaje u području specijalne pedagogije i ključnu terminologiju. ▪ Razumjeti temeljna obilježja kompleksnih socijalpedagoških aspekata poremećaja u ponašanju. ▪ Pokazati kritičku i emancipacijsku sociopedagošku osjetljivost. ▪ Neposredno odgojno djelovati u području odgoja i socijalizacije djece, mladih 		

	i odraslih osoba i preveniranja poremećaja u ponašanju.		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	3	5
	Individualni/timski projekat	11	20
	Praktikum	13,5	25
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bašić, Koller-Trbović, Uzelac (ur.) (2004). Poremećaji u ponašanju i rizična ponašanja, Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. 2. Marburger, H. (1987). Razvoj i koncepti socijalne pedagogije, Zagreb: Fakultet za defektologiju. 3. Uzelac, S. (1995): Socijalna edukologija, Sagena, Zagreb. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bašić, Ferić, Kranželić (2001). Od primarne prevencije do ranih intervencija, Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. 		

Šifra predmeta: INRP 2404	Naziv predmeta: Metodika vjerske nastave II		
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 5
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Metodika vjerske nastave I		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ovladavanje temeljnim nastavnim umijećima. ▪ Obučavanje studenata za praćenje i vrednovanje nastave. ▪ Osposobljavanje studenata za kvalitetnu i kreativnu izradu nastavne pripreme. ▪ Osposobljavanje studenata za praktičnu izvedbu časa u okviru metodičke prakse u predškolskoj instituciji, osnovnoj i srednjoj školi i mektebu. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s programom, načinom rada i obavezama. Planiranje i priprema nastavnog sata. 2. Elementi nastavne pripreme. 3. Analize nastavnih priprema sa studentima. 4. Artikulacija/izvedba, vođenje i tok nastavnog sata i kreiranje razrednog ugođaja. 5. Disciplina/održanje učeničke pažnje na nastavnom satu. 6. Ocjenjivanje učeničkog napretka. 7. Didaktičko-metodička aparatura udžbenika u kontekstu nastavnih priprema. Analiza vjeronaučnih udžbenika, udžbenika drugih predmetnih područja i sl.). 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Metodika predškolske vjeronauke (načela i postavke). 10. Metodika predškolske vjeronauke (načela i postavke) – nastavak. 11. Metodika osnovnoškolske vjeronauke (načela i postavke). 12. Metodika osnovnoškolske vjeronauke (načela i postavke) – nastavak. 13. Metodika srednjoškolske vjeronauke (načela i postavke). 14. Metodika srednjoškolske vjeronauke (načela i postavke) – nastavak. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje. Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit). 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teorijski interpretirati temeljna nastavna umijeća u vjerskoj nastavi. ▪ Interpretirati načela metodičkog odgojnog/nastavnog rada u predškolskom obrazovanju. ▪ Interpretirati načela metodičkog nastavnog rada u osnovnom obrazovanju. ▪ Interpretirati načela metodičkog nastavnog rada u srednjem obrazovanju. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	11	20
	Kolokvij	16,5	30
	Završni ispit (pismeni i usmeni).	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ćatić, R. & Pehlić, I. (2004). <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>. Islamska pedagoška akademija u Zenici. (str. 185-256.) 3. Kyriacou, Chris (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Educa, Zagreb. (cijela knjiga) 4. Meyer, Hilbert (2002). <i>Didaktika razredne kvake – Rasprave o didaktici, metodici i razvoju škole</i>. Educa, Zagreb. 5. Stevanović, M. (2001). <i>Predškolska pedagogija 1</i>. R&S, Tuzla. (str. 121-227.); <i>Predškolska pedagogija 2</i>. R&S, Tuzla. (str. 163-225.) 6. Terhart, E. (2001). <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Educa, Zagreb. – (cijela knjiga) <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bognar L., Štumpf, B. (1998). <i>Model osnovne škole</i>. Udruga roditelja "Korak po korak", Zagreb. 2. Cowley, S. (2006). <i>Tajne uspješnog rada u razredu – Vještine, tehnike i ideje</i>. Školska knjiga, Zagreb. 3. Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocjenjivanje znanja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, Zagreb. 4. Ivančić, Đ. (2010). <i>Diferencirana nastava u inkluzivnoj školi</i>. Alka script, Zagreb. 5. Janković, P., Rodić, R. (2002). <i>Školska pedagogija</i>. Učiteljski fakultet, Sombor. 6. Jensen, E. (2004). <i>Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire</i>. Educa, Zagreb. 7. Jurić, V. (1989). <i>Metodika rada školskog pedagoga</i>. Školska knjiga, Zagreb. 8. Kamenov E. (1982). <i>Eksperimentalni programi za rano obrazovanje</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 9. Kamenov, E. (1999). <i>Predškolska pedagogija – druga knjiga</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 10. Marzano, Robert J., Debra J. Pickering, Jane E. Pollock (2001). <i>Classroom Instruction That Works: Research-Based Strategies for Increasing Student Achievement</i>. ASCD, VA, USA. 11. Matijević, M. (2004). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Tipex, Zagreb. 12. Matijević, M. (2001). <i>Alternativne škole, didaktičke i pedagoške koncepcije</i>. Tipex, Zagreb. 		

	<ol style="list-style-type: none">13. Pjanić, R. (2004). <i>Metodika rada u predškolskom odgoju</i>. Bihać.14. Pranjić, Marko (1999). <i>Nastavna metodika – teorije, oblici, metode, sredstva, pomagala</i>. Editio, Zagreb.15. Pranjić, Marko (1997). <i>Metodika vjeronaučne nastave: teorijske osnove i praktični modeli</i>. Katehetski salezijanski centar, Zagreb. – (odabrana poglavlja).16. Wood, D. (1995). <i>Kako djeca misle i uče</i>. Educa, Zagreb.
--	--

Šifra predmeta: INRP 2417	Naziv predmeta: Praktikum Metodike vjerske nastave I		
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6 (6 ECTS praksa)
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 10 Praktične vježbe: 50	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Metodika vjerske nastave I		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je razviti praktične aspekte nastavničke kompetencije. Studenti će biti osposobljeni za izradu pripreme nastavnog časa vjeronauke i reflektivno promatranje nastave. Stečene vještine poučavanja studenti će moći primijeniti u školskom ili vanškolskom poučavanju.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Okvirni i izvedbeni nastavni programi. 2. Analize pisanih nastavnih priprema. 3. Prikaz i analiza video snimaka nastave islamske vjeronauke. 4. Poučavanje o davanju povratnih informacija. 5. Izrada nastavnih materijala. 6. Simulacija sekvenci nastave. 7. Analiza studentskih priprema. 8. Hospitacija/Posmatranje procesa vjerske nastave u osnovnim školama. 9. Hospitacija/Posmatranje procesa vjerske nastave u srednjim školama. 10. Hospitacija/Posmatranje procesa vjerskog odgoja i nastave u predškolskim institucijama. 11. Hospitacija/Posmatranje procesa vjerskog odgoja i nastave u mektebima. 12. Analiza dnevnika prakse/pisane refleksije studenata o hospitiranim časovima. 13. Praktično izvođenje časa studenata uz snimanje i komentare studenata i nastavnika. 14. Analiza praktično izvedene nastave. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje. 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hospitirati i vrednovati proces izvođenja časa. ▪ Izraditi pripremu nastavnog časa vjerske nastave. ▪ Izraditi nastavne materijale. ▪ Izvesti čas vjerske nastave uz korištenje savremenih nastavnih strategija. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	

	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Aktivnost studenata	3	5
	Primjerci samostalno izrađenog nastavnog materijala	5,5	10
	Priprema nastavnih časova	11	20
	Hospitacija časova i dnevnik prakse/pisana refleksija	13,5	25
	Izvedba simulacija i časa	22	40
	Literatura:	<p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Annette L. Breaux, Brandt L. Susan (2011). <i>101 "Answers" for New Teachers & Their Mentors: Effective Teaching Tips for Daily Classroom Use</i>. Eye on Education, Larchmont NY. 2. Kelly, Melissa (2004): <i>The Everything New Teacher Book: Increase Your Confidence, Connect with Your Students, and Deal with the Unexpected</i>. Adams Media Corporation, MA, USA. 3. Marzano, Robert J., Pickering, Debra J. i Pollock, Jane E. (2006): <i>Nastavne strategije. Kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija</i>. Educa, Zagreb. 4. Matte, W. (2007): <i>Nastavne metode. 75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike</i>. Naklada Ljevak, Zagreb. 5. Silberman, Mel (1996): <i>Active Learning: 101 Strategies To Teach Any Subject</i>. Pearson. 	

Šifra predmeta: INRP 2413		Naziv predmeta: Metodika religijskog odgoja	
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6 (3 ECTS praksa)
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminari: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojasniti metodiku religijskog odgoja utemeljenu na islamskom svejtonazoru. ▪ Analizirati opće principe religijskog odgojnog rada, te područja, činitelje i metode religijskog odgoja. ▪ Upoznati studente sa načelima metodike religijskog odgoja karakterističnim za rad sa različitim dobnim skupinama (djeca predškolskog uzrasta, mladi, odrasli i starije osobe) i u nastavnom radu. ▪ Realizirati studentsku praksu na predmetu. ▪ Osposobiti studente za izradu plana odgojnog rada i provođenja evaluacije odgojnog procesa i učinka. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam metodike odgojnog rada. Metodika islamskog odgoja utemeljena u Kur'anu. 2. Metodika odgojnog rada Muhammeda, a.s., kao uzornog odgajatelja (stil, uspjeh, fokus i suština). 3. Stil života i uloga religijskog odgajatelja (predani vjernik, ambasador islama, zamjenski roditelj, kompetentan pedagog, poznavatelj stručne oblasti). 4. Opći principi religijskog odgojnog rada (princip svrhovitosti, aktivnosti, primjerenosti, individualizacije, socijalizacije, dosljednosti, nenasilne komunikacije, povjerenja, poštovanja, altruizma i empatije, emocionalne uravnoteženosti, objektivnosti, angažovanosti). 5. Područja religijskog odgoja (egzistencijalni odgoj, zdravstveni odgoj, radni, moralni, estetski, ekološki odgoj, socijalni, odgoj za život u zajednici, odgoj za humane odnose među spolovima, odgoj za mir, odgoj za ljudska prava). 6. Činitelji odgoja (porodica, oblici saradnje s roditeljima, utjecaj vršnjaka, učenička zajednica, stalne i promjenjive grupe, nastavnik). 7. Opće metode i sredstva odgoja utemeljene u islamskoj tradiciji (dijalog, podsticanje, uvjeravanje, vježbanje i navikavanje, slušanje, razgovor, sprječavanje, preduprjeđivanje). 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Metodika religijskog odgoja na predškolskom uzrastu. 10. Metodika religijskog odgoja djece i mladih. 11. Metodika religijskog odgoja u radu sa odraslim i starijim osobama. 12. Individualni i grupni pedagoški savjetodavni rad. Studentska praksa (vrtići, medresa i dr.). 13. Religijski odgoj u nastavi i vannastavnim aktivnostima. Studentska praksa (vrtići, medresa i dr.). 		

	<p>14. Područje planiranja odgojnog rada i evaluacije odgojnog procesa (odgajnici, odgajatelji, evaluacija odgojnog učinka, ispitivanje stavova, upitnici poticanja, razgovor, samoevaluacija). Studentska praksa (vrtići, medresa i dr.).</p> <p>15. Studentska praksa (vrtići, medresa i dr.). Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje. Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).</p>		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvojiti temeljne spoznaje o metodici islamskog odgoja u Kur'anu i sunnetu. ▪ Interpretirati metode odgojnog djelovanja Muhammeda, a.s. ▪ Analizirati opće principe religijskog odgojnog rada. ▪ Interpretirati temeljna područja religijskog odgoja. ▪ Savladati načela metodike religijskog odgoja karakteristična za rad sa različitim dobnim skupinama. ▪ Hospitirati i vrednovati kvalitet religijskog odgojnog rada (izraditi dnevnik prakse o hospitaciji i opservaciji odgojnog rada u medresama, vrtićima i sl.), te vrednovati kvalitet plana i programa odgojnog rada. ▪ Izraditi plan i program odgojnog rada. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	3	5
	Kolokvij	5,5	10
	Praktikum	19	35
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ferjad, A. Husein (2014). <i>Terapija kroz Kur'an i hadis – Mjerodavni vodič za razvoj ličnosti</i>. Ilum d.o.o., Bužim. 2. Abd Al-Halim Mahmud, Ali (2008). <i>Osnovi islamske pedagogije: elementi islamskog pedagoškog tretiranja formativnog perioda djetinjstva i mladosti</i>. El-Kelimeh, Novi Pazar. (str. 81-299.) 3. Bognar, Ladislav (2001). <i>Metodika odgoja</i>. Pedagoški fakultet, Osijek. 4. Ebu Gudde, Abdulfettah (2003). <i>Poslanik kao učitelj i njegovi metodi u podučavanju</i>. El-Kelimeh, Novi Pazar. 5. Ruqaiyyah Waris Maqsood (2014). <i>Korisni savjeti roditeljima za odgoj muslimanske omladine</i>. Ilum d.o.o., Bužim. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdulghani, Fatima A. H. (1993). <i>The methodology of religious education in the United Arab Emirates</i>. Masters thesis, Durham University. 2. Al-Gazali, Abu Hamid (2008). <i>Ejjuhel-veled</i>. Tuzlansko muftijstvo, 		

	<p>Gračanica.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ayad, Amina (2012). <i>Zdravlje tijela i duše – vaš vodič ka cjelovitom zdravlju kroz islamska učenja</i>. Ilum d.o.o., Bužim. (odabrana poglavlja) 4. Bešir, Ekram i Bešir, Muhammed Rida (2007). <i>Odgaj djece u svjetlu Kur'ana i Sunneta</i>. Ilum d.o.o., Bužim. 5. Bezić, Ž. (1990). <i>Zašto i kako odgajati ili Kako biti čovjek</i>. UPT, Đakovo. 6. Khan, M. G. (2013). <i>Young Muslims, Pedagogy and Islam</i>. University of Bristol. 7. Mandić, P. (1986). <i>Savjetodavni vaspitni rad sa osnovama metodike vaspitnog rada</i>. Svjetlost, Sarajevo 8. Salih Al-Munajjid, Muhammed (2005). <i>The Prophet's Methods for Correcting People's Mistakes</i>. The Islamic Propagation Office, Rabwah. 9. Vukasović, Ante (2001). <i>Pedagogija</i>. Katolički zbor „MI“, Zagreb. (str. 321-387.)
--	---

Šifra predmeta: INIC 2407		Naziv predmeta: Muslimanski doprinos civilizaciji	
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Ovaj predmet prati doprinos muslimana svjetskoj civilizacijskoj baštini na raznim poljima, od prirodno-matematičkih nauka preko medicine, farmakologije i obrazovanja do zabave i upravljanja pluralnim društvima. Predmet je namijenjen budućim učiteljima novih naraštaja koje rijetko imaju priliku čuti ili pročitati neku nepristrasnu prezentaciju na ove teme. Najčešće su izloženi osporavanju bilo kakvog doprinosa muslimana svjetskoj civilizaciji ili pretjerivanjima kod kojih je teško odvojiti fikciju od realnosti.</p> <p>Studenti bi po završetku ovog predmeta trebali biti u stanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utemeljeno i bez mitologiziranja govoriti o doprinosu muslimana ukupnoj svjetskoj civilizacijskoj baštini; - Svojim učenicima ponuditi muslimanske znanstvenike i umjetnike kao uzor u vlastitom ličnom i profesionalnom razvoju; - Djelovati kao graditelji mostova među kulturama sa sviješću o zajedničkoj baštini čovječanstva 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Uloga islama u svjetskoj povijesti 2. sedmica: Matematika, astronomija, geografija: od algebre do astrolaba 3. sedmica: Optika i mehanika: muslimani su otkrili kako vidimo (i radi kamera) 4. sedmica: Hemija i druge znanosti 5. sedmica: Medicina i farmacija: od sirupa do krvotoka 6. sedmica: Muslimani i humanizam: ideje koje su promijenile svijet 7. sedmica: Muslimani i obrazovanje: doprinos razvoju ideje univerziteta 8. sedmica: Privreda: od upravljanja vodama do dioničkog društva 9. sedmica: Arhitektura, urbanizam i umjetnost: od luka do planiranja gradova 10. sedmica: Kultura stanovanja: od kahve do higijene 11. sedmica: Zabava: od kajdanke do teniskog reketa 		

	<p>12. sedmica: Prevazilaženje vjersko-sekularne podjele</p> <p>13. sedmica: Upravljanje pluralnim društvima: sistem zaštićenih manjina</p> <p>14. sedmica: Svijet bez islama?</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih znanja o najznačajnijim oblicima muslimanskog doprinosa čovječanstvu na polju nauke, umjetnosti, organizacije društva i svakodnevnog života, te oičnostimakoje su taj doprinos dale.</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih pojava, ličnosti i procesa;</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih oblika doprinosa muslimana svijetu i stavljanja tih doprinosa u širi okvir zajedničke civilizacijske baštine čovječanstva; sposobnost predstavljanja različitih vidika muslimanskog doprinosa civilizaciji.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20%</p> <p>3. Prezentacije studenata 20%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Zadaće u toku semestra 25% (na temu odobrenu od asistenta i nastavnika) - Parcijalni ispit 35% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Parcijalni ispit 35% (iz gradiva za drugih sedam sedmica); <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Muslimanski doprinos civilizaciji: hrestomatija</i>, prir. A. Alibašić. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ahmed, M. Basheer, prir., <i>Muslimanski doprinos svjetskoj civilizaciji</i>, Sarajevo, El-Kalem i CNS, 2010. 3. Essa, Ahmed i Othman Ali, <i>Studies in Islamic Civilization: The Muslim Contribution to the Renaissance</i>, Herndon, IIIT, 2010. 4. Fuller, Graham E, <i>Svijet bez islama</i>, Sarajevo, Dobra knjiga, 2015. 5. Makdisi, George, <i>The Rise of Humanism in Classical Islam and the Christian West</i>, Edinburgh University Press, 1990. 6. Makdisi, George, <i>The Rise of Colleges: Institutions of Learning in Islam and the West</i>, Edinburgh University Press, 1981. 7. Michael H. Morgan, <i>Lost History: The Enduring Legacy of Muslim Scientists Thinkers, and Artists</i>, Washington, National Geographic, 2007. 8. Salim T.S. Al-Hassani, 1001 Inventions: The Enduring Legacy of Muslim Civilization, Washington, National Geographic, 2012.

Šifra predmeta: INRP 2414		Naziv predmeta: Psihologija obrazovanja	
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 5 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje sa osnovnim pojmovima i teorijskim perspektivama iz područja psihologije obrazovanja; - Poznavanje osnovnih metoda i tehnika istraživanja koje se primjenjuju u obrazovnom kontekstu; - Razumijevanje procesa učenja, pojava koje prate učenje te navika i stilova učenja; - Razumijevanje važnih elemenata u odnosu nastavnik-učenik; - Usvajanje znanja i vještina za uspostavljanje discipline u razredu; - Upoznavanje sa (pre)opterećenjima učenika u školskom kontekstu; - Razumijevanje uloge roditelja u obrazovanju djeteta; - Poznavanje osnovnih smjernica za rad sa učenicima s poteškoćama u razvoju te darovitim učenicima. 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u psihologiju obrazovanja 2. Osnovne metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja 3. Proces učenja i pojave koje prate učenje 4. Navike i stilovi učenja 5. Interakcije nastavnik-učenik 6. Očekivanja nastavnika i intelektualni razvoj učenika 7. Teorije motivacije 8. Motivacija i školsko učenje 9. Kako stvoriti pozitivnu okolinu za učenje? 10. Ostvarivanje discipline u razredu 11. Opterećenja učenika u školskom kontekstu 12. Uloga roditelja u obrazovanju djeteta (saradnja sa nastavnicima i stručnom službom) 13. Pristupi obrazovanju učenika s posebnim potrebama 14. Daroviti učenici – poteškoće u socijalizaciji 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje: Studenti će nakon odslušane nastave, uspješno realiziranih obaveza i položenog ispita znati operacionalizirati i objasniti osnovne pojmove, kao i spoznaje iz Psihologije obrazovanja. Poznavat će osnovne metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja te obilježja i pojave koje prate proces učenja. Studenti će znati ključne pojmove i temeljne strategije u radu sa učenicima s posebnim potrebama. Upoznati će se sa ulogom školskog psihologa te mogućnostima saradnje sa nastavnicima, roditeljima i stručnom službom škole.</i></p> <p><i>Vještine: Studenti će nakon odslušane nastave, uspješno realiziranih obaveza i položenog ispita moći pokazati razumijevanje osnovnih teorijskih postavki u području učenja i poučavanje te motivacije i socijalnih procesa u školskom kontekstu. Moći će prepoznati</i></p>		

	<p>elemente u interakciji učenik-nastavnik koji su značajni za uspješnost procesa učenja te će ovladati primjenom Flandersove interakcijske analize. Ovladat će tehnikama i postupcima važnim u stvaranju pozitivne klime u razredu i prevenciji nediscipliniranog ponašanja učenika.</p> <p><i>Kompetencije: Studenti će nakon odslušane nastave, uspješno realiziranih obaveza i položenog ispita biti osposobljeni da primjene stečena znanja i vještine u svom radu sa djecom i adolescentima u obrazovnom kontekstu.</i></p>
Metode izvođenja nastave:	Frontalna nastava, rad u manjim i većim grupama, rad u paru, diskusija, individualni rad.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>*Prijedlog (koji je podložan izmjenama prije početka svake studijske godine):</i></p> <p>Prisustvo i aktivnost na časovima 5%</p> <p>Terenska vježba (Flandersova interakcijska analiza) 5%</p> <p>Izveštaj (Uloga psihologa u školi - percepcija od strane roditelja, učenika i nastavnika) 10%</p> <p>Analiza i prezentacija znanstvenog članka 10%,</p> <p>Prvi parcijalni ispit 35 %</p> <p>Drugi parcijalni ispit 35%</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V. i Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja. Zagreb: IEP. (odabrana poglavlja). 2. Woolfolk, H. A. (2016). Edukacijska psihologija. Naklada Slap: Jastrebarsko. (odabrana poglavlja). <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V. i Čudina-Obradović, M. (1996). Psihologija učenja i nastave, IV dopunjeno izdanje. Školska knjiga: Zagreb. (odabrana poglavlja) 2. Andrilović, V. (1991). Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja. Školska knjiga: Zagreb. 3. Brajša-Žganec, A. (2003). Dijete i obitelj: emocionalni i socijalni razvoj. Naklada Slap: Jastrebarsko. 4. Grgin, T. (1997). Edukacijska psihologija, Naklada Slap: Jastrebarsko. (odabrana poglavlja). 5. Kocijan-Hercigonja, D. (1999). Hiperaktivno dijete: uznemireni roditelji i odgajatelji. Naklada Slap: Jastrebarsko. 6. Mustić, V. (1996). Rad sa učenicima s teškoćama u razvoju i osnovnoj školi: priručnik za prosvjetne djelatnike. Školska knjiga: Zagreb. 7. Schachl, H. (1999). Učenje bez straha: više radosti i uspjeha u školi. Educa: Zagreb. 8. Zarevski, P. (ur.) (2000). Učitelji za učitelje: primjeri provedbe načela Aktivne/efikasne škole. Zagreb:IEP. 9. Zvizdić, S. (2015). Socijalna podrška i rezilijencija kod djece i adolescenata. Sarajevo: Filozofski fakultet.

Šifra predmeta: INRP 2415		Naziv predmeta: Religijski odgoj i okultna kultura	
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Postići kod studenta razumijevanje osnovnih karakteristika okultne kulture unutar savremenog kulturnog izraza, te detektirati i analizirati ključne izazove okultne kulture za savremeni religijski odgoj.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	1. sedmica Upoznavanje sa sadržajem predmeta te obavezama nastavnika i studenata I temat: Religija i kultura u ranoj i ranoj modernoj Evropi (XV-XVIII st.) 2. sedmica Kriza religijskog i kulturnog identiteta Evrope i pojava renesanse 3. sedmica Osnovne teološke karakteristike reformacije i filozofije prosvjetiteljstva 4. sedmica Religija, znanost i magija kao moderni kulturni konstrukti II temat: Okultna kultura kao „okultura“ 5. sedmica Pojam „okultura“: Izvori, definicija i teorije 6. sedmica Dekadentni pokret u XIX vijeku 7. sedmica Ideje okultnoga u rock muzici (pokreti anarhizma, bitništva...) 8. sedmica <i>Prvi parcijalni ispit</i>		

	<p>III temat: Osnovni izrazi ezoterijske i okultne kulture</p> <p>9. sedmica Likovna umjetnost (<i>slajdovi</i>)</p> <p>10. sedmica Savremeni ezoterijski muzički izrazi (<i>klipovi</i>)</p> <p>11. sedmica Popularni filmovi i igrane serije (<i>klipovi</i>)</p> <p>IV temat: Savremeni problemi religijskog odgoja</p> <p>12. sedmica Izazovi različitih oblika ovisnosti (konzumerizam i svijet virtualne stvarnosti)</p> <p>13. sedmica Ezoterijski elementi savremenih pedagoških teorija: <i>New thought</i></p> <p>14. sedmica Kritika koncepta waldorfske pedagogije</p> <p>15. sedmica Pluralnost seksualnih identitetâ: Analiza dijela udžbenika iz predmeta „Zdravi životni stilovi“ te časopisa: „Love and Sex“</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Usvajanjem predviđenoga gradiva, studenti će se upoznati sa jednim od najutjecajnijih i najpopularnijih aspekata savremene kulture, istovremeno saznajući osnovne podatke o odabranim teorijama razvijenim iz fenomena okultne kulture.</p> <p><i>Vještine:</i> Uspješnim ispunjavanjem predviđenih zadataka, studenti će steći sposobnost uočavanja, prepoznavanja te oslovljavanja savremenih religijskih fenomena koji se skoro svakodnevno pojavljuju kao sasvim konkretni produkti kulturnoga izraza ali se i jednakom brzinom unutar sâmih sebe i mijenjaju.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Imajući u vidu da je osnovni cilj voga modula naprosto skretanje pažnje studenata na važnost adekvatnog teologijskog čitanja savremene kulture te razvoj sposobnost prepoznavanja njenih najpopularnijih izraza izravno vezanih za religiju, svršenicima ovoga kursa imali bi punu savjetodavnu kompetenciju, u smislu pomaganja različitim institucionalnim nivoima Islamske zajednice u definiranju odgovarajućega pristupa savremenom čovjeku, naročito mladima, što je aktivnost koja za sada kod nas ne postoji.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>- eks katedra 50%</p> <p>- razgovor/izlaganje studenata 30%</p> <p>- seminar 20 %</p>

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prvi parcijalni ispit 35% - Drugi parcijalni ispit 35% - Seminar 30% <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prvi parcijalni ispit 40% - Drugi parcijalni ispit 40% - Projekat 20%
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nikola Pešić, „Osnovni pojmovi i ideje“, u knjizi: <i>Okultno u umetnosti Marine Abramović – sa kratkim uvodom u jugoslovensku okulturu 1970-ih</i>, Beograd, Neopress Publishing, 2017., str. 13.-31. 2. Norman Dejvis, „Renesansa i reformacija, c. 1450-1670“, u knjizi: <i>Evropa, jedna istorija</i>, Novi Sad, Vega media, 2005., str. 469.-524. (<i>tekstovi stavljeni u okvir a koji se nalaze na naznačenim stranicama, nisu obavezni; ukupno stranica 35</i>) 3. Adnan Silajdžić, <i>Islam u otkriću kršćanske Evrope</i>, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka, 2003., str. 121.-129. 4. Jakov Jukić, „Antropologija vjerske ravnodušnosti“, u časopisu: <i>Obnovljeni život</i>, sveska 41., br. 3.-4., kolovoz 1986., str. 1.-14. 5. Lidija Radulović, „Iz istorije okultizma“, u knjizi: <i>Okultizam ovde i sad</i>, Beograd, Srpski genealoški centar, 2007., str. 41.-58. 6. Michel Lacroix, „Zapadna kultura u tijeku“, u knjizi: <i>Ideologija New Agea</i>, Zagreb, Litteris, 2006., str. 95.-107. 7. Čarli Gir, „Umetnost i kibernetika“, str. 76.-96.; i „Postindustrijsko društvo“, str. 109.-119. u knjizi: <i>Digitalna kultura</i>, Beograd, Clio, 2008. 8. Vladimir Đurić Đura, „Tajna istorija okultizma“, u knjizi: <i>Okultura: Magija i sakralna geografija</i>, Beograd, Admiral Books, 2013., str. 43.-53. 9. Maja Dragun, „Konzumeristička obilježja današnje sinkretičko-eklektičke duhovnosti“, u časopisu: <i>Društvena istraživanja</i>, sv. 17, br. 6 (98), prosinac 2008., str. 1047.-1068. 10. Anto Bobaš, „Sotonska glazba i njezini korijeni“, u knjizi: <i>Rock-glazba i sotonizam</i>, Zagreb, „Teovizija“, 2009., str. 30.-56. 11) teme za rad na tekstu: a) pitanje seksualnosti b) rodna teorija; izvori: Udžbenik „Zdravi životni stilovi“, magazin: „Love and Sex“

Šifra predmeta: INRP 2418	Naziv predmeta: Praktikum Metodike vjerske nastave II		
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 5 (5 ECTS praksa)
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 5 Praktične vježbe: 55	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Metodika vjerske nastave II		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Razviti praktične aspekte nastavničke kompetencije u izvođenju časova vjerske nastave kroz lično i samostalno iskustvo poučavanja u razredu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u predškolskim institucijama (sedmica 1). 2. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u predškolskim institucijama (sedmica 2). 3. Izvođenje časova vjerske nastave u predškolskim institucijama. 4. Analiza izvedenih časova u predškolskim institucijama. 5. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u osnovnoj školi (sedmica 1). 6. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u osnovnoj školi (sedmica 2). 7. Izvođenje časova vjerske nastave u osnovnim školama. 8. Analiza izvedenih časova u osnovnim školama. 9. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u srednjoj školi (sedmica 1). 10. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u srednjoj školi (sedmica 2). 11. Izvođenje časova vjerske nastave u srednjim školama. 12. Analiza izvedenih časova u srednjim školama. 13. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u mektebima. 14. Izvođenje časova vjerske nastave u mektebima. 15. Analiza izvedenih časova u mektebima. 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hospitirati i vrednovati kvalitet izvođenja nastavnog časa (izraditi dnevnik prakse/pisanu refleksiju o hospitaciji časova u izvođenju predmetnog nastavnika u školi). ▪ Izraditi kvalitetnu i kreativnu nastavnu pripremu za predmet vjeronauka/vjerska nastava. ▪ Praktično izvesti časove u okviru metodičke prakse u predškolskoj instituciji, osnovnoj i srednjoj školi i mektebu. ▪ Demonstrirati temeljna nastavna umijeća u vjerskoj nastavi u toku vlastitih izvođenja oglednih časova. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	

	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Hospitacija časova i dnevnik prakse/pisana refleksija	11	20
	Izvedba časa u osnovnoj školi	11	20
	Izvedba časa u srednjoj školi	11	20
	Izvedba časa u vrtiću	11	20
	Izvedba časa u mektebu	11	20
Literatura:	<p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Annette L. Breaux, Brandt L. Susan (2011). <i>101 "Answers" for New Teachers & Their Mentors: Effective Teaching Tips for Daily Classroom Use</i>. Eye on Education, Larchmont NY. Arends, R.,I., (1991), <i>Learning to teach</i>, McGraw Hill, New York. Kelly, Melissa (2004): <i>The Everything New Teacher Book: Increase Your Confidence, Connect with Your Students, and Deal with the Unexpected</i>. Adams Media Corporation, MA, USA. Marzano, Robert J., Pickering, Debra J. i Pollock, Jane E. (2006): <i>Nastavne strategije. Kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija</i>. Educa, Zagreb. Matte, W. (2007): <i>Nastavne metode. 75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike</i>. Naklada Ljevak, Zagreb. Silberman, Mel (1996): <i>Active Learning: 101 Strategies To Teach Any Subject</i>. Pearson. 		

Šifra predmeta: INRP 2416	Naziv predmeta: Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 4
Studijski program: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznati studente sa novim tendencijama i savremenim saznanjima vezanim za odgoj i obrazovanje osoba s posebnim potrebama. ▪ Upoznati studente sa savremenim spoznajama o djelotvornim pristupima religijskog odgoja i obrazovanja osoba s posebnim potrebama i metodama poučavanja/učenja. ▪ Potaknuti senzibilitet i razviti vještine za odgovarajuću stručnu pomoć koja se može pružiti osobama s posebnim potrebama, odgajateljima, institucijama islamske i šire zajednice u pogledu odgojno-obrazovnog rada sa osobama s posebnim potrebama. ▪ Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa utemeljenjem inkluzivnosti osoba s posebnim potrebama i u religijskoj perspektivi. ▪ Upoznavanje sa ključnim terminološkim određenjima u klasičnim izvorima islama, kur'anskim i sunnetskim polazištima prema osobama s posebnim potrebama, pravima osoba s posebnim potrebama, historijskom perspektivom inkluzivnosti u religijskom kontekstu. ▪ Analizirati kroz studije slučaja savremene preglede inkluzivnosti osoba s posebnim potrebama u BiH, muslimanskim zemljama, zemljama u regionu i na zapadu (odabrane zemlje). ▪ Analizirati inkluziju osoba s posebnim potrebama u religijskom životu islamske zajednice u BiH i vjeronaučnoj nastavi. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumijevanje osnovnih pojmova vezanih za koncept inkluzije osoba s posebnim potrebama i historijsko utemeljenje inkluzije (odnos kroz historiju prema osobama sa posebnim potrebama; periodizacija odnosa prema osobama posebnih potreba; od medicinskog modela do „nove paradigme“; razgraničavanje koncepata integracije i inkluzije). 2. Teorijska polazišta inkluzivnog obrazovanja i stvaranje inkluzivne kulture (od pokreta do teorije; kulturalni kontekst; doprinosi kulturalno osjetljive pedagogije; principi i etičko utemeljenje inkluzivnog obrazovanja; nivoi inkluzije; inkluzivno društvo, obrazovne institucije, inkluzivne vrijednosti, politika i praksa). 3. Perspektive objavljenih religija o inkluzivnosti osoba s posebnim potrebama. 4. Terminološka određenja u klasičnim izvorima islama koja upućuju na osobe s posebnim potrebama, osobe u nepovoljnom položaju. 5. Kur'anska i sunnetska polazišta prema osobama s posebnim potrebama. 6. Prava osoba s posebnim potrebama u islamskoj perspektivi (pravo na odgoj i obrazovanje, pravo na liječenje i rehabilitaciju, pravo na zaštitu, posao, socijalna prava, bračna prava...). 		

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Historijska perspektiva inkluzivnosti u religijskom kontekstu. 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Savremeni pregled inkluzivnosti osoba s posebnim potrebama u muslimanskim zemljama - analiza odabranih zemalja, studije slučaja (inkluzija u obrazovnom sistemu, obitelj, kulture, socijalne ustanove, socijalni propisi, konvencije...). 10. Percepcija osoba s posebnim potrebama u BiH i zemljama u regionu i na zapadu – komparativna analiza odabranih zemalja (inkluzija u obrazovnom sistemu, obitelj, kulture, socijalne ustanove, socijalni propisi...). 11. Inkluzija osoba s posebnim potrebama u religijskom životu islamske zajednice u BiH - analiza, istraživanje (mogućnost obavljanja poziva u zajednici, pristup obrazovnim institucijama islamske zajednice, pristup mjestima za obavljanje molitve, organiziranje specijalnih programa religijske edukacije od strane islamske zajednice za osobe sa posebnim potrebama i projekti jačanja svijesti o potrebama osoba sa invaliditetom, koordinacija hadža i umre za osobe sa invaliditetom, religijski dokumentarni filmovi za osobe s posebnim potrebama, štampanje prijevoda Kur'ana na bosanskom jeziku na Brajevom pismu...). 12. Vjeronaučna nastava za osobe s posebnim potrebama u bh javnom školskom sistemu i mektepskoj nastavi - analiza, istraživanje (prilagođenost nastavnih planova i programa učenicima s posebnim potrebama, nastavni materijali, dostupnost vjerskog obrazovanja, pohađanje vjeronaučne nastave, kompetencije vjeroučitelja/muallima za rad sa osobama s posebnim potrebama...). 13. Modeli religijskog odgoja i metode poučavanja/učenja religijskom odgoju osoba s posebnim potrebama (informacijska tehnologija, vizualne i štampane publikacije o religijskom odgoju osoba s posebnim potrebama...). 14. Djelotvorni pristupi religijskog odgoja i obrazovanja osoba s posebnim potrebama. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).
--	--

Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvojiti osnovna znanstvena utemeljenja i savremena saznanja vezana za odgoj i obrazovanje osoba s posebnim potrebama, naučnu i stručnu terminologiju. ▪ Razumjeti različite oblike posebnih potreba osoba, procesa njihove stigmatizacije, marginalizacije i isključivanja, kao i mogućnosti njihovog uključivanja u redovne odgojno-obrazovne ustanove i društvo općenito na temelju njihovih prava. ▪ Razumjeti različite metode i djelotvorne pristupe religijskog odgoja i obrazovanja osoba s posebnim potrebama. ▪ Analizirati kur'anska i sunnetska polazišta prema osobama s posebnim potrebama. ▪ Analizirati teorijska i praktična dostignuća inkluzivnosti osoba s posebnim potrebama u religijskoj perspektivi (ključnu terminologiju, historijsku perspektivu). ▪ Praktično djelovati u pogledu religijskog odgoja/obrazovanja, odgovarajuće stručne pomoći i podrške osobama s posebnim potrebama, stručne pomoći institucijama u radu sa osobama s posebnim potrebama. ▪ Analizirati kroz studije slučaja i kritički vrednovati dostignuća u pogledu inkluzivnosti osoba s posebnim potrebama u BiH, muslimanskim zemljama, zemljama u regionu i na zapadu. ▪ Analizirati stanje inkluzivnosti osoba s posebnim potrebama u religijskom životu islamske zajednice u BiH i vjeronaučnoj nastavi. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	11	20
	Individualni/timski projekat	16,5	30
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bazna, S.M. and Hatab, T.A. 2005. Disability in the Quran: The Islamic alternative to defining, viewing and relating disability. <i>Journal of Religion, Disability and Health</i>, 9(1): 5–27. [Taylor & Francis Online] 2. Cerić, H., Alić, A. (2005). <i>Temeljna polazišta inkluzivnog obrazovanja</i>. Zenica: Hijatus 3. Ghaly, M. (2008). Physical and spiritual treatment of disability in Islam: Perspectives of early and modern jurists. <i>Journal of Religion, Disability & Health</i>, 12(2): 105–143. [Taylor & Francis Online] 4. Ghaly, Mohammed (2008). <i>Islam and disability: perspectives in islamic theology and jurisprudence (Doctoral Thesis</i>. Islamic Theology, Faculty of 		

	<p>Religious Studies, Leiden University. https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/12617</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Hiam Al-Aoufi , Nawaf Al-Zyoud & Norbayah Shahminan (2012) Islam and the cultural conceptualisation of disability, <i>International Journal of Adolescence and Youth</i>, 17:4, 205-219; 6. Isra Bhatti, Asad Ali Moten, Mobin Tawakkul, and Mona Amer. <i>Disability in Islam: Insights into theology, law, history, and practice</i>. Poglavlje 13 u knjizi: Martha E. Banks Ph.D., Mariah S. Gover, Elizabeth Kendall, Catherine A. Marshall (editors) 2009. <i>Disabilities: Insights from across Fields and around the World [3 volumes]</i>. Praeger publishers, London. 7. Mohammed Morad MD , Yusuf Nasri MD & Islam and the Person with Intellectual Disability, <i>Journal of Religion, Disability & Health</i>, Volume 5, 2001 - Issue 2-3. 8. Musse, I.A. (2002). Disability: An Islamic insight. http://www.icv.org.au/ps20011018.shtml 9. Simon Hayhoe (2014). Towards a Greater Dialogue on Disability Between Muslims and Christians. <i>Journal of Disability & Religion</i> 18:3, pages 242-263. 10. Suzić, N. (2007). <i>Uvod u inkluziju</i>. Banja Luka: XBS. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aljazoli, A. (2004). Islam position on disability. Morocco: ISESCO 2. Booth et al. (2000). <i>Index for Inclusion: Developing Learning and Participation in Schools</i>. Bristol: Centre for Studies on Inclusive Education. 3. Daniels, E.A., Johnsen, B.H. (2007). <i>Razred u pravcu inkluzije</i>. Sarajevo: Connectum. 4. Hadidi, M. 1998. Educational programs for children with special needs in Jordan. <i>Journal of intellectual & Developmental Disability</i>, 23(2): 147–154. 5. Hagrass, H. 2006. "Definitions of disability policy in Egypt". In <i>The social model of disability: Europe and the majority world</i>, Edited by: Barnes, C. and Mercer, G. 148–162. Leeds: Disability Press. 6. Legander-Mourcy, B. (2003). How inclusive of the disabled is the Muslim community? 7. M. Miles (compiler and annotator) 2007. <i>Islam, Disability & Deafness: a modern and historical bibliography, with introduction and annotation</i>. West Midlands, UK.; http://www.rasit.org/files/ISLAM-DISAB-BibAbdn-070723.pdf 8. Matthew J. Schuelka. A faith in humanness: disability, religion and development. <i>Disability & Society</i> , Volume 28, 2013 - Issue 4 9. Miles, M. 2002. "Disability in an Eastern religious context". In <i>Journal of Religion, Disability & Health</i> Vol. 6, 53–76. 2–3[Taylor & Francis Online] 10. Saifer, S., i ostali (2000). <i>Individualizirana nastava u ranom odgoju djece</i>. Sarajevo: Step by Step. 11. Stafford, K. (2000). <i>Stvaranje inkluzivnih učionica: uključivanje djece s posebnim potrebama u redovne vrtiće</i>. Sarajevo: Step by Step. 12. Zbornik radova, (2003). <i>Inkluzija u školstvu BiH</i>. Sarajevo: TEPD.
--	---

USKLAĐENOST PREDLOŽENOG NASTAVNIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA

„ISLAMSKA VJERONAUKA I RELIGIJSKA PEDAGOGIJA“ NA I CIKLUSU

SA UPUTSTVOM MINISTARSTVA ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE KS

1) Zastupljenost pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke grupe predmeta po semestrima

Uvodna napomena: Minimalno 9 ECTS bodova je rezervirano na Opću pedagogiju, Opću psihologiju i Didaktiku. Preostalih, minimalno 51 ECTS bod, se može rasporediti kako na pedagoško-psihološke predmete, tako i na metodičke predmete i nastavnu praksu u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Naziv predmeta	Semestar i ciklus	ECTS
Opća psihologija sa psihologijom ličnosti	II semestar/ I ciklus	5
Pedagogija	III semestar/ I ciklus	5
Razvojna psihologija	III semestar/ I ciklus	5
Religijska pedagogija	V semestar/ I ciklus	5
Didaktika	V semestar/ I ciklus	6
Učenje i podučavanje u predškolskom odgoju	VI semestar/ I ciklus	5
Metodika vjerske nastave I	VI semestar/ I ciklus	5
Porodični odgoj	VI semestar/ I ciklus	5
Psihologija religioznosti	VII semestar/ I ciklus	5
Socijalna pedagogija	VII semestar/ I ciklus	5
Metodika vjerske nastave II	VII semestar/ I ciklus	5
Metodika religijskog odgoja	VIII semestar/I ciklus	6
Psihologija obrazovanja	VIII semestar/I ciklus	5
Religijski odgoj i okultna kultura	VIII semestar/I ciklus	5
Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj	VIII semestar/I ciklus	4
Ukupno kreditno vrednovanje		76

2) Zastupljenost praktične nastave po semestrima

Uvodna napomena: Praktična nastava pored nastavne prakse može uključivati i praktične aktivnosti koje se implementiraju u kontekstu sadržaja struke (npr. laboratorijski rad).

Naziv predmeta	Semestar	ECTS
Razvojna psihologija	III semestar/ I ciklus	2
Didaktika	V semestar/ I ciklus	2
Učenje i podučavanje u predškolskom odgoju	VI semestru/ I ciklus	2
Porodični odgoj	VI semestru/ I ciklus	2
Socijalna pedagogija	VII semestar/ I ciklus	2
Praktikum Metodike vjerske nastave I	VII semestar/ I ciklus	6
Metodika religijskog odgoja	VIII semestar/ I ciklus	3
Psihologija obrazovanja	VIII semestar/ I ciklus	2
Praktikum Metodike vjerske nastave II	VIII semestar/ I ciklus	5
Ukupno kreditno vrednovanje		26²

3) Zastupljenost praktične nastave i PPDM grupe predmeta po semestrima (unija skupova predmeta iz prve dvije tabele)

Naziv predmeta	Semestar i ciklus	ECTS
Opća psihologija sa psihologijom ličnosti	II semestar/ I ciklus	5
Pedagogija	III semestar/ I ciklus	5
Razvojna psihologija	III semestar/ I ciklus	5
Religijska pedagogija	V semestar/ I ciklus	5
Didaktika	V semestar/ I ciklus	6
Učenje i podučavanje u predškolskom odgoju	VI semestar/ I ciklus	5
Metodika vjerske nastave I	VI semestar/ I ciklus	5
Porodični odgoj	VI semestar/ I ciklus	5
Psihologija religioznosti	VII semestar/ I ciklus	5
Socijalna pedagogija	VII semestar/ I ciklus	5
Metodika vjerske nastave II	VII semestar/ I ciklus	5
Metodika religijskog odgoja	VIII semestar/ I ciklus	6
Psihologija obrazovanja	VIII semestar/ I ciklus	5
Religijski odgoj i okultna kultura	VIII semestar/ I ciklus	5

² Studijski program „Islamska vjeronauka i religijska pedagogija“ je sadržajno integrirani program na kome se deveti i deseti semestri pohađaju kao podoblast unutar Mastera u islamskim studijama. S obzirom na to od 30 predviđenih ECTS bodova za praktičnu nastavu 26 ECTS je raspoređeno na prvom ciklusu, a 4 ECTS na drugom ciklusu.

Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj	VIII semestar/ I ciklus	4
Razvojna psihologija	III semestar/ I ciklus	2
Didaktika	V semestar/ I ciklus	2
Učenje i podučavanje u predškolskom odgoju	VI semestru/ I ciklus	2
Porodični odgoj	VI semestru/ I ciklus	2
Socijalna pedagogija	VII semestar/ I ciklus	2
Praktikum Metodike vjerske nastave I	VII semestar/ I ciklus	6
Metodika religijskog odgoja	VIII semestar/ I ciklus	3
Psihologija obrazovanja	VIII semestar/ I ciklus	2
Praktikum Metodike vjerske nastave II	VIII semestar/ I ciklus	5
Ukupno kreditno vrednovanje		103

4) Zastupljenost podučavanja o inkluzivnom obrazovanju

Naziv predmeta	Semestar	ECTS
Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj	VIII semestar/ I ciklus	4
Ukupno kreditno vrednovanje		4

Dodatno pojašnjenje o zastupljenosti podučavanja o inkluzivnom obrazovanju (opcionalno):

5) Usklađenost sa nastavnim planovima i programima predškolskog, osnovnoškolskog i srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo

Predloženi nastavnički studijski program sadržajno je usklađen sa odgovarajućim dijelovima nastavnih programa predškolskog, osnovnoškolskog i srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo. Dokaz o usklađenosti predočavamo kroz date tabelarne prikaze.

PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE	
TEMATSKA CJELINA (PREDŠKOLSKI PROGRAM)	PREDMET (FAKULTETSKI PROGRAM)
Mlađa grupa (djeca uzrasta od 3,5 do 4,5 godina)	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Volim vrtić – volim vjeronauku	Učenje i podučavanje u predškolskom odgoju Religijska pedagogija Metodika vjerske nastave I Metodika vjerske nastave II Metodika religijskog odgoja
2. Zajedno smo ljepši i jači	Socijalna pedagogija Porodični odgoj Kur'anska kazivanja Bosanska kulturna historija Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj
3. Učenja islama	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Islam i savremeni svijet
4. Bog je sve stvorio	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Teološka antropologija
5. Budimo lijepi, čisti i uredni	Teme Kur'ana Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Sunnetski koncept odgoja
6. Volim roditelje i oni mene vole	Porodični odgoj Religijska pedagogija
7. Muhammed, a.s.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja
8. Džamija – kuća lijepog druženja	Teme Kur'ana Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Religijska pedagogija
9. Volim prirodu	Kur'anska kazivanja Savremene fikhske teme Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)
10. Dani posebne radosti	Kur'anska kazivanja Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Bosanska kulturna historija Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700.

Starija grupa (djeca uzrasta od 4,5 do 5,5 godina)	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Moj vrtić – moja vjeronauka	Učenje i podučavanje u predškolskom odgoju Religijska pedagogija Metodika vjerske nastave I Metodika vjerske nastave II Metodika religijskog odgoja
2. Naša vjera – Islam	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Islam i savremeni svijet
3. Dove djece male	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Kur'anski koncept odgoja Sunnetni koncept odgoja
4. Volimo Muhammeda i sve poslanike, a.s.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Kur'anska kazivanja
5. Volim i čuvam prirodu	Kur'anska kazivanja Savremene fikhske teme Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Teološka antropologija
6. Moje ponašanje	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Filozofija moralnog odgoja Pedagogija Opća psihologija sa psihol. Ličnosti Razvojna psihologija Religijska pedagogija Psihologija religioznosti
7. Veseli dječiji blagdani	Kur'anska kazivanja Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Bosanska kulturna historija Muslimanski doprinos civilizaciji Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700.
8. Bogatstvo raznolikosti	Socijalna pedagogija Porodični odgoj Psihologija religioznosti Kur'anska kazivanja Bosanska kulturna historija Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj Muslimanski doprinos civilizaciji

OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	
TEMATSKA CJELINA (OSNOVNOŠKOLSKI PROGRAM)	PREDMET (FAKULTETSKI PROGRAM)
Prvi razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Dobrodošli na vjeronauku	Religijska pedagogija Metodika vjerske nastave I Metodika vjerske nastave II Metodika religijskog odgoja
2. Naša vjera	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Islam i savremeni svijet
3. Pozdrav	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Religijska pedagogija
4. Učim euzu i bismillu	Učenje Kur'ana (Kiraet) I Arapski jezik za pedagoge I
5. Moja škola	Socijalna pedagogija Psihologija obrazovanja Religijska pedagogija Didaktika
6. Džamija	Teme Kur'ana Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Religijska pedagogija Islamsko obredoslovlje (Ibadat)
7. Higijena i ja	Teme Kur'ana Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Sunnetski koncept odgoja Filozofija moralnog odgoja
8. Higijena tijela – zdravo dijete	Teme Kur'ana Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Sunnetski koncept odgoja Filozofija moralnog odgoja
9. Kur'an	Teme Kur'ana Kur'anska kazivanja Kur'anski koncept odgoja Učenje Kur'ana (Kiraet) I Arapski jezik za pedagoge I
10. Moja porodica	Porodični odgoj Socijalna pedagogija Religijska pedagogija Opća psihologija sa psihol. ličnosti
11. Ramazan i ja	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Teme Kur'ana Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Socijalna pedagogija Psihologija religioznosti

12. Iftar i ja	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Porodični odgoj Socijalna pedagogija Psihologija religioznosti
13. Bajrami i ja	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Porodični odgoj Socijalna pedagogija Psihologija religioznosti
14. Muhammed, a.s.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja Kur'anska kazivanja
15. Priroda i ja	Kur'anska kazivanja Savremene fikhske teme Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Teološka antropologija
16. Dobrota i poštenje	Filozofija moralnog odgoja Pedagogija Opća psihologija sa psihol. Ličnosti Religijska pedagogija Psihologija religioznosti
17. Govoriti istinu	Filozofija moralnog odgoja Pedagogija Opća psihologija sa psihol. ličnosti Religijska pedagogija Psihologija religioznosti Teme Kur'ana
Drugi razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Radost ponovnog susreta	Pedagogija Socijalna pedagogija
2. Iskreno prijateljstvo	Pedagogija Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Socijalna pedagogija Filozofija moralnog odgoja
3. Islam je naša vjera	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Islam i savremeni svijet
4. Priroda je Božiji dar	Kur'anska kazivanja Savremene fikhske teme Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Teološka antropologija
5. Naš vjerovjesnik Muhammed, a.s.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja Kur'anska kazivanja
6. Sveobuhvatna je Allahova milost	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Religijska pedagogija
7. Kako se musliman obraća Allahu, dž.š.	Religijska pedagogija

	Učenje Kur'ana (Kiraet) I Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Kur'anski koncept odgoja Psihologija religioznosti Religija i pojedinac u vremenu postmoderne
8. Mubarek-dani	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Historija islamske civilizacije do 1700. Bosanska kulturna historija
9. Odnos prema čovjeku – najodabranijem Allahovom stvorenju	Teološka antropologija Filozofija moralnog odgoja Religijska pedagogija Opća psihologija sa psihol. ličnosti Razvojna psihologija Psihologija religioznosti
10. Volim biljke i životinje	Kur'anska kazivanja Savremene fikske teme Teološka antropologija
Treći razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Ponovo miris septembra	Pedagogija Socijalna pedagogija
2. Vjerujem u jednog Boga	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije
3. Put do Allahove milosti	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Sunnetski koncept odgoja Religijska pedagogija
4. Božiji poslanici prije Muhammeda, a.s.	Kur'anska kazivanja Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)
5. I ja učim Kur'an i dove	Učenje Kur'ana (Kiraet) I Kur'anski pravopis Arapski jezik za pedagoge I Islamsko obredoslovlje (Ibadat)
6. Ponovo s Muhammedom, a.s.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja
7. Islamski se ponašam	Šerijatsko personalno pravo Filozofija moralnog odgoja Religijska pedagogija Psihologija religioznosti
8. Putovanje kroz Bosnu	Bosanska kulturna historija
Četvrti razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Za sretni početak	Pedagogija Socijalna pedagogija
2. Kako učim	Psihologija obrazovanja Opća psihologija sa psihol. ličnosti Pedagogija Didaktika
3. Savršenstvo Allahovog stvaranja vidljivo je u	Teme Kur'ana

našem okruženju	Uvod u studij religije Teološka antropologija
4. Učim iz Allahove objave	Teme Kur'ana Kur'anska kazivanja Kur'anski koncept odgoja
5. Vjerujemo u poslanike prije Muhammeda, a.s.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Kur'anska kazivanja
6. Iz života posljednjeg Božijeg Poslanika	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja
7. Porodica i škola	Porodični odgoj Socijalna pedagogija Psihologija religioznosti Pedagogija Didaktika
8. Kako biti aktivan član zajednice	Filozofija moralnog odgoja Porodični odgoj Socijalna pedagogija Muslimanski doprinos civilizaciji
9. Odlučio sam da naučim klanjati	Islamsko obredoslovlje (Ibadat)
10. Bosna i Hercegovina je moja domovina	Bosanska kulturna historija
11. Raznolikosti svijeta	Religijski odgoj i okultna kultura
Peti razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Sjetimo se na početku	Pedagogija Opća psihologija sa psihol. ličnosti Socijalna pedagogija
2. Socijalne vještine	Socijalna pedagogija Opća psihologija sa psihol. ličnosti Razvojna psihologija Filozofija moralnog odgoja
3. Božiji poslanici	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Kur'anska kazivanja
4. Iz života posljednjeg Božijeg Poslanika	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja Kur'anska kazivanja
5. Objave su milost ljudima	Teme Kur'ana Kur'anska kazivanja Kur'anski koncept odgoja
6. Moj vjerski odgoj	Religijska pedagogija Psihologija religioznosti Religijski odgoj i okultna kultura Filozofija moralnog odgoja
7. Namaz i planiranje vremena	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Metodika religijskog odgoja
8. U susret radostima ramazana	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Teme Kur'ana Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Socijalna pedagogija Psihologija religioznosti

9. Različitosti u mom komšiluku	Socijalna pedagogija Bosanska kulturna historija Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Religijska pedagogija Porodični odgoj
Šesti razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Kako početi	Pedagogija Opća psihologija sa psihol. ličnosti Socijalna pedagogija
2. Socijalne vještine	Socijalna pedagogija Opća psihologija sa psihol. Ličnosti Razvojna psihologija Šerijatsko personalno pravo Filozofija moralnog odgoja
3. Iz života Božijeg miljenika	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja Kur'anska kazivanja
4. Vrijednosti zajedničkog života	Socijalna pedagogija Porodični odgoj Kur'anska kazivanja Bosanska kulturna historija Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj
5. Vjera u životu čovjeka	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Psihologija religioznosti Teološka antropologija Religijska pedagogija Filozofija moralnog odgoja
6. Moje obraćanje Bogu	Učenje Kur'ana (Kiraet) I Arapski jezik za pedagoge I Teološka antropologija Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Psihologija religioznosti
7. Uzori čovječanstvu	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja Teme Kur'ana Kur'anska kazivanja Filozofija moralnog odgoja
8. Iz hidžretskog kalendara	Uvod u studije islamske civilizacije Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700. Muslimanski doprinos civilizaciji
9. Prilog: sekcija arebice	Arapski jezik za pedagoge I Arapski jezik za pedagoge II Arapski jezik za pedagoge III Arapski jezik za pedagoge IV Kur'anski pravopis
Sedmi razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske

	pedagogije
1. Idemo ka uspjehu	Razvojna psihologija Sunnetski koncept odgoja Pedagogija Opća psihologija sa psihol. ličnosti Religijska pedagogija
2. Gdje sam i ko sam	Teološka antropologija Šerijatsko personalno pravo Opća psihologija sa psihol. ličnosti Razvojna psihologija Bosanska kulturna historija
3. Život u zajednici	Socijalna pedagogija Porodični odgoj Kur'anska kazivanja Bosanska kulturna historija Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj
4. Naučimo od Poslanika, a.s.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja Kur'anska kazivanja
5. Iz ljubavi prema Bogu	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Religijska pedagogija Psihologija religioznosti Učenje Kur'ana (Kiraet) I Teološka antropologija
6. Poslanici i moj život	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Sunnetski koncept odgoja Teme Kur'ana Kur'anska kazivanja Filozofija moralnog odgoja Religijska pedagogija
7. Moć govora	Engleski jezik za pedagoge Arapski jezik za pedagoge IV Socijalna pedagogija
8. Islam kao nova svjetska kultura – počeci	Uvod u studije islamske civilizacije Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700. Muslimanski doprinos civilizaciji Religijski odgoj i okultna kultura
Osmi razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. U svjetlu Božijeg određenja	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Teme Kur'ana Psihologija religioznosti
2. Potrebe moje duše	Teološka antropologija Teme Kur'ana Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Filozofija moralnog odgoja Psihologija religioznosti

3. Učim od drugih	Socijalna pedagogija Porodični odgoj Kur'anska kazivanja Bosanska kulturna historija Inkluzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj
4. Vlastito preispitivanje	Teološka antropologija Opća psihologija sa psihol.čnosti Razvojna psihologija Psihologija religioznosti Šerijatsko personalno pravo Filozofija moralnog odgoja Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>)
5. Kako urediti život	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Porodični odgoj Socijalna pedagogija Šerijatsko personalno pravo Sunnetski koncept odgoja Filozofija moralnog odgoja Religijska pedagogija
6. Moralnost u životu	Filozofija moralnog odgoja Religijska pedagogija Religijski odgoj i okultna kultura
7. Zajednica muslimana	Uvod u studije islamske civilizacije Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700. Bosanska kulturna historija
8. Islamska kultura u Bosni i Hercegovini	Bosanska kulturna historija
9. Moji mubarek dani i noći	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Historija islamske civilizacije do 1700. Bosanska kulturna historija
Deveti razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. U okrilju dove	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Kur'anski koncept odgoja Sunnetski koncept odgoja
2. Izaberi svoj put	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Porodični odgoj Socijalna pedagogija Šerijatsko personalno pravo Sunnetski koncept odgoja Filozofija moralnog odgoja Religijska pedagogija
3. Naša domovina i identitet	Bosanska kulturna historija Religijska pedagogija
4. Moralno živjeti	Filozofija moralnog odgoja Religijska pedagogija Religijski odgoj i okultna kultura
5. Savršeno Božije stvaranje	Teme Kur'ana

	Uvod u studij religije Teološka antropologija
6. Potraga za srećom	Teološka antropologija Opća psihologija sa psihol.čnosti Religijska pedagogija Porodični odgoj Psihologija religioznosti Socijalna pedagogija Teme Kur'ana Učenje Kur'ana (Kiraet) I
7. Iz hidžretskog kalendara	Uvod u studije islamske civilizacije Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700. Muslimanski doprinos civilizaciji
8. Islamska kultura u Bosni i Hercegovini	Bosanska kulturna historija

SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	
TEMATSKA CJELINA (SREDNJOŠKOLSKI PROGRAM)	PREDMET (FAKULTETSKI PROGRAM)
Prvi razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Islam kao iskonska i prirodna Božija vjera	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije
2. Očuvanje izvornog učenja	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Kur'anski koncept odgoja Sunnetski koncept odgoja Učenje Kur'ana (Kiraet) III
3. Temelji vjerovanja	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije
4. Allah je Stvoritelj	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Teološka antropologija Teme Kur'ana
5. Stubovi islama	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u šerijatsko pravo Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Tematski hadis
6. Islam i ekologija	Teološka antropologija Filozofija moralnog odgoja Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Religijska pedagogija
7. Put do čovjeka	Teološka antropologija Filozofija moralnog odgoja Religijska pedagogija Opća psihologija sa psihol.čnosti

	Razvojna psihologija Psihologija religioznosti
8. Vjera u svakodnevici	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Socijalna pedagogija Porodični odgoj Psihologija religioznosti Teološka antropologija Religijska pedagogija Filozofija moralnog odgoja
9. Naznake o počecima povijesti islama	Teme Kur'ana Tematski hadis Kur'anska kazivanja Uvod u studije islamske civilizacije Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700.
10. Islam i kultura dijaloga	Teme Kur'ana Socijalna pedagogija Bosanska kulturna historija
Drugi razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Život i vjera	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Teološka antropologija Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Šerijatsko personalno pravo Religijska pedagogija
2. Čovjek i vjera	Teološka antropologija Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Šerijatsko personalno pravo Religijska pedagogija Psihologija religioznosti Opća psihologija sa psihol.čnosti
3. Islam i sloboda	Teološka antropologija
4. Čovjekova duhovna i materijalna realnost	Teološka antropologija Šerijatsko personalno pravo Psihologija religioznosti Opća psihologija sa psihol.čnosti

5. Smisao ibadeta	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) Savremene fikhske teme Religijska pedagogija Psihologija religioznosti
6. Porodica u islamu	Porodični odgoj Socijalna pedagogija Religijska pedagogija Psihologija religioznosti Opća psihologija sa psihol.čnosti
7. Muslimanska zajednica	Uvod u studije islamske civilizacije Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700. Bosanska kulturna historija
8. Povijest islama	Uvod u studije islamske civilizacije Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700. Kur'anska kazivanja
Treći razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Živjeti vjeru	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Teološka antropologija Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Šerijatsko personalno pravo Religijska pedagogija
2. Biti drugačiji od ostalih	Socijalna pedagogija Opća psihologija sa psihol.čnosti Razvojna psihologija Filozofija moralnog odgoja
3. Kur'an – posljednja Božija objava	Teme Kur'ana Kur'anska kazivanja Kur'anski koncept odgoja Učenje Kur'ana (Kiraet) I Arapski jezik za pedagoge I
4. Sloboda i odgovornost	Šerijat i temeljna ljudska prava Islam u Evropi Teološka antropologija Religijska pedagogija Psihologija religioznosti
5. Islamski moral	Filozofija moralnog odgoja Religijska pedagogija Religijski odgoj i okultna kultura

6. Muškarac i žena – međusobna upotpunjenja	Šerijatsko personalno pravo Porodični odgoj Teme Kur'ana Tematski hadis Teološka antropologija Opća psihologija sa psihol. ličnosti Religijska pedagogija
7. Porodica i društvo	Porodični odgoj Socijalna pedagogija Religijska pedagogija Psihologija religioznosti Opća psihologija sa psihol. ličnosti Filozofija moralnog odgoja
8. Vrijeme civilizacije islama	Uvod u studije islamske civilizacije Historija islamske civilizacije do 1700. Historija islamske civilizacije nakon 1700. Muslimanski doprinos civilizaciji
Četvrti razred	Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije
1. Islam u BiH i na Balkanu	Bosanska kulturna historija
2. Živi govor moga vjerovanja	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Teološka antropologija Životopis Muhammeda, a.s. (Sira) Šerijatsko personalno pravo Religijska pedagogija Psihologija religioznosti
3. Vjera i nauka	Uvod u studij religije Psihologija religioznosti Religijska pedagogija
4. Potraga za izgubljenom vjerom	Filozofija moralnog odgoja Teološka antropologija Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Psihologija religioznosti
5. Islamski odgovori na izazove savremenosti	Savremene fikhske teme

6. Islamska duhovnost i tesavvuf	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>) Uvod u studij religije Religijska pedagogija Psihologija religioznosti Filozofija moralnog odgoja
7. Jesam li islamski osmislio svoju mladost	Pedagogija Religijska pedagogija Psihologija religioznosti Teme Kur'ana Sunnetski koncept odgoja Filozofija moralnog odgoja